

การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สำนักหอสมุดกลาง

โดย

นางฉิชาพร ปรีชาวิภา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ

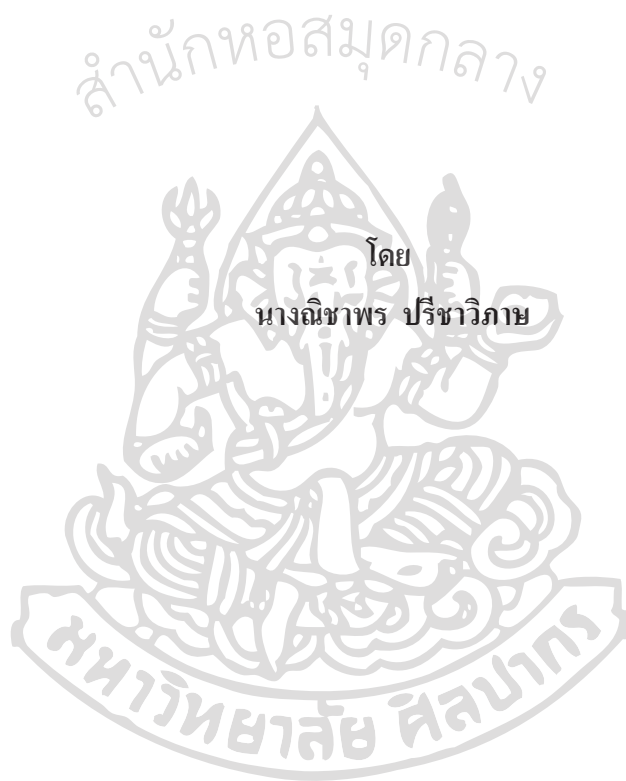
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2555

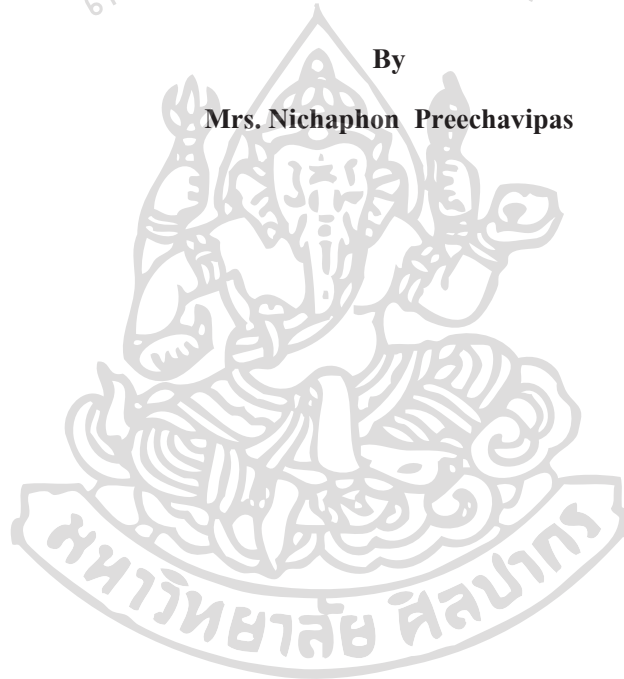
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**THE DEVELOPMENT OF READING EXERCISES FOR MAIN IDEA
USING LOCAL INFORMATION FOR FOURTH GRADE STUDENTS**

สำนักหอสมุดกลาง

By

Mrs. Nichaphon Preechavipas

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Education Program in Curriculum and Supervision

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2012

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ การพัฒนาแบบฝึก
การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ” เสนอโดย
นางณิชพร ปรีชาวิภาส เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปานใจ ชารัทสนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ ดร. ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย
2. อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจ้อย
3. อาจารย์ ดร. บำรุง ชำนาญเรือ

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญบา บัวสมบุญ)

...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. กรัณย์พล วิวรรธมงคล)

...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจ้อย)

...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย)

...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. บำรุง ชำนาญเรือ)

...../...../.....

53253304: สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ

คำสำคัญ: แบบฝึก / การอ่านจับใจความ / ข้อมูลท้องถิ่น

นิพนธ์ ปรึษาวิภาช: การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อ.ดร. ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย, อ.ดร. อธิกมาส มากจ้อย
และ อ.ดร. บำรุง ชำนาญเรือ. 206 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ
2) พัฒนาและหาประสิทธิภาพแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
3) ทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น และ 4) ประเมินผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความ
และความคิดเห็นของนักเรียนต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 22 คน
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองรวมทั้งหมด 18 ชั่วโมง แบบแผนการทดลอง คือ
The One Group Pretest-Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์
3) แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น และ 4) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความ
การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test)
และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. นักเรียน ครู และประชาชนผู้รู้ในท้องถิ่น ต้องการให้แบบฝึกมีหลายรูปแบบ เนื้อหาน่าสนใจ เข้าใจง่าย
เป็นเรื่องราวใกล้ตัวเด็กหรือข้อมูลท้องถิ่นซึ่งประกอบด้วย ชื่อแบบฝึก คำนำ ตัวชี้วัด คำชี้แจง คำแนะนำการใช้
สำหรับครู คำแนะนำการใช้สำหรับนักเรียน บทอ่านข้อมูลท้องถิ่น แบบฝึกและแบบทดสอบหลังเรียน

2. แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น มีเนื้อหา 7 ชุด คือ 1) ตำนานสองพี่น้อง
2) ข่าวกูแฉ่ง คล้ายสีทอง เสียชีวิตแล้ว 3) ข่าวก่อนากุศลปีสุพรรณบุรีขณะเวทีพื้นบ้าน 4) บทความปลาทูม
5) บทความเพลงอีแซว 6) สารคดีเชิงท่องเที่ยววัดไผ่โรงวัว และ 7) สารคดีเชิงชีวประวัติ พุ่มพวง ดวงจันทร์
ซึ่งแบบฝึกที่พัฒนาขึ้น มีค่าประสิทธิภาพ 81.81/82.70

3. การทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น นักเรียนมีความสนใจในการเรียน
ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น นักเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม มีความตั้งใจ
ในการเรียนรู้ และเรียนรู้อย่างมีความสุข

4. ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมี
ความคิดเห็นว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ กระตือรือร้น และ
เกิดความสนุกสนานในการเรียน รักและเข้าใจเรื่องราวในท้องถิ่น

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2555

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. .... 2. .... 3. ....

53253304: MAJOR : CURRICULUM AND SUPERVISION

KEY WORD: EXERCISES / READING FOR MAIN IDEA / LOCAL INFORMATION

NICHAPHON PREECHAVIPAS: THE DEVELOPMENT OF READING EXERCISES FOR MAIN IDEA USING LOCAL INFORMATION FOR FOURTH GRADE STUDENTS. THESIS ADVISORS: SIRIWAN VANICHWATANAVORACHAI, Ph.D., ATIKAMAS MAKJUI, Ph.D. AND BAMROONG CHAMNANRUA, Ph.D. 206 pp.

The purposes of this research were: 1) to study the fundamental data for the development of reading exercises for main idea 2) to develop and assess the efficiency of reading exercises for main idea using local information with standard criterion to 80/80 3) to implement the reading exercises for main idea using local information and 4) to evaluate the learning outcomes of reading for main idea and the students' opinions towards the reading exercises for main idea using local information. The sample consisted of 22 fourth grade students, during the second semester academic year 2012 of Thetsaban 5 School Watsisamran, Songphingong District, Suphanburi Province. and within the duration of the implementation covered 18 hours. The research design was the one group pretest-posttest design. The research instruments were: 1) questionnaires 2) interview forms 3) reading exercises for main idea using local information and 4) reading for main idea learning outcomes test. The data were analyzed by percentage (%), mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), t-test dependent and content analysis.

The results of this research were as follow:

1. The students, teachers and involved persons required the development of exercises with variety of formats, interesting contents and self-related contents of local information were consisted of name, preface, indicators, explanation of using the exercises, teacher's manual, student's manual, reading exercises for main idea and reading for main idea test.

2. Seven topics of reading exercises for main idea were consisted of legends recount, religion park, local products, inherit local song, national artist, travelogue about Watphairongwua and queen singer. The efficiency of reading exercises for main idea met the criterion of 81.81/82.70

3. The implementation of reading exercises for main idea using local information. The students were interested in reading exercises for main idea using local information, participate in the activities, enthusiastic and happiness in learning.

4. The students' learning outcomes in reading for main idea using local information were statistically significant at .01 level. The students' test scores reflected their reading for main idea were higher than those tested before exposing to the reading exercises for main idea. The students' opinions towards the exercises revealed that the content of the exercises were interesting and understandable. The exercises could enhance their love and pride of their community.

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature.....

Academic Year 2012

Thesis Advisors' signature 1..... 2..... 3.....

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาอย่างดียิ่ง ของ อาจารย์ ดร.ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย อาจารย์ ดร.อธิกมาส มากจ้อย อาจารย์ ดร.บำรุง ชำนาญเรือ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.กรัณย์พล วิวรรณมงคล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา บัวสมบูรณ์ ประธานกรรมการสอบ รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่านที่ ประสทธิประสาทวิชา ให้คำแนะนำ ตรวจสอบ ซึ่งแนวทางอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำ วิทยานิพนธ์ รวมทั้งให้ความเอื้ออาทร เป็นกำลังใจในการต่อสู้อุปสรรค ด้วยความเมตตาต่อศิษย์ เสมอ

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์กฤษณา นิยมคำ อาจารย์ไขศรี วารีอุดม และดร.สุรพล คนตรีสวัสดิ์ ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่ได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่างๆ ในการสร้างเครื่องมือวิจัยให้มีประสิทธิภาพ

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ น้อง ๆ สาขาหลักสูตรและการนิเทศที่คอยให้กำลังใจ ด้วยไมตรี และความเอื้ออาทรต่อกันเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาและลูก ๆ ที่ให้กำลังใจในการศึกษาจนสำเร็จสมดังปรารถนา หากประโยชน์ใด ๆ อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาแด่บิดา มารดา คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญภาพ	ฏ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	9
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
คำถามในการวิจัย.....	10
สมมติฐานของการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย	11
นิยามศัพท์เฉพาะ	12
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	14
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	16
วิสัยทัศน์.....	16
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	16
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	17
หลักการ	17
เรียนรู้อะไรในภาษาไทย.....	18
คุณภาพของผู้เรียน	19
สาระสำคัญหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ	21
แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ.....	23
ความหมายของการอ่าน.....	22
ความสำคัญของการอ่าน	24

บทที่	หน้า
จุดมุ่งหมายของการอ่าน.....	25
ประเภทของการอ่าน.....	27
ความหมายของการอ่านจับใจความ	28
ประเภทของการอ่านจับใจความ	29
ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ.....	31
แนวการสอนอ่านจับใจความ.....	31
เกณฑ์การประเมินการอ่านจับใจความ.....	35
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึก.....	38
ความหมายของแบบฝึก	38
ความสำคัญของแบบฝึก.....	39
ลักษณะของแบบฝึกที่ดี	40
ส่วนประกอบของแบบฝึก	41
ขั้นตอนการสร้างแบบฝึก.....	43
หลักจิตวิทยาที่นำมาใช้ในการสร้างแบบฝึก	45
ประโยชน์ของแบบฝึก	48
การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก	48
การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของแบบฝึก.....	49
ข้อมูลท้องถิ่น ในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี	50
ที่ตั้งและอาณาเขต	50
ลักษณะภูมิอากาศ	51
การปกครองส่วนภูมิภาค	51
ประวัติความเป็นมาของอำเภอสองพี่น้อง	51
สถานที่สำคัญ	51
เพลงฮีโร่.....	52
บุคคลสำคัญ.....	52
สินค้าพื้นบ้าน	54
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
งานวิจัยในประเทศ	54
งานวิจัยต่างประเทศ.....	56

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 59
	ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research): การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4..... 61
	ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development): การพัฒนาและหาประสิทธิภาพ ของแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4..... 70
	ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research): การทดลองใช้แบบฝึกการอ่าน จับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 4 77
	ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาปรับปรุงรูปแบบ (Development): การประเมิน และปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น 80
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 86
	ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาแบบฝึกการอ่าน จับใจความ 86
	ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่าน จับใจความ 94
	ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ 96
	ตอนที่ 4 ผลการประเมินและปรับปรุงแบบฝึกการอ่านจับใจความ 96
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 99
	สรุป 100
	อภิปรายผล 101
	ข้อเสนอแนะ 104
	ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ 104
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป 104
	รายการอ้างอิง 106

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	117
ภาคผนวก ก	
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	
รายชื่อปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่น อำเภอสองพี่น้อง จังหวัด	
สุพรรณบุรี	118
ภาคผนวก ข	
เครื่องมือในการวิจัย	120
ภาคผนวก ค	
ผลการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	181
ภาคผนวก ง	
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	
หนังสือขอทดลองเครื่องมือวิจัย และ	
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	
ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน	195
ประวัติผู้วิจัย	206

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....	20
2	สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนา แบบฝึกการอ่านจับใจความ	69
3	วิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้การอ่านจับใจความ.....	72
4	สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น	76
5	รูปแบบการทดลองแบบ The One Group Pretest-Posttest Design.....	77
6	แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น	78
7	แสดงวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้แบบฝึกการอ่าน จับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น	79
8	จำนวนข้อสอบที่ต้องการใช้ และจำนวนข้อสอบที่ออกเกินในแบบทดสอบ วัดผลการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น	81
9	สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงแก้ไขแบบฝึก การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	85
10	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียน	88
11	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความต้องการฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น	89
12	ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น	90
13	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	91
14	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ผู้รู้ ในท้องถิ่น	93

ตารางที่		หน้า
15	แสดงผลประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (กลุ่มทดลอง)	96
16	การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความ ก่อนและหลังเรียนรู้ ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	96
17	แสดงระดับคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็น ของนักเรียน หลังเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น	97
18	ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากการประเมินแบบสอบถามความคิดเห็น และความต้องการแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ของผู้เชี่ยวชาญ.....	182
19	ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากการประเมินแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น และความต้องการของครูผู้สอนภาษาไทยในการพัฒนาแบบฝึก การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น	183
20	ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ การอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 4	184
21	แสดงผลการหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)	185
22	ค่าดัชนีความสอดคล้องโครงสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูล ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	186
23	ค่าดัชนีความสอดคล้องโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้ โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	188

ตารางที่		หน้า
24	แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้การอ่านจับใจความฉบับก่อนเรียน	189
25	แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้การอ่านจับใจความ ฉบับหลังเรียน	190
26	แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ทั้งสองฉบับ (ก่อนเรียนและหลังเรียน)	191
27	แสดงผลประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการทดลองแบบรายบุคคล (Individual Tryout)	192
28	แสดงผลประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการทดลองแบบกลุ่มย่อย (Small Group Tryout)	192
29	แสดงผลประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	193
30	แสดงคะแนนผลการเรียนรู้ก่อนและหลังใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น	194

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	9
2	กรอบดำเนินการวิจัย.....	60
3	ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามความต้องการใช้แบบฝึก.....	64
4	ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	66
5	ขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์ปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่น.....	68
6	ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้.....	73
7	ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น.....	75
8	ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้.....	82
9	ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึก การอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น.....	84

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพของสังคมปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสาร มีเอกสารสิ่งพิมพ์ และสื่อต่าง ๆ เกิดขึ้นจำนวนมาก รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ความรู้ใหม่ ๆ แนวความคิดและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะต้องติดตามให้ทันต่อเหตุการณ์ ทำให้เราต้องอ่านอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในชีวิตประจำวันสิ่งที่เราต้องพบเห็นไม่ว่าจะเป็นการอ่านป้ายโฆษณา สลากยา หนังสือพิมพ์ แผนที่ ป้ายชื่อถนนหนทาง และตำราต่าง ๆ เป็นต้น ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องอ่านในชีวิตประจำวัน การอ่าน จึงมีความสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นต่อคนทุกอาชีพ ทุกเพศ ทุกวัย การอ่านเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านจะมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ผู้ใดมีความสามารถในการอ่านเป็นพิเศษ มักจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพและในชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือได้น้อยและอ่านช้า โลกปัจจุบันเป็นโลกของการอ่านเพราะการอ่านแทรกอยู่ในกิจกรรมทุกประเภททุกแห่ง ทั้งนี้เพราะในการสื่อสารซึ่งกันและกันในชีวิตประจำวัน ต้องอาศัยการอ่านเพื่อความเข้าใจ การอ่านจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตของเรา สิ่งที่เราต้องอ่านในชีวิตประจำวันจึงมีมากมาย เราจะต้องรู้จักเลือกอ่านและจับใจความให้ได้อย่างรวดเร็ว จึงจะประหยัดเวลา ดังพระราชดำรัสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพิธีเปิดโครงการอบรมครูภาษาไทย เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2549 ความตอนหนึ่งว่า

การเรียนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา เป็นการเรียนขั้นต้น เพื่อวางรากฐานการศึกษา โดยเฉพาะแต่ในด้านความรู้ภาษาไทย แต่ยังเป็นรากฐานของการศึกษาความรู้วิชาอื่นๆ เป็นรากฐานของการคิด การรับคุณธรรมจริยธรรม การรู้จักระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ของสังคมตลอดจนการปลูกฝัง ความเป็นคนไทยและวัฒนธรรมไทย (สำนักราชเลขาธิการ, 2549: 7)

นอกจากนี้ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2538: 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และเป็นเครื่องมือแสวงหาความเพลิดเพลินในการพักผ่อนหย่อนใจ การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและช่วยสนองความอยากรู้ อยากเห็นและเป็นธรรมชาติของมนุษย์ ผู้รักการอ่านทำให้รู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ของโลกซึ่งปัจจุบันเป็นโลกของข้อมูลข่าวสาร ทำให้ผู้อ่านมีความสุข บันลือ พดุกะวัน (2544: 8) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นกุญแจดอกสำคัญที่ผู้เรียนจะไขไปสู่ประตู

การเรียนรู้ได้ จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีความสามารถในการอ่าน เช่น อ่านหนังสือได้เร็ว อ่านแล้วสามารถจับใจความของเรื่องได้

การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นสิ่งที่สำคัญ เป็นการแสดงถึงความเข้าใจในการอ่าน เรื่องต่างๆ และการอ่านจับใจความเป็นทักษะที่มีความสำคัญในการอ่านมากที่สุด ทักษะการอ่านจับใจความเป็นสิ่งที่จะต้องนำไปใช้มากในชีวิตประจำวัน เช่น การอ่านข่าว อ่านบทความ อ่านสาระความรู้ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสารต่าง ๆ ถ้าอ่านแล้วจับประเด็นสำคัญได้ แล้วนำข้อมูลไปใช้ก็จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน สำหรับนักเรียน นักศึกษา ซึ่งต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากเอกสาร ตำราจำนวนมาก ยังมีความจำเป็นที่จะต้องจับใจความเรื่องที่อ่านให้ได้แม่นยำ ชัดเจน จึงจะสามารถนำไปเรียบเรียงให้เป็นสาระความรู้ที่เกิดจากการค้นคว้าอย่างแท้จริง มิฉะนั้นจะเกิดความสับสน ดังที่ แม้นมาศ ชวลิต (2544: 3) และจินดา ทองชื่นห่อ (2549: 4) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการอ่านจับใจความว่า การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในการแสวงหาความรู้ ช่วยให้มีความบันเทิงและให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ จรรโลงโลก การอ่านจับใจความ เป็นทักษะที่ต้องเรียนรู้และฝึกฝนให้เกิดเป็นนิสัย ดังนั้น ทักษะการอ่านจับใจความจึงเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ทุกเรื่อง ถ้านักเรียนมีปัญหาด้านการอ่านก็จะเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องคิดค้น แสวงหาเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ โดยนำหลักการความสำคัญของการใช้ข้อมูลท้องถิ่นมาพัฒนาการอ่านจับใจความและวิธีการเรียนรู้ที่มีหลายรูปแบบมาพิจารณา เลือกใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน

จากแนวคิดดังกล่าวจะเห็นว่า การอ่านมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการอ่านจับใจความที่เป็นทักษะการอ่านที่มีความจำเป็นสำหรับผู้เรียน เพื่อใช้ในการอ่านหนังสือและค้นคว้าหาความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เนื่องจากการอ่านที่มุ่งเน้นความเข้าใจสาระสำคัญหรือใจความของเรื่อง การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพทำให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์จะต้องอ่านแล้วจับใจความได้สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดสาระการอ่านเป็นสาระหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 71)

แม้ว่าจุดหมายปลายทางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะเน้นความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ก็ตาม แต่ปัจจุบันยังมีนักเรียนจำนวนมาก ที่มีความสามารถในการอ่านจับใจความอยู่ในระดับต่ำ จะเห็นได้จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2553 ของสำนักงานเทศบาลเมืองสองพี่น้อง ในส่วนของวิชาภาษาไทยซึ่งมีการประเมินความสามารถ 3 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างความรู้ ด้านการรับสาร

และด้านการส่งสารในภาพรวมโรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 43.33 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์และนักเรียนมีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุงร้อยละ 57.14 อยู่ในระดับพอใช้ร้อยละ 42.86 และไม่มีนักเรียนมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี เมื่อแยกผลการประเมินเป็นรายด้าน พบว่าด้านการรับสารมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 44.90 ด้านการส่งสารมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.85 ด้านโครงสร้างความรู้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 40.81 (สำนักงานเทศบาลเมืองสองพี่น้อง, 2553: 20) จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จากโรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) (คุณครูสุรางค์ สำเนียงล้ำ, 2554; คุณครูวันเพ็ญ กลิ่นอ่อน, 2554) โรงเรียนเทศบาล 3 วัดอัมพวัน (คุณครูลำอาง บัดวิน, 2554; คุณครูจำลองลักษณ์ สุวรรณถาวร, 2554) โรงเรียนเทศบาล 4 วัดโพธิ์อัน (คุณครูสุภัสชา บุญณะสิท, 2554; คุณครูแน่นน้อย วงศ์สุวรรณ, 2554) โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ (คุณครูสมศรี วรรณดี, 2554) ที่มีบริบททางสภาพสังคมเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความ พบว่า นักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ตอบคำถามไม่ได้ จับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถแยกประเด็นสำคัญและประเด็นรองส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาต่าง ๆ ต่ำ โดยเฉพาะวิชาภาษาไทยมีผลสัมฤทธิ์ไม่เป็นที่น่าพอใจจากการประเมินตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ ปีการศึกษา 2553 นักเรียนไม่สามารถ ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และสรุปความรู้จากเรื่องที่อ่าน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 57.12 ซึ่งไม่ผ่านเป้าหมายที่โรงเรียนตั้งไว้คือ ร้อยละ 80 (โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ ฝ่ายวิชาการ, 2553: 1-10)

จากปัญหาดังกล่าว จะเห็นว่าการอ่านจับใจความเป็นปัญหาที่สำคัญที่ควรได้รับการแก้ไขและพัฒนา ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้ในกลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ ต้องใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อความหมาย ปัญหาที่พบบ่อยคือ นักเรียนอ่านหนังสือแล้วไม่สามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง และไม่สามารถตอบคำถามของเรื่องที่อ่านได้ ทำให้การอ่านไม่มีประสิทธิภาพ ดังที่แววมยุรา เหมือนนิล (2541: 5) ได้กล่าวไว้ นักเรียนส่วนใหญ่มีนิสัยรักการอ่านหนังสือต่าง ๆ น้อยส่วนหนึ่งเกิดจากนักเรียนจำนวนมากอ่านจับใจความไม่เป็นหรืออ่านได้ช้า ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายจากปัญหาดังกล่าว ได้มีนักวิชาการหลายท่าน ให้ความสนใจศึกษาถึงปัญหาในการอ่านจับใจความไว้เป็นจำนวนมาก ขจีพรรณ จันทระ (2543: 4) พบว่าปัญหาในการอ่านจับใจความของนักเรียน คือ นักเรียนได้แต่อ่านแต่ไม่เข้าใจเรื่องราวที่อ่าน จึงทำให้จับใจความไม่ได้ และส่วนใหญ่อีกก็ไม่สามารถแยกความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นของผู้เขียนได้ เนื่องจากผู้เขียนมิได้แสดงแนวคิดหรือใจความสำคัญของเรื่องโดยตรง ซึ่งทำให้อ่านและจับใจความไม่ได้ พงษ์นิษฐ์ หนูคง (2546: 3) และน้ำอ้อย อริยะสุขสกุล (2546: 3) พบว่าปัญหาที่ทำให้การสอนการอ่านจับใจความ

ไม่ประสบความสำเร็จ เกิดจากระดับสติปัญญาของผู้เรียน บทเรียนไม่เร้าความสนใจ ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาไทย ครูจัดกิจกรรมไม่เหมาะสมกับนักเรียน ครูใช้วิธีการสอนแบบเดิม ไม่น่าสนใจ ครูขาดความพร้อมในการสอน ไม่มีการวางแผนที่ดี เรื่องที่นำมาอ่านยากเกินไป ขาดสื่อการสอนและปัญหาทางภาษาถิ่น

จากสภาพปัญหาดังกล่าว การพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและจับใจความเรื่องที่อ่านได้นั้น ครูผู้สอนควรหาเทคนิคและวิธีการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ และมีความหลากหลายรูปแบบมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียนเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา ดังที่ธีรญา เจริญมจกุล (2547: 7) และพัชรินทร์ แจ่มจรรย์ (2547: 7) ได้กล่าวว่าการพัฒนาการอ่านจับใจความให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนจะต้องแสวงหาวิธีการสอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสม ต้องเอาใจใส่ผู้เรียนให้ได้รับการฝึกบ่อยๆ และเมื่อฝึกปฏิบัติจนเกิดทักษะแล้วยังจำเป็นต้องฝึกเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามระดับขั้นอย่างสม่ำเสมอ วิธีการเรียนการสอนที่หลากหลาย จะช่วยส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านจับใจความของผู้เรียน เช่น การสอน โดยใช้ชุดการสอน ใช้แบบฝึก ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ใช้เกมและเพลง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 24(3) มาตรา 24(5) และมาตรา 30 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 12, 14) ที่กำหนดว่าการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการสอน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้

การจัดการเรียนการสอน สื่อ เป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุผล ซึ่งสื่อการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่สามารถช่วยในการฝึกทักษะของผู้เรียนได้ดี คือ แบบฝึก วันเพ็ญคุณพิริยะทวี (2548: 61) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของผู้เรียน เพราะการที่ผู้เรียนทำแบบฝึกมาก ๆ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่เรียนมาแล้วฝึกให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่กว้างขวางและเกิดความชำนาญมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทรงศรี สดคมขำ (2547: 50) ที่กล่าวว่า แบบฝึกมีความสำคัญทั้งต่อผู้เรียนและผู้สอนในการพัฒนาการเรียนการสอนทุกวิชา โดยเฉพาะการฝึกทักษะทางภาษาช่วยให้เกิดการเรียนรู้จากการกระทำจริงและเกิดแรงจูงใจ ทำให้รู้และจดจำได้ดี ทำให้ผู้สอนได้ทราบข้อบกพร่องของผู้เรียนในทักษะนั้น ๆ ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ส่วน วันวิสาห์ ปัญญาจิรวุฒิ (2551: 59) ลัดดา พลหาญ (2550: 28) และสุปราณี สิทธิพล (2549: 20) ให้ข้อเสนอแนะลักษณะของแบบฝึกที่ดีทำนองเดียวกัน คือ แบบฝึกที่ดีต้องสอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียนเป็นไปตามลำดับความยากง่าย นอกจากนี้ มณฑนากร เจริญรักษา (2552: 36) ดวงฤดี เอี่ยมพนากิจ

(2552: 63) บุษกร มณีโชติ (2550: 55) สุนันทา เมฆสุทัศน์ (2548:3 0) และประโรม กุ่ยสาคร (2547: 54) ได้เสนอลักษณะของแบบฝึกที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ 1) มีคำสั่ง คำอธิบาย และคำแนะนำการใช้แบบฝึกที่ชัดเจนเข้าใจง่าย 2) มีเนื้อหาสอดคล้องกับเรื่องที่เรียนมีกิจกรรมหลากหลายและมีรูปแบบที่น่าสนใจ 3) มีความยากง่าย เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน และ 4) ใช้เวลาในการฝึกไม่นานเกินไป นอกจากนี้ แบบฝึกควรมี เนื้อหาที่ใกล้ตัวผู้เรียนอยู่ในวิถีการชุมชนของผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 7 ได้กำหนดไว้ว่า กระบวนการเรียนรู้ต้องปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้อง มีความภูมิใจในความเป็นไทย ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของชาติ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ส่วนมาตราที่ 23 (3) และ 29 กล่าวว่า ให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา อีกทั้งให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการในการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ ในชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 11-30)

นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2540: 12, อ้างถึงใน นิตยา บุญศรี, 2542: 3) กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต้องการเน้นให้ผู้เรียนรู้จักท้องถิ่น เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนนั้น นอกจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับชีวิต อาชีพ เศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่นแล้ว จะต้องนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่เป็นทรัพยากร ซึ่งมนุษย์สร้างขึ้นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนด้วย เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงกับชีวิต สภาพเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่แท้จริง จนสามารถบรรลุเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษาตามหลักสูตร ซึ่งตรงกับแนวคิดของชาติรี สำราญ (2545: 5) กล่าวว่าสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่น ซึ่งเป็นวิถีชีวิต เป็นวัฒนธรรมประจำถิ่น เป็นประเพณี เป็นสิ่งของมรดกพื้นบ้านที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ แต่ละท้องถิ่น ก็ไม่เหมือนกัน ซึ่งเยาวชนรุ่นใหม่ต้องเรียนรู้และควรเรียนรู้ นอกจากนี้ พรชัย ภาพันธ์ (2545: 4) กล่าวว่า ทรัพยากรอันล้ำค่าของชาติและท้องถิ่น คือ ความรู้และประสบการณ์ที่ผู้คนในท้องถิ่นได้เก็บสะสม ถ่ายทอดและอนุรักษ์สืบทอดต่อกันมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน สิ่งเหล่านี้คือต้นทุนทางวัฒนธรรมที่โรงเรียนสามารถใช้ให้เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาแก่เยาวชน โดยจัดเป็นห้องปฏิบัติการทางวัฒนธรรม หรือ แหล่งวิทยาการทางการศึกษาที่มีคุณค่า เพื่อลูกหลานได้ศึกษาหาความรู้ นำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตและเพื่อความเป็นไทยสืบไป จากความสำคัญของแบบฝึกที่ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสำคัญของข้อมูลท้องถิ่นวงเดือน แสงผึ้ง (2548: 131) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการเขียนสะกดคำ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความตั้งใจ กระตือรือร้น สนุกสนานในการได้ศึกษาปฏิบัติ

กิจกรรม สามารถทำแบบฝึกและทำชิ้นงานได้ นอกจากนี้ ทรงศรี สดคมขำ (2547: 113) ได้ศึกษา การพัฒนาการเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเรียนภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ผลการเรียนรู้หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษา ที่ว่า ข้อมูลท้องถิ่นนับว่าเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง สถานศึกษาควรนำมาเป็น สาระในการจัดการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีผลการเรียนรู้สูงขึ้นพร้อมกับมีความรู้ เรื่องราวในท้องถิ่นของตนเองมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การใช้ข้อมูลท้องถิ่นมาเป็นสาระในการสร้างแบบ ฝึกจะ ช่วยให้แบบฝึกน่าสนใจและมีคุณค่าต่อการเรียนรู้ อันจะส่งผลให้นักเรียนมีความรอบรู้ มี ความรักและความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึก การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โดยนำเรื่องราวเกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นเนื้อหาสาระในการสร้างแบบฝึก ได้แก่ วัดไฟโรงวัว ปลาหมา ตำนานสองพี่น้อง เพลงอีแซว ครูแจ้ง คล้ายสีทอง พุ่มพวง ดวง จันท์ เด็กนาฏศิลป์สุพรรณบุรีชนะเลิศเวทีเพลงพื้นบ้าน สำหรับการสร้างแบบฝึกได้จัดให้มี รูปแบบและเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียนที่จะช่วยให้การพัฒนาผลการ เรียนรู้สูงขึ้น

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ครูผู้สอนควรพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้ น่าสนใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ อยากลงมือทำ และภาคภูมิใจในความสำเร็จของตนเองทุกขั้นตอน จึงควรนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ ที่ศึกษาจากงานวิจัยมาพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สำหรับ ในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการจัดการ เรียนรู้ให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ ข้อมูลท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นนวัตกรรมที่ช่วยปรับปรุง แก้ไขปัญหา การเรียนการสอน วิชาภาษาไทย ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึง ขั้นตอนการพัฒนาแบบฝึก ดังนี้ 1) ศึกษาปัญหาและความต้องการ โดยศึกษาจากการอ่าน

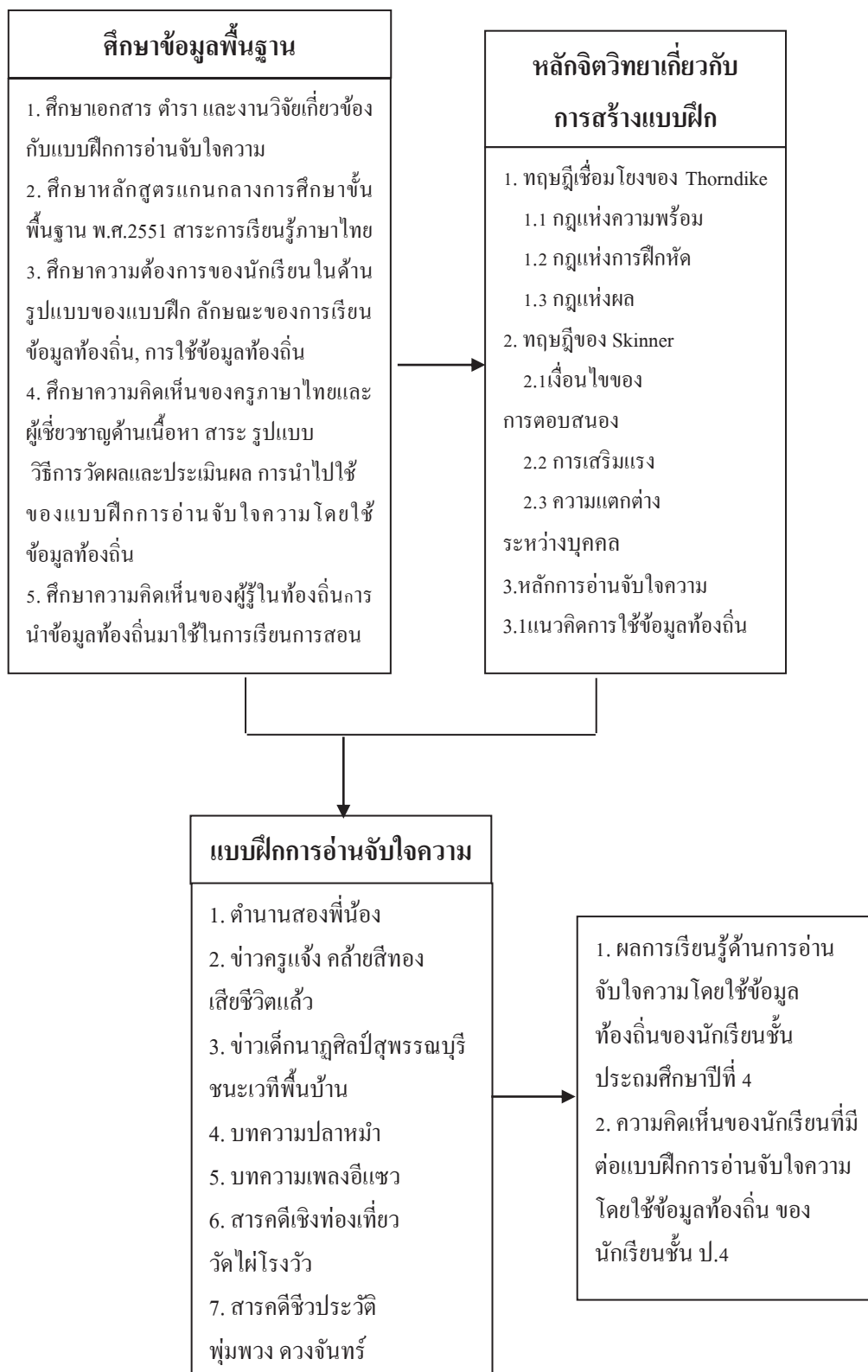
จุดประสงค์การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่ต้องการฝึก ออกเป็นเนื้อหาหรือทักษะย่อย ๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบและแบบฝึกหัด 3) พิจารณา วัตถุประสงค์ รูปแบบ และขั้นตอนการใช้แบบฝึก เช่น จะนำแบบฝึกไปใช้อย่างไร ในแต่ละชุด ประกอบด้วยอะไรบ้าง 4) สร้างแบบทดสอบซึ่งอาจมีแบบทดสอบเชิงสำรวจ แบบทดสอบหรือ วินิจฉัยข้อบกพร่อง แบบทดสอบความก้าวหน้าเฉพาะเรื่อง เฉพาะตอน แบบทดสอบที่สร้างจะต้อง สอดคล้องกับเนื้อหาหรือทักษะที่วิเคราะห์ไว้ในตอนที่ 2 5) สร้างแบบฝึกหัดเพื่อใช้พัฒนาทักษะ ย่อยแต่ละทักษะใน แต่ละแบบฝึกจะมีคำถามให้นักเรียนตอบ การกำหนดรูปแบบ ขนาดของแบบ ฝึกพิจารณาตามความเหมาะสม 6) สร้างเอกสารอ้างอิงเพื่อใช้อธิบายคำตอบหรือแนวทางการตอบ แต่ละเรื่อง 7) นำแบบฝึกไปทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่อง คุณภาพของแบบฝึกและคุณภาพของ แบบทดสอบ 8) ปรับปรุงแก้ไข และ 9) รวบรวมเป็นชุดจัดทำคำชี้แจง คู่มือการใช้ สารบัญเพื่อใช้ ประโยชน์ต่อไป

นอกจากนี้ สุนนทา สุนทรประเสริฐ (2544: 14) ได้เสนอขั้นตอนการพัฒนาแบบฝึก ดังนี้ 1) วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ศึกษารายละเอียดใน หลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์และกิจกรรม 3) พิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจาก ข้อ 1 โดยการสร้างแบบฝึกและเลือกเนื้อหาในส่วนที่จะสร้างแบบฝึกนั้นว่าจะทำเรื่องใดบ้าง กำหนดเป็นโครงเรื่องไว้ 4) ศึกษารูปแบบของการสร้างแบบฝึกจากเอกสารตัวอย่าง 5) ออกแบบ ชุดฝึกแต่ละชุดให้มีรูปแบบที่หลากหลาย น่าสนใจ 6) ลงมือสร้างแบบฝึกในแต่ละชุด พร้อมทั้ง ข้อสอบก่อนและหลังเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ 7) ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ 8) นำไปทดลองใช้แล้วบันทึกผลเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง 9) ปรับปรุงจน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และ 10) นำไปใช้จริงและเผยแพร่ต่อไป

จากแนวคิดของนักการศึกษาที่กล่าวมาแล้วนั้น ยังมีผู้ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแบบฝึก ดังเช่น งานวิจัยของสุปราณี สิทธิพล (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึก ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าสะอ้าน “บูรณะสินอนุสรณ์” อำเภอบางประกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกพัฒนา ความสามารถอ่านจับใจความที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.06/86.25 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดและ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกพัฒนาความสามารถ การอ่านจับ ใจความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 วันเพ็ญ คุณพิริยะทวี (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านบ่อ ตำบลชัยมงคล อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร โดยเสนอขั้นตอนการพัฒนาแบบฝึกไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ 2) การพัฒนา

และหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ 3) ทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ และ 4) ประเมินและปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกการอ่านจับใจความ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความ ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.68/80.85 และความสามารถอ่านจับใจความหลังเรียน ด้วยแบบฝึก การอ่านจับใจความ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทรงศรี สดคมขำ (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยโดยใช้ ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้เสนอขั้นตอนการพัฒนาแบบฝึกไว้ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การวิจัย (Research) เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาแบบ ฝึกเสริมทักษะ 2) การพัฒนา (Development) เป็นการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริม ทักษะ 3) การวิจัย (Research) เป็นการทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะ และ 4) การพัฒนา (Development) เป็นการประเมินและปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกเสริมทักษะ ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกเสริมทักษะการอ่าน และเขียนภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นมี ประสิทธิภาพ 80.83/82.49 และผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

จากแนวคิดต่าง ๆ ในการสร้างแบบฝึกและผลของการวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึก ดังที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นสามารถใช้พัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้น นักเรียนได้รับการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกมีผลการเรียนรู้ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดและกระบวนการพัฒนาแบบฝึกดังกล่าวมาเป็นกรอบแนวคิด ในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
3. เพื่อทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
4. เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความและความคิดเห็นของนักเรียนต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

คำถามในการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบไปด้วยข้อมูลใดและมีลักษณะเป็นอย่างไร
2. แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หรือไม่
3. การทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลเป็นอย่างไร
4. การประเมินผลแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีดังนี้
  - 4.1 ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความข้อมูลท้องถิ่นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่
  - 4.2 นักเรียนมีความคิดเห็นต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับใดและเป็นอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

1. แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น หลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในสังกัด เทศบาลเมืองสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี 4 โรงเรียนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนเทศบาลทั้ง 4 โรงเรียนนี้ ตั้งอยู่ในสภาพท้องถิ่นเดียวกัน นักเรียนมีพื้นฐานความรู้ ความสามารถ สภาพแวดล้อมและบริบทต่างๆที่ไม่แตกต่างกันและมีสภาพปัญหาที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) 2 ห้องเรียน จำนวน 63 คน โรงเรียนเทศบาล 3 วัดใหม่อัมพวัน 1 ห้องเรียน จำนวน 35 คน โรงเรียนเทศบาล 4 วัดโพธิ์อัน 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ 1 ห้องเรียน จำนวน 22 คน รวม 5 ห้องเรียน นักเรียนทั้งหมด 140 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี 1 ห้องเรียน จำนวน 22 คนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้วิธีจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3. เนื้อหาวิชา

เนื้อหาที่นำมาใช้สร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จาก สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สาระที่ 1 การอ่าน และใช้ข้อมูลท้องถิ่น โดยศึกษาจากเอกสารของอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี และจากการสัมภาษณ์ปราชญ์ผู้รู้ท้องถิ่น มากำหนดเป็นบทอ่าน หน่วยที่ 3 สาระที่ 1 มาตรฐานที่ 1.1 ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ท 1.1 ป.4/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที้อ่านตามเวลาที่กำหนด

ท 1.1 ป.4/4 แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที้อ่าน ท 1.1 ป. 4/5 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที้อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ ท 1.1 ป. 4/6 สรุปความรู้ และข้อคิดจากเรื่องที้อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยแบ่งเนื้อหาของกรอ่านได้ดังนี้

3.1 การอ่านจับใจความจากตำนานสองพี่น้อง เวลา 2 ชั่วโมง

3.2 การอ่านจับใจความจากข่าวครูแจ้ กลัยสีทอง เสียชีวิตแล้ว
เวลา 3 ชั่วโมง

3.3 การอ่านจับใจความจากข่าวเด็กนาฏศิลป์สุพรรณบุรีชนะเลิศเวทีเพลงพื้นบ้าน
เวลา 2 ชั่วโมง

3.4 การอ่านจับใจความจากบทความ ปลาหมา เวลา 3 ชั่วโมง

3.5 การอ่านจับใจความบทความ เพลงอีแซว เวลา 2 ชั่วโมง

3.6 การอ่านจับใจความจากสารคดีเชิงท่องเที่ยว วัดไร่โรงวัว เวลา 3 ชั่วโมง

3.7 การอ่านจับใจความจากสารคดีชีวประวัติ พุ่มพวง ดวงจันทร์ เวลา 3 ชั่วโมง

ระยะเวลาในการทดลอง

ระยะเวลาในการดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ใช้เวลาในการทดลอง สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง โดยจัดการเรียนรู้ตั้งแต่วันที่ 6 พฤศจิกายน 2555 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การอ่านจับใจความ หมายถึง กระบวนการอ่านที่ผู้เรียนสามารถระบุสาระสำคัญของเรื่อง เพื่อทำความเข้าใจความหมายของข้อความ หรือเนื้อเรื่องที้อ่าน ตั้งคำถาม และตอบคำถามได้ว่า เป็นเรื่องของใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และจัดลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง

2. การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ หมายถึง กระบวนการสร้างสื่อประเภทเอกสารสำหรับให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research) เป็นการสำรวจความต้องการและข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนา (Development) เป็นการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึก ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research) เป็นการทดลองใช้แบบฝึกก่อนนำไปใช้ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล (Development) เป็นการประเมินและปรับปรุง แก้ไขแบบฝึกที่สร้างขึ้น

3. แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในรูปของเอกสาร โดยนำเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นมากำหนดเป็นบทความประกอบด้วยชื่อแบบฝึก คำนำ ตัวชี้วัด คำชี้แจง คำแนะนำการใช้สำหรับครู คำแนะนำการใช้สำหรับนักเรียน บทความข้อมูลท้องถิ่น แบบฝึก และแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งแบบฝึกมี 7 ชุด ดังนี้ 1) ตำนานสองพี่น้อง 2) ข้าราชการแฉง คล้ายสีทอง เสียชีวิตแล้ว 3) ข้าราชการนาฏศิลป์สุพรรณบุรีชนะเลิศเวทีเพลงพื้นบ้าน 4) บทความ ปลาหมึก 5) บทความ เพลงอีแซว 6) สารคดีเชิงท่องเที่ยว วัดไผ่โรงวัว และ 7) สารคดีชีวประวัติพุ่มพวง ดวงจันทร์

4. ประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ หมายถึง ประสิทธิภาพโดยรวมจากการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ซึ่งพิจารณาตามเกณฑ์ 80/80 โดยกำหนดให้

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละที่นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบระหว่างเรียนได้ถูกต้อง ร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่คิดเป็นร้อยละที่นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้อง ร้อยละ 80

5. ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบการอ่านจับใจความ ประเภทร้อยแก้ว ความเรียงสั้น ๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

6. ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ และตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 8 ข้อ

7. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังเรียนวิชาภาษาไทย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึก การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัย โดยจำแนกตาม ประเด็นดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย
  - 1.1 วิสัยทัศน์
  - 1.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์
  - 1.3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
  - 1.4 หลักการ
  - 1.5 เรียนรู้อะไรในภาษาไทย
  - 1.6 คุณภาพของผู้เรียน
2. สาระสำคัญหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ
  - 3.1 ความหมายของการอ่าน
  - 3.2 ความสำคัญของการอ่าน
  - 3.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน
  - 3.4 ประเภทของการอ่าน
    - 3.4.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
    - 3.4.2 ประเภทของการอ่านจับใจความ
    - 3.4.3 ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ
    - 3.4.4 แนวการสอนอ่านจับใจความ
    - 3.4.5 เกณฑ์การประเมินการอ่านจับใจความ

3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึก
  - 3.1 ความหมายของแบบฝึก
  - 3.2 ความสำคัญของแบบฝึก
  - 3.3 ลักษณะของแบบฝึกที่ดี
  - 3.4 ส่วนประกอบของแบบฝึก
  - 3.5 ขั้นตอนการสร้างแบบฝึก
  - 3.6 หลักจิตวิทยาที่นำมาใช้ในการสร้างแบบฝึก
  - 3.7 ประโยชน์ของแบบฝึก
  - 3.8 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก
  - 3.9 การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของแบบฝึก
4. ข้อมูลท้องถิ่นในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
  - 4.1 ที่ตั้งและอาณาเขต
  - 4.2 ลักษณะภูมิอากาศ
  - 4.3 การปกครองส่วนภูมิภาค
  - 4.4 ประวัติความเป็นมาของอำเภอสองพี่น้อง
  - 4.5 แหล่งท่องเที่ยว
  - 4.6 สินค้าพื้นเมือง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

หลักสูตรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) พร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทาง

การศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น การจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคล ต้องร่วมกันรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 12)

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

หลักการ

1. เน้นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เพื่อปวงชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค มีคุณภาพและเท่าเทียมกัน
3. ส่งเสริมและพัฒนาให้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
4. โครงสร้างยืดหยุ่นทั้งสาระการเรียนรู้และเวลาจัดการเรียนรู้
5. ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคน ในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบธุรกิจ การงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ต้องมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริง

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดตามอักษรวิธี การเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ข้อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการและการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีตและความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ข้อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คุณภาพของผู้เรียน

เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบาย
ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวน โวหาร จากเรื่องที่อ่าน
เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญ
ของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้
มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่านและเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

2. มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ
แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพ
โครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว
กรอกแบบรายการต่าง ๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่าง
สร้างสรรค์และมีมารยาทในการเขียน

3. พูดย่อแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟัง
และดู ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟัง และดู
โฆษณาอย่างมีเหตุผล พูดย่อตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่าง ๆ อย่างชัดเจน พูดย่อรายงานหรือประเด็นสั้นคว่ำ
จากการฟัง การดู การสนทนา และพูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการดูและพูด

4. สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ สำนวน คำพังเพยและสุภาษิต รู้และเข้าใจ
ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค และคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำ
ราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่
กลอนสุภาพ และกาพย์ยานี 11

5. เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลง
พื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงและท่องจำบทอาขยาน
ตามที่กำหนดได้

6. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย
และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไป
ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบท ร้อยกรอง ได้ถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> • การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของ บทร้อยกรอง <ul style="list-style-type: none"> - คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำประสม - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน - ประโยคที่มีสำนวนเป็นคำพังเพย สุภาษิต ปริศนาคำทาย และเครื่องหมายวรรคตอน
2. อธิบายความหมายของคำ ประโยค และ สำนวนจากเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> • การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ
3. อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและ ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> • การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - เรื่องสั้น ๆ - เรื่องเล่าจากประสบการณ์ - นิทานชาดก - บทความ - บทโฆษณา - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน - สารคดีและบันเทิงคดี
4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่อง ที่อ่าน	
5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ	
6. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	
7. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจ อย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> • การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย - หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน
8. มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> • มารยาทในการอ่าน

สาระสำคัญหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ

จุดมุ่งหมาย

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

วิสัยทัศน์

จัดการศึกษามุ่งพัฒนานักเรียนเป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ ภูมิใจในความเป็นไทย ใส่ใจสุขภาพ ก้าวทันเทคโนโลยี มีชุมชนร่วมพัฒนา

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี
2. พัฒนางานตามโครงสร้างให้มีประสิทธิภาพ
3. ปลุกฝังนักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์
4. ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่า อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของไทย
5. ส่งเสริมให้นักเรียนดูแลเอาใจใส่สุขภาพของตนเองและผู้อื่น
6. ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด
7. สร้างโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการศึกษาและพัฒนาโรงเรียน

หน่วยการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ ได้จัดทำหน่วยการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยให้สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง จำนวน 11 หน่วยการเรียนรู้ รวม 160 ชั่วโมง ดังนี้

หน่วยที่ 1	ตำนานสงกรานต์	จำนวน 17 ชั่วโมง
หน่วยที่ 2	นิทานพื้นบ้าน	จำนวน 17 ชั่วโมง
หน่วยที่ 3	สองพี่น้องบ้านเรา	จำนวน 18 ชั่วโมง
หน่วยที่ 4	เงาะป่า	จำนวน 13 ชั่วโมง
หน่วยที่ 5	พระอภัยมณี	จำนวน 14 ชั่วโมง
หน่วยที่ 6	น้ำผึ้งเรือเสือผึ้งป่า	จำนวน 12 ชั่วโมง
หน่วยที่ 7	สนุกกับเพลงพื้นบ้าน	จำนวน 13 ชั่วโมง
หน่วยที่ 8	เยี่ยมบ้านคุณยาย	จำนวน 12 ชั่วโมง
หน่วยที่ 9	น้ำผึ้งหยดเดียวก่อเหตุ	จำนวน 15 ชั่วโมง
หน่วยที่ 10	นิทานเทียบสุภาษิตว่าหยาบล้อมคอก	จำนวน 14 ชั่วโมง
หน่วยที่ 11	สังข์ทอง	จำนวน 15 ชั่วโมง

ผู้วิจัยได้ใช้หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สองพี่น้องบ้านเรา เป็นเนื้อหาในการศึกษาวิจัย โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลท้องถิ่นอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรีที่เกี่ยวกับความเป็นมา สถานที่สำคัญ บุคคลที่น่าสนใจ สถานที่ท่องเที่ยว ทำการสอนเพื่อการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

ทักษะการอ่าน เป็นทักษะที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับผู้เรียน เพราะทักษะการอ่านเป็นทักษะที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เช่น การอ่านตำราเรียน บทความทางวิชาการต่าง ๆ กิจกรรมทุกชนิดของการเรียน อีกทั้งผลสัมฤทธิ์ของการเรียนแล้ว แต่ต้องอาศัยการอ่านทั้งสิ้น

ความหมายของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์มาก เพราะการอ่านเป็นการถ่ายทอดความคิดของผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญมากต่อการแสวงหาความรู้ สร้างความองงามให้แก่สติปัญญา อันก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีผู้ให้ความหมายของการอ่านไว้หลายท่าน ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1364) อธิบายว่าการอ่าน หมายถึง ว่าตามตัวหนังสือ สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ คิด และนับ

รัตนารักษ์ คล่องแคล่ว (2548: 30) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า กระบวนการ ในการสื่อความหมาย ซึ่งผู้อ่านพยายามที่จะเข้าใจในความหมายของสิ่งที่อ่าน โดยการตีความ แปลความ และขยายความจากสัญลักษณ์ หรือตัวอักษรที่ปรากฏในการอ่าน ออกมาเป็นความคิด แล้วนำความคิดนั้น ไปใช้ให้เกิดประโยชน์โดยอาศัยประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นพื้นฐาน ซึ่ง สอดคล้องกับวันเพ็ญ คุณพิริยะทวิ (2548: 32) และสุริย์มาส บุญฤทธิ์รุ่งโรจน์ (2544: 37) ได้ให้ความหมายในลักษณะเดียวกันว่า การอ่านเป็นกระบวนการในการรับรู้ความหมายและสร้างความ เข้าใจในสารที่เป็นตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่จะทำให้ผู้อ่านมีความรู้ ความเข้าใจ รับรู้กระบวนการ ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาขึ้นในตัวผู้อ่าน

เกรย์ (Gray, 1984: 35-37, อ้างถึงใน ดารุณี เรือนใจมั่น, 2546: 19) กล่าวว่า การอ่าน คือ การเข้าใจภาพของผู้เขียนและของสิ่งพิมพ์นั้น โดยมีประสบการณ์ของผู้อ่าน ช่วยทำให้เกิดทักษะ และการอ่านเป็นกระบวนการ 4 ระดับ คือ การรับรู้ ความเข้าใจ ความคิดรวบยอด การตัดสินใจ คิดหาเหตุผลและการนำแนวคิดใหม่ที่ได้มาประสานกับความรู้ที่มีอยู่

บันลือ พฤกษวัน (2545: 6-8) กล่าวถึง ความหมายของการอ่านในมิติใหม่ การสอน อ่านทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไว้ 4 ประการ คือ

1. การอ่านออก เป็นการอ่านที่ใช้ประสมเสียงของตัวอักษรหรือสะกดตัวผสมคำ ซึ่ง เรียกกันว่าอ่านออก เพื่อมุ่งให้อ่านหนังสือได้ถูกต้อง แดกฉาน สร้างประสบการณ์ในการอ่านคำ โดยตรง

2. การอ่านได้ เป็นการอ่านที่ใช้ความสามารถในการผสมผสานตัวอักษร ออกเสียงคำ เป็นประโยค ทำให้เกิดความเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ซึ่งผู้ฟัง ฟังแล้วรู้เรื่อง

3. การนำเอาสิ่งที่อ่านมาใช้ประโยชน์ เป็นการพัฒนาความคิดให้ผู้อ่านใช้ ความสามารถหลาย ๆ ด้าน ตั้งแต่การสังเกต การจำรูปคำ การใช้ประสบการณ์เดิมมาแปลความ ตีความ ถอดความ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดี ตลอดจนนำสิ่งที่อ่านมาใช้ประโยชน์ เป็นแนวคิดแนวปฏิบัติ

4. การอ่านเป็น เป็นการพัฒนาความคิด โดยผู้อ่านใช้ความสามารถหลาย ๆ ด้าน ตั้งแต่ การสังเกต การจำรูปคำ การใช้ประสบการณ์เดิมมาแปลความ ตีความ หรือถอดความให้เกิดความ เข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดี

สเปซ และเบิร์ก (Spache and Berg, 1955: 3-4) กล่าวว่า การอ่านเป็นการผสมผสานระหว่างทักษะหลายชนิดเพื่อสร้างความเข้าใจและสอดคล้องกับจุดประสงค์ ความต้องการและวิธีการของผู้อ่าน

คูบิน (Dubin, 1982: 15) ได้อธิบายความหมายของการอ่านว่า การอ่าน หมายถึง การสื่อความหมายของผู้เขียนและผู้อ่าน คือ ผู้เขียนจะใส่รหัส (Encode) ความคิดหรือความหมายตามที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อออกมาในรูปของภาษาและผู้อ่านจะถอดรหัส (Decode) ความคิดหรือความหมายจากตัวภาษานั้น ออกมาเป็นความคิดหรือความหมายตามที่ผู้เขียนต้องการสื่อ จนเป็นที่เข้าใจกัน

จากความหมายของการอ่านข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันโดยการแปลความ ตีความ ขยายความ ให้เข้าใจตรงกัน โดยผ่านกระบวนการแปลสัญลักษณ์หรือตัวอักษรที่ปรากฏในการอ่านออกมาเป็นคำ วลี ประโยค เพื่อสื่อสารและเผยแพร่ความคิดแล้วนำความคิดนั้น ไปใช้ประโยชน์ให้เกิดการพัฒนาขึ้นในตัวผู้อ่าน

ความสำคัญของการอ่าน

ในปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร การอ่านจึงมีความสำคัญมากในชีวิตประจำวันของทุกคน มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

ก่อ สวัสดิพิธานย์ (2515: 147) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า “การอ่านเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ถ้าเด็กมีทักษะดีแล้วการเรียนวิชาอื่นย่อมเกิดผลดีอย่างรวดเร็ว”

กันต์ด้นัย วรจิตติพล (2542: 18) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญเป็นอย่างมากที่ช่วยพัฒนาคนให้ก้าวทันโลกและช่วยพัฒนาจิตใจคนให้มีความสุข การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านตั้งแต่วัยเด็กจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย

สุริยา ตอพล (2541: 34) กล่าวว่า การอ่านมีความสำคัญยิ่ง เพราะจะทำให้เกิดความรู้ ความคิด ความฉลาด และมีคุณค่ามากมาย ทั้งยังช่วยพัฒนาอาชีพการงานด้วย

กู๊ดแมน (Goodman Kenneth, 1970: 27, อ้างถึงใน สุนิสา ณ ถลาง, 2542: 2) ว่าการอ่านช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาสมอง ความคิด เพราะการอ่านเป็นกระบวนการในการหาความหมายและการทำความเข้าใจกับการอ่าน เป็นกระบวนการที่ต้องคิดอยู่ตลอดเวลา

แอนเดอร์สัน (Anderson, 1988: 372) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการค้นหาความหมายในหลายระดับ ตั้งแต่ระดับตัวอักษร โครงสร้างของภาษาไปจนถึงระดับความหมายการอ่านเพื่อความเข้าใจเกิดจากปฏิริยาสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและโครงสร้างของเรื่องกับความรู้เดิมของผู้อ่าน

ซึ่งจะช่วยสร้างสมมุติฐานเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านที่อ่านได้คล่องแคล่ว จึงสามารถทำนายและอ้างอิงข้อมูลจากการอ่านได้

จากความสำคัญที่นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความสำคัญไว้นั้น จะเห็นได้ว่าการอ่านมีความสำคัญต่อคนเราอย่างมากคือ การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ ช่วยให้สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ ช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ในชีวิตประจำวันและที่สำคัญการอ่านช่วยให้เกิดความเข้าใจในบุคคลต่างๆ มากขึ้นด้วย

จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านผู้อ่านควรกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านของตน ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการและความจำเป็นของแต่ละบุคคล และไม่ว่าจะตั้งจุดประสงค์การอ่านไว้เพื่ออะไรก็ตาม การที่จะเป็นผู้อ่านที่ดีได้นั้น ต้องได้รับการฝึกฝน เมื่อฝึกฝนจนมีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดีแล้วจะได้รับประโยชน์จากการอ่านเป็นอย่างมาก

สมพร เพ่งพิพัฒน์ (2534: 9) กล่าวว่าไว้ว่าโดยทั่วไปการอ่านนั้นมีความมุ่งหมาย 4 ประการคือ

1. การอ่านเพื่อความรู้ เป็นการอ่านเพื่อหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการ เพื่อการรับรู้ข่าวสารข้อเท็จจริง เพื่อศึกษาค้นคว้าเป็นพิเศษ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือเพื่อรวบรวมข้อมูลนำมาทำรายงาน ทำวิจัยหรือเผยแพร่ในหมู่นักวิชาการ
2. การอ่านเพื่อความบันเทิง เป็นการอ่านเพื่อการพักผ่อน ผ่อนคลายอารมณ์ หลังจากงานประจำ
3. การอ่านเพื่อหาความคิดแปลกใหม่ ที่จะป็นชนวนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ขึ้นในตัวผู้อ่าน
4. การอ่านเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ การอ่านเป็นการพัฒนาความรู้ ความคิดและทัศนคติผู้รักการอ่านจึงเป็นคนทันสมัย น่าคบ สามารถเข้าร่วมวงสนทนาได้กับทุกคน เพราะรับรู้ข่าวสารที่จะแลกเปลี่ยนกันได้ และการอ่านมาก รู้มาก ย่อมทำให้บุคคลเป็นที่ยอมรับของสังคม เนื้อหาข่าวสารบางประการในหนังสือจะทำให้ผู้อ่านนำมาพัฒนา ปรับปรุงบุคลิกภาพของตนได้เป็นอย่างดี

ศรีสุดา จริยากุล (2539: 8-9) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านเพื่อทราบข่าวสารข้อเท็จจริง เป็นการอ่านที่รวดเร็ว เพื่อแสวงหาคำตอบสั้น ๆ หรืออ่านหัวข้อสำคัญ หรือความเด่นของข้อความทั้งหมด

2. การอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ เป็นการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้จากข้อเขียนในรูปแบบต่าง ๆ และนำความรู้ แนวคิดจากข้อเขียนเหล่านั้นมาประมวลเป็นความรู้ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ตนเองและส่วนรวม

3. การอ่านเพื่อความบันเทิง เป็นการแสวงหาความบันเทิงจากการอ่านหนังสือ ก่อให้เกิดความรื่นเริงบันเทิงใจ เกิดอารมณ์สุข ทำให้ผู้อ่านสุขภาพจิตดี มีกำลังใจที่จะทำงานหรือศึกษาเล่าเรียนต่อไป

ศิริพร ลิ้มตระกูล (2534ข: 7-8) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่อรู้ข่าวสาร เป็นการอ่านเพื่อความรู้ ควรอ่านให้ได้ปริมาณมากที่สุดและอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อจะได้เข้าใจเหตุการณ์และปัญหาต่าง ๆ รอบด้าน

2. อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ เป็นการอ่านเพื่อศึกษาเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรการเรียนการสอน หรือเพื่อความรู้ทั่วไป

3. อ่านเพื่อประกอบอาชีพ เป็นการอ่านข่าวสารหรือสารคดีในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาอาชีพให้ดีขึ้น

4. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดและหาความสุขให้แก่ชีวิต

5. อ่านเพื่อบำบัดความทุกข์ใจ ซึ่งบางครั้งในชีวิตคนเรามีปัญหาที่แก้ไขได้ยาก การได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับศาสนา คำสอน จิตวิทยา หรือหนังสือประเภทให้กำลังใจในการต่อสู้ชีวิต ก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้คลายทุกข์ได้

เพียร์สัน (Pearson, 1984: 235-241) กำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ 3 ประการ คือ

1. มุ่งพัฒนาคำศัพท์ใหม่ ๆ โดยให้นักเรียนสามารถอ่านและเขียนได้ถูกต้อง โดยทั่วไปในการอ่าน นักเรียนจะเห็นสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นตัวแทนของคำพูด ดังนั้น ครูจึงควรสอนสะกดคำควบคู่กับการสอนอ่าน นักเรียนจะจดจำสัญลักษณ์และฝึกเขียนได้ถูกต้อง นอกจากนั้นในการสอนคำศัพท์ควรเริ่มสอนคำที่อยู่ใกล้ตัวสอนคำที่เป็นรูปธรรมก่อนแล้วจึงสอนคำที่เป็นนามธรรมตามลำดับ

2. มุ่งให้นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์และเล่าเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจได้

3. มุ่งให้นักเรียนนำเหตุการณ์เรื่องราวคติ ตลอดจนประโยชน์ที่ได้จากเรื่องที่อ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ เกรตเล็ท (Grellet, 1981: 4) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน
2. อ่านเพื่อค้นหาความรู้ต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การอ่านไม่ว่าผู้อ่านจะมีจุดมุ่งหมายอย่างไร ขึ้นอยู่กับผู้อ่านเป็นสำคัญที่จะนำมาเป็นข้ออ้าง หรือเหตุผลในการอ่านของตน ไม่ว่าจะเป็นการอ่านเพื่ออะไรก็ตาม การอ่านย่อมก่อให้เกิดการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะคติ แก่ผู้อ่านเสมอ

ประเภทของการอ่าน

การอ่านเรื่องต่าง ๆ นั้น ผู้สอนต้องคำนึงถึงรูปแบบลักษณะและประเภทของการอ่านที่เหมาะสม เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการเรียน

วันเพ็ญ คุณพิริยะทวิ (2548: 40) ได้สรุปประเภทของการอ่านได้ว่าการอ่านแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ ซึ่งการอ่านแต่ละประเภทนั้นมีหลักการในการอ่านแต่ละประเภท เพื่อเลือกการอ่านให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อให้การอ่านนั้นมีประสิทธิภาพสูงสุด

ศรีสุดา จริยากุล (2539: 9-10) แบ่งการอ่านออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การอ่านออกเสียง เป็นการอ่านให้ผู้อื่นฟัง ผู้อ่านจะต้องระวังควบคุมการออกเสียงตัวสะกด ตัวควบกล้ำ ลีลา จังหวะ วรรคตอนให้ถูกต้อง ลีลา จังหวะเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง แม้จะอ่านถูกต้องอักขรวิธี แต่ถ้าลีลาการอ่านไม่ดี ไม่มีจังหวะจะโคน แบ่งวรรคตอนการอ่านไม่ถูกต้องก็จะทำให้เรื่องที่อ่านเสียไป
2. การอ่านในใจ เป็นการอ่านเพื่อเก็บใจความและเพื่อทำความเข้าใจ เป็นการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ ความบันเทิงให้แก่ตนเอง ผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และสามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านโดยตลอด

สมพร แผงพิพัฒน์ (2534: 12-14) กล่าวถึงการอ่านว่า โดยทั่วไปการอ่านมีด้วยกัน 3 ลักษณะ คือ

1. การอ่านออกเสียง ซึ่งเป็นการอ่านให้ตัวเองหรือผู้อื่นฟัง ความสำคัญของการอ่านอยู่ที่ความถูกต้อง ชัดเจน การเว้นจังหวะวรรคตอนได้เหมาะสม น้ำเสียงสอดคล้องกับอารมณ์ของเรื่อง
2. การอ่านในใจ เป็นการอ่านให้รู้เรื่องและเข้าใจเรื่อง ไม่ร้องพะวงกับการออกเสียง ผู้ชำนาญจะอ่านได้เร็ว เข้าใจถูกต้อง เก็บสาระสำคัญของเรื่องได้ การอ่านในใจมีประสิทธิภาพจะต้องอ่านไปโดยลำดับ ดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกอ่านหนังสือที่สอดคล้องกับความสนใจของตนเอง

ขั้นที่ 2 ใช้เวลาอ่านประมาณ 5-7 นาที ในตอนเริ่มแรก แล้วค่อยเพิ่มเวลาให้ยาวขึ้น

ขั้นที่ 3 ใช้เวลาอ่านนานขึ้น ควบคุมสมาธิให้มั่นคง อดทนต่อสิ่งรบกวนรอบด้าน

ควรมุ่งให้อ่านให้จบตอน มากกว่านับจำนวนหน้าเพราะข้อความอาจไม่จบ

ขั้นที่ 4 ทำความเข้าใจกับเนื้อหา ความหมายและเก็บสาระสำคัญของเรื่องเพื่อสรุปว่าสาระสำคัญของเรื่องคืออย่างไร นำเชื่อถือมากน้อยเพียงใด และจะสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านนั้นไปใช้ประโยชน์ในทางใดบ้าง

3. การอ่านและการพิจารณา เป็นการอ่านที่ต้องใช้ความคิดไตร่ตรอง ตรวจสอบสิ่งที่อ่านอย่างถี่ถ้วน มีจุดประสงค์เพื่อประเมินคุณค่าของสิ่งที่อ่านว่าน่าเชื่อถือหรือไม่เพียงใด เรื่องที่อ่านมีคุณค่าด้านใด ในการอ่านและการพิจารณานั้น ผู้อ่านจะต้องบอกได้ว่า หนังสือที่อ่านจัดอยู่ในประเภทใดหากแยกประเภทไม่ได้ การประเมินคุณค่าก็จะต้องด้อยประสิทธิภาพไปด้วย เพราะเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินคุณค่านั้น ย่อมมีข้อแตกต่างออกไปตามประเภทของงานเขียน

จากการแบ่งประเภทของการอ่านข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การอ่านแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ ซึ่งการอ่านแต่ละประเภทนั้น มีหลักการสำคัญในการอ่านแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้อ่านจึงต้องคำนึงถึงลักษณะของการอ่านแต่ละประเภท เพื่อเลือกการอ่านให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อให้การอ่านนั้นมีประสิทธิภาพสูงสุด

การอ่านจับใจความ เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการอ่านเรื่องราวต่าง ๆ เพราะช่วยให้นักเรียนทราบสาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการบอกและนักเรียนยังสามารถนำทักษะการอ่านจับใจความไปใช้เป็นเครื่องมือ ในการแสวงหาความรู้ หรือพัฒนาตนเองให้ทันวิทยาการใหม่ ๆ ได้สังเกตได้ว่า ผู้มีความสามารถในการอ่านจับใจความ คือ ผู้ที่สามารถรับรู้และเข้าใจจากสิ่งที่อ่านได้ มีผู้เชี่ยวชาญและผู้รู้ด้านการอ่านหลายท่านกล่าวถึงความหมายของการอ่านจับใจความ ไว้ดังนี้

ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความหรือการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นกระบวนการในการพัฒนาการเรียนรู้ พัฒนานิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ให้แก่ผู้อ่าน เพราะเป็นเครื่องแสดงได้ว่าผู้อ่านนั้น เข้าใจและรับรู้สาระเนื้อหาในเรื่องที่อ่านได้และยังเป็นประโยชน์ในการแสวงหาความรู้และพัฒนาผู้อ่านให้ได้รับรู้มากยิ่งขึ้นและเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ดังที่ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความ ไว้ดังนี้

สมพร มั่นตะสูตร (2526: 5) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญสอดคล้องกับความหมายของการอ่านแตกต่างกันที่ว่่าปัจจัยสำคัญ คือ การเข้าใจคำศัพท์ เพราะการรู้คำศัพท์จะสามารถเข้าใจเรื่องได้ดี

จำเนียร เล็กสุมา (2552: 27) ได้สรุปการอ่านจับใจความ เป็นการอ่านที่สำคัญ สำหรับผู้ที่กำลังศึกษาเล่าเรียน เพราะในการอ่านหนังสือหรือตำราต่าง ๆ ผู้อ่านจะต้องพยายามจับใจความของเรื่องที่อ่านให้ได้ ถ้าหากว่าผู้อ่านจับใจความได้ก็จะทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นผู้อ่านควรฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความชำนาญ เพราะถ้าผู้อ่านไม่ฝึกอ่านจับใจความสำคัญอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ไม่เข้าใจในสิ่งที่อ่าน ไม่สามารถจับสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ จะทำให้การอ่านจับใจความไม่ประสบความสำเร็จ

บันลือ พฤกษ์วัน (2530: 29-35) และณัฐยา ภูขามคม ได้อธิบายความหมายการอ่านจับใจความไว้ สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง เป็นการอ่านเพื่อต้องการทราบว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีความสำคัญตรงไหนและหมายความว่าอย่างไร จะเห็นได้ว่าการอ่านจับใจความ ส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องของความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน ค้นหาสาระสำคัญหรือประเด็นที่สำคัญของเรื่องที่อ่านได้

วันเพ็ญ คุณพิริยะทวี (2548: 46) กิรินัน ดันเสียงสม (2548: 32) สุปราณี สิทธิพล (2549: 11) และสุริย์มาศ บุญฤทธิรุ่งโรจน์ (2544: 49) ได้ให้ความหมายการอ่านจับใจความในทำนองเดียวกันว่าเป็นกระบวนการอ่านเพื่อทำความเข้าใจความหมายของข้อความหรือเนื้อเรื่อง เพื่อให้รู้สาระสำคัญหรือใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

จากความหมายของการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึงกระบวนการอ่านที่ผู้เรียนสามารถจับสาระสำคัญของเรื่องเพื่อทำความเข้าใจความหมายของข้อความ หรือเนื้อเรื่องที่อ่าน ตั้งคำถามและตอบคำถามได้ว่าเป็นเรื่องของใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และจัดลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง

ประเภทของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความมีหลายประเภท ในการอ่านจับใจความเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ผู้อ่านต้องมีหลักและวิธีการอ่านเพื่อให้บรรลุผลตามที่ต้องการ ซึ่ง เอกิจ พันธุ์เพ็งอมร (2528: 13) และวารุณี อุดมธาดา (2537: 23) ได้กล่าวถึงประเภทของการอ่านจับใจความ ว่ามีอยู่ 2 ประเภท คือ การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม และการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมเป็นหัวใจในการอ่านหนังสือทุกชนิด เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถอ่านจับใจความส่วนรวมได้ ก็จะไม่สามารถมองเห็นรายละเอียดข้อปลีกย่อยของเนื้อความในหนังสือหรือเรื่องที่อ่านได้ การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมนี้เป็นการทำความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของรายละเอียดต่าง ๆ และเข้าใจจุดหมายสำคัญของเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมทำได้ด้วยการพลิกดูหรือกวาด

สายตาผ่านหัวข้อต่าง ๆ เพื่อให้ทราบว่ามีโครงเรื่องโดยย่ออย่างไร แต่ละหัวข้อมีความสัมพันธ์กันอย่างไร และมีการดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางด้วยวิธีการเชื่อมโยงเนื้อหาและแนวความคิด ตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ อย่างไรบ้างซึ่งขั้นนี้อาจมีการจดบันทึกย่อเพื่อป้องกันการลืมได้อีกทางหนึ่ง การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมนี้อาจทำให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านในหลาย ๆ ด้าน คือ

1. สามารถตัดสินใจได้ว่าหนังสือนั้นมีคุณค่าหรือสาระพอที่จะอ่านอย่างละเอียดหรือไม่
2. สามารถรู้ว่าผู้อ่านมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ที่จะอ่านโดยตลอดเล่มหรือไม่
3. เป็นแนวทางให้ผู้อ่านสามารถไปค้นคว้าหาหนังสือที่ปรากฏอยู่ในบรรณานุกรมมาประกอบการอ่านหนังสือนั้นได้
4. เป็นการประหยัดเวลาแก่ผู้อ่านที่มีเวลาจำกัด เช่น ในห้องสมุด หรือร้านขายหนังสือที่ต้องใช้เวลาอันจำกัด
5. ช่วยในการเตรียมตัวสอบ เพราะในการจัดลำดับ โครงร่างส่วนรวมของหนังสือด้วยวิธีนี้ทำให้จดจำเนื้อหาส่วนรวมได้แม่นยำ

ส่วนการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจใจความสำคัญของเนื้อเรื่องหรือข้อความ ผู้อ่านที่มีความชำนาญอาจไม่จำเป็นต้องอ่านทุกตัวอักษร ในขณะที่ผู้อ่านที่มีประสบการณ์น้อยต้องอ่านอย่างพิถีพิถัน จึงจะสามารถจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องหรือข้อความนั้น ๆ ได้ ใจความสำคัญนั้นมิได้มีความหมายจำกัดเพียงแก่นเนื้อเรื่องที่สำคัญเท่านั้น นักอ่านที่ดีอาจจะเก็บสาระสำคัญ (Theme) ของหนังสือ อาจกล่าวได้ว่าหาแก่นของย่อหน้าหาข้อความที่สำคัญที่สุด หาข้อความที่เด่นที่สุด วิธีในการอ่านจับใจความสำคัญนั้น ผู้อ่านจะต้องพิจารณาตัดส่วนต่าง ๆ ที่เป็นรายละเอียด ข้อปลีกย่อยในเรื่องในแต่ละย่อหน้า คือ 1) ตัวอย่างที่ประกอบในย่อหน้า 2) ส่วนขยายความ หรือรายละเอียดต่าง ๆ 3) ส่วนวนโวหาร อุปมาอุปไมย ข้อความเปรียบเทียบทั้งหลาย 4) ตัวเลข สถิติ วันเดือนปี และ 5) คำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความทั้ง 2 ประเภทดังกล่าว เป็นการอ่านที่ผู้อ่านควรนำทั้ง 2 ประเภทมารวมกันในการอ่านทุกครั้ง เพราะจะทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องหรือข้อความได้เป็นอย่างดี สามารถเชื่อมโยงเรื่องราวได้อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่เดียวกันก็สามารถวิเคราะห์เรื่อง จับใจความเรื่องได้โดยตลอดและเร็วยิ่งขึ้น

ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ

การอ่านที่มีประสิทธิภาพ คือ การอ่านที่ผู้อ่านสามารถจับใจความของเรื่อง สารของเรื่อง ที่อ่านได้อย่างถูกต้อง และรวดเร็ว ในการอ่านทุกครั้งทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ สารคดี บันเทิงคดี ตำรา บทความทางวิชาการ หรือแม้กระทั่งจดหมาย สิ่งที่สำคัญที่ผู้อ่านต้องการ คือ สามารถอ่านจับใจความของเรื่อง ที่อ่านได้ถูกต้องและเข้าใจเนื้อเรื่อง ที่อ่าน โดยตลอด ฉะนั้น ประโยชน์ที่จะ ได้จากการอ่านจับใจความจึงมีมากมาย

เถลิง พันธุ์เถลิงอมร (2528: 15) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านจับใจความไว้ว่า

- 1) สามารถตัดสินใจได้ว่าหนังสือนี้มีคุณค่าหรือสาระที่จะอ่านอย่างละเอียดหรือไม่
- 2) สามารถรู้ได้ว่าผู้อ่านนั้นมีความรู้หรือประสบการณ์ที่จะอ่าน โดยตลอดเล่มหรือไม่
- 3) เป็นแนวทางให้ผู้อ่านสามารถไปค้นคว้าหนังสือที่ปรากฏในบรรณานุกรมอ่านประกอบหนังสือ นั้นได้
- 4) เป็นการประหยัดเวลาแก่ผู้อ่านที่มีเวลาจำกัด เช่น ในห้องสมุด หรือร้านขายหนังสือ เพื่อช่วยในการตัดสินใจว่า ควรยืมหรือซื้อหนังสือเล่มนั้นหรือไม่
- 5) ช่วยในการเตรียมตัวสอบเพราะทำให้จดจำเนื้อหาได้แม่นยำ ซึ่งแนวความคิดนี้สอดคล้องกับ

สุสติ กุฏอินทร์ (2526, อ้างถึงใน วารุณี อุคมาดา 2537: 18) ที่ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านจับใจความ ซึ่งสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่รวดเร็ว และสามารถอ่านได้ในเวลาที่จำกัด มีประโยชน์มากสำหรับนักเรียนนักศึกษาในการเตรียมตัวเข้าสอบ และสามารถพิจารณาคุณค่าของหนังสือประเภทต่าง ๆ ที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล

จากทัศนะดังกล่าว ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านจับใจความนั้น ครอบคลุมการดำเนินชีวิตประจำวันของคนทุกคน ตั้งแต่การอ่านเพื่อความบันเทิง จนกระทั่งถึงการอ่านเพื่อการศึกษา หาความรู้ในสรรพวิทยาการต่างๆ ซึ่งต้องอาศัยการอ่านเพื่อจับใจความทั้งสิ้น บุคคลที่มีความสามารถในการอ่านจับใจความ จึงเป็นบุคคลที่รับรู้ข่าวสาร เรื่องราว ได้รวดเร็วและเข้าใจเรื่อง ที่อ่านได้ดีกว่าคนอื่น ๆ

แนวสอนการอ่านจับใจความ

การสอนการอ่านจับใจความให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ครูต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน เพื่อให้ นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นพพล จันทร์เพ็ญ (2542: 87) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ ดังนี้

1. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องนั้นกล่าวถึงเรื่องอะไรบ้าง จุดใดที่เห็นว่าเป็นจุดสำคัญของเรื่อง

2. อ่านโดยละเอียด โดยอ่านตลอดอีกครั้ง ทำความเข้าใจให้ชัดเจนและเห็นความสัมพันธ์ความคิดต่าง ๆ ในเรื่อง โดยอาจมีการขีดเส้นใต้ข้อความที่เห็นว่าสำคัญไว้ด้วยก็ได้

3. อ่านซ้ำเฉพาะตอนที่ไมเข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจในบางแห่งให้แน่นอน

4. ทดสอบความเข้าใจด้วยการตอบคำถามสั้น ๆ เกี่ยวกับประเด็นของเรื่อง และใจความสำคัญ เช่น ถามว่า เรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไรอย่างไร และทำไม เป็นต้น

5. เรียบเรียงใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเองที่เห็นว่าจะทำให้เข้าใจเรื่องได้ชัดเจน ถูกต้องที่สุด โดยอาจให้รายละเอียดที่เป็นของใจความสำคัญเพิ่มเติมเพื่อให้ได้เนื้อความที่สมบูรณ์

พะยอม โปษะกฤษณะ (2537: 111-112) ได้กล่าวถึงหลักสำคัญในการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. หนังสือต่าง ๆ ย่อมมีสารบัญเป็น โครงเรื่อง ดังนั้นควรอ่านสารบัญให้ละเอียดเสียก่อน เท่ากับได้ทราบเรื่องอย่างย่อ ๆ อยู่แล้ว แล้วเก็บใจความสำคัญเฉพาะตอนที่ต้องการ

2. ต้องจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าให้ได้ ซึ่งจะอยู่ตอนต้นหรือตอนท้ายของแต่ละย่อหน้า

3. เมื่อได้ประโยชน์ใจความสำคัญแล้ว จะเขียนไว้เป็นประโยชน์ ๆ เพื่อเป็นกุญแจความสำคัญต่อไป แล้วจึงจับใจความสำคัญ แยกใจความสำคัญออกจากพลความ

4. นำใจความสำคัญมาเรียบเรียงเป็นสำนวนของตนเอง

5. ข้อสำคัญในการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้สอนควรจะได้รู้ก่อนว่า จะอ่านอะไร เรื่องแบบไหน และต้องการจะทำอะไร อ่านเพื่อให้รู้หรือต้องการค้นคว้าหาหลักฐาน ความประสงค์ในการอ่านเป็นข้อสำคัญข้อหนึ่งที่จะคำนึงถึง เมื่อต้องการบันทึกข้อความสำคัญที่อ่าน

แววมยุรา เหมือนนิล (2541: 26) ได้แนะวิธีปฏิบัติในการอ่านจับใจความให้เข้าใจง่าย และรวดเร็ว ดังนี้

1. สืบสวนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ เพราะส่วนประกอบของหนังสือ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือก็มีส่วนทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับหนังสือได้อย่างกว้างขวาง

2. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน การกำหนดเป้าหมายในการอ่านหนังสือทุกครั้งว่าเราจะอ่านเพื่ออะไร

3. มีความสามารถทางภาษา คือต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์เป็นเบื้องต้นก่อน หากไม่เข้าใจความหมายของคำย่อไม่สามารถจับใจความได้เลย

4. มีประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องทีอ่าน ช่วยทำให้เข้าใจและจับใจความของเรื่องทีอ่านง่ายขึ้น

5. ความเข้าใจลักษณะของหนังสือ หนังสือแต่ละประเภทมีรูปแบบการแต่งและเป้าหมายของเรื่องแตกต่างกัน เช่น สารคดี ตำรา มุ่งให้ความรู้ หรือความคิดแก่ผู้อ่านมากกว่าอย่างอื่น ลักษณะรูปแบบของหนังสือ ตลอดจนต้องมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน ซึ่งครูคอยแนะนำแนวปฏิบัติในการอ่านก่อนเสมอ

นอกจากนี้ แวนมูรา เหมือนนิล (2541: 25-26) ยังได้กล่าวถึงกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรเริ่มต้นจากการอ่านจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้ได้ถูกต้องก่อน เพราะข้อความตอนหนึ่งหรือย่อหน้าหนึ่งแม้มีใจความหลายอย่าง แต่จะมีใจความสำคัญที่สุดในย่อหน้าเดียวเพียงใจความเดียว ถ้าเรื่องมีหลายประเด็นเมื่อนำประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามาพิจารณาาร่วมกันแล้ว จะทำให้สามารถจับแก่นเรื่องหรือแนวความคิดสำคัญที่สุดของเรื่องทั้งหมดได้ง่ายขึ้น ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าหมายถึงข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นไว้หมดใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า ส่วนมากมักจะอยู่ในประโยคใดประโยคหนึ่งหรือย่อหน้า

ประทีป วาทิกทินกร (2542: 79) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนอ่านจับใจความสำคัญไว้ดังนี้

1. ให้อ่านเรื่องหรือฟังเรื่องราวให้ตลอดทั้งเรื่อง
2. ตั้งคำถามหรือถามตัวเองสั้น ๆ ว่า เรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม บางเรื่องอาจมีคำตอบไม่ครบก็ได้ แต่นักเรียนต้องตอบที่มีอยู่ให้ครบถ้วน เพื่อจะได้จับใจความสำคัญได้

3. ขยายความในคำตอบออกไปอีก เมื่อต้องการรายละเอียดที่จำเป็นของใจความสำคัญ

บันทึก พฤษภาคม (2545: 128-129) ได้กล่าวถึงแนวการสอนอ่านเพื่อจับใจความสำคัญว่า

1. ฝึกอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อเป็นการสำรวจหาสิ่งที่น่าสนใจหรือสิ่งที่ต้องการ
  - 1.1 ให้อ่านเรื่องราวอย่างรวดเร็ว โดยอ่านข้าม ๆ ลวก ๆ ไปก่อน เพื่อจะได้รู้ว่าเรื่องนั้นมีขอบเขตหรือกล่าวถึงอะไร

- 1.2 ให้อ่านเฉพาะหัวข้อย่อย หัวข้อใดหัวข้อหนึ่งให้ละเอียด เพื่อทราบทัศนคติข้อเสนอแนะ เจตนาของผู้แต่ง โดยมากจะเสนอแนะให้อ่านคำนำหรืออารัมภบท

- 1.3 อ่านทั้งเรื่องเพื่อประเมินดูว่าเรื่องนั้นให้ประโยชน์ทางใด มีจุดเด่นตรงไหน

- 1.4 อ่านแล้วพิจารณาตรวจสอบเรื่องราวโดยส่วนรวมว่า เป็นเรื่องยากหรือเรื่องง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนที่จะใช้ความคิดของตนประเมินได้เพียงใด

1.5 หากเป็นบทประพันธ์ร้อยกรอง ลองอ่านสัก 2-3 หน้า เพื่อคว้ามี่คุณค่าที่น่าสนใจ มากน้อยเพียงใด ไพเราะหรือไม่ เทคนิคการอ่านแบบคร่าว ๆ เป็นการอ่าน โดยใช้การกวาดสายตา อย่างเร็ว เพื่อค้นหาสิ่งที่ตนสนใจ ปมเรื่อง จุดเด่น หรือสิ่งที่ผู้อ่านติดใจ หรืออุกคิ

2. ฝึกอ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญ เป็นวิธีการที่จะนำไปสู่การย่อความ

2.1 เมื่อให้ผู้เรียนอ่านนิทานแล้วเล่าเรื่องย่อ เรื่องราวความเป็นมาและใจความย่อว่า อย่างไร

2.2 ครูตั้งคำถามให้สอดคล้องกับประเด็นสำคัญของเรื่องที่กล่าวไว้แล้ว เช่น ใคร กับใคร พฤติกรรมเป็นอย่างไร และอื่น ๆ

2.3 การตรวจคำตอบ ครูจำเป็นต้องเน้นให้ตอบปัญหาให้ตรงประเด็นในการฝึก ในห้องเรียนให้ชัดเจน (เป็นส่วนหนึ่งของความพร้อมในการอ่านในใจ)

3. นำผลของคำถามหรือการตั้งชื่อเรื่องมาอภิปราย ตรวจสอบโดยการอ่านออกเสียง เพื่อให้ฟังแล้วตอบคำถามหรือบอกชื่อเรื่องให้ถูกต้อง

4. ให้ผู้เรียนนำผลของคำตอบในข้อ 3 มาตรวจสอบว่าชื่อเรื่องนั้นตรงกับประโยคหรือ ประโยคบอกชื่อเรื่อง หรือประโยคใดบอกใจความสำคัญของอนุเรื่องที่อ่าน ให้ผู้เรียนขีดเส้นใต้ ที่ประโยคบอกใจความนั้น ๆ

5. เรียงประโยคบอกใจความแต่ละอนุเรื่องตามลำดับ โดยเพิ่มคำเชื่อมและเกลาภาษา ให้ได้ความต่อเนื่องอาจสลับตอนก็ได้

6. อ่านบททวนโดยการอ่านออกเสียงเพื่อใช้การฟังตรวจสอบใจความสำคัญ นั้นโดย กลุ่ม หากเป็นงานรายบุคคลให้ใช้การอ่านในใจตรวจสอบเอง

7. กำหนดการตั้งชื่อเรื่องบอกแหล่งที่มาของเรื่องให้ชัดเจน รวมทั้งผู้เขียนหรือ สำนักพิมพ์แล้วแต่กรณี

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 189) ได้เสนอแนะแนวการอ่านจับใจความ ให้บรรลุจุดประสงค์ ไว้ดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อหาความรู้ เพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อบอกเจตนาของผู้เขียน เพราะจะเป็นแนวทางให้กำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสมและ จับใจความสำคัญหรือคำตอบได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

2. สสำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจง การใช้หนังสือ และภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว

3. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าเป็นประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา และบทความ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางอ่านจับใจความได้ง่าย

4. ใช้ความสามารถทางภาษาในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ อย่างถูกต้องรวดเร็ว

5. ใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบ จะทำให้เข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

พัชรินทร์ แจ่มจำริญ (2547: 45) ได้กล่าวถึงกลวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปได้ว่าการอ่านจับใจความสำคัญ คือ การอ่านผ่าน ๆ โดยตลอดเพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง หลังจากนั้นอ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน พยายามหาใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าให้พบ ประโยคใจความสำคัญสามารถอยู่ได้ทั้งประโยคต้นย่อหน้า ซึ่งเป็นจุดพบใจความสำคัญของเรื่องมากที่สุด ประโยคตอนท้ายย่อหน้า บางครั้งอยู่ที่ประโยคตอนกลางย่อหน้า แต่บางย่อหน้ามีหลายประโยครวมกัน ผู้อ่านต้องสรุปใจความสำคัญเองโดยใช้วิธีตั้งคำถามว่าเรื่องนี้เกี่ยวกับใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และทำไม ก็จะเห็นประเด็นสำคัญ หลังจากนั้นผู้อ่านควรสรุปใจความเป็นภาษาและสำนวนของตนเอง

ศิริวรรณ วัฒนวรชัย (2547: 28) ได้กล่าวว่าผู้อ่านต้องอ่านเรื่องราวให้ตลอดจนจบอย่างคร่าว ๆ พยายามจับใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า ถ้าเป็นหนังสือให้อ่านที่สารบัญก่อน จากนั้นตั้งคำถามเพื่อถามตนเองว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และเมื่อไร และนำมาเรียบเรียงเป็นสำนวนภาษาของผู้อ่านเอง หากต้องการรายละเอียดให้ขยายคำตอบออกไป และที่สำคัญต้องฝึกการอ่านจับใจความสำคัญอยู่เสมอ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความให้ดีขึ้นต่อไป

จากแนวการสอนการอ่านจับใจความสำคัญข้างต้นสรุปได้ว่า ครูต้องแนะนำวิธีการอ่านจับใจความที่ถูกต้องก่อนเสมอ ด้วยการตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน อ่านอย่างคร่าว ๆ หรืออ่านอย่างรวดเร็ว อ่านทีละย่อหน้า เพื่อหากลวิธีช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการคิดด้วยการทำ กิจกรรมการฝึกอ่านจับใจความหลาย ๆ กิจกรรม จะทำให้การสอนอ่านจับใจความนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

เกณฑ์การประเมินการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นกระบวนการอ่านเพื่อทำความเข้าใจความหมายของข้อความหรือเนื้อเรื่อง เพื่อระบุใจความสำคัญ ส่วนประกอบของเรื่องและจัดลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้ถูกต้อง ดังนั้นการประเมินผลความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนด้วย

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 148-150) ได้เสนอการประเมินการอ่านจับใจความโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานพิจารณาเนื้อเรื่องที่ผู้อ่านจับใจความไว้ 2 วิธี คือ

1. การใช้เครื่องมือที่เป็นแบบทดสอบ ผู้อ่านจะต้องตอบคำถามได้ร้อยละ 70 ขึ้นไป การยึดเกณฑ์นี้ นักการศึกษา มีความเห็นว่าผู้อ่านได้พลาตเนื้อเรื่องบางตอนไปร้อยละ 30 แล้ว หากยึดเกณฑ์ประเมินที่ต่ำกว่านี้จะทำให้มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง นักการศึกษาบางคนกำหนดเกณฑ์ที่แตกต่างไปจากนี้ คือ เครส และจอห์น (Kress and John, 1965: 81-89, อ้างถึงใน สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2534: 148) โดยเสนอแนะเกณฑ์ในการประเมินการอ่าน จับใจความไว้ดังนี้

1.1 ผู้อ่านที่สามารถตอบคำถามหรือเล่าเรื่องได้ถูกต้องในขอบเขตร้อยละ 90-100 มีความสามารถในการอ่านจับใจความอยู่ในระดับที่ 1

1.2 ผู้อ่านที่ตอบคำถามหรือเล่าเรื่องได้ถูกต้องร้อยละ 75-89 มีความสามารถในการอ่านจับใจความอยู่ที่ระดับ 2

1.3 ผู้อ่านที่ตอบคำถามหรือเล่าเรื่องได้ถูกต้องต่ำกว่าร้อยละ 75 แสดงว่ายังมีข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความ พลาตประเด็นสำคัญของเนื้อเรื่องควรมีการอ่านทบทวน

ลักษณะการประเมินการอ่านจับใจความของภาษาไทย ควรใช้เกณฑ์การจับใจความ ได้ร้อยละ 70 เป็นอย่างน้อย แล้วใช้หลักส่งเสริมให้ผู้อ่านมีพัฒนาการในการอ่านจับใจความให้มากขึ้นควบคู่กับการพัฒนาอัตราเร็วในการอ่าน

2. การใช้แบบประเมินค่า โดยใช้ระบบตัวอักษรแล้วตีค่าออกมาเป็นคะแนน เช่น เมื่อผู้อ่านประเมินการอ่านจับใจความของตนแล้ว รวมคะแนนทั้งหมดในแต่ละช่องสมมติให้แบบประเมินมีทั้งหมด 20 ข้อ ถ้าทำเครื่องหมายในช่อง “มาก” ทุกช่องจะได้คะแนนเต็ม 80 คะแนน ระดับคะแนนที่ได้มีขอบเขตดังนี้

72 - 80	=	4	หมายถึง	ดี
52 - 71	=	3	หมายถึง	ค่อนข้างดี
32 - 51	=	2	หมายถึง	พอใช้
0 - 31	=	1	หมายถึง	ปรับปรุง

ผู้อ่านที่ประเมินการอ่านจับใจความของตนแล้ว หากรวมคะแนนแล้วอยู่ในระดับ 4 และระดับ 3 แสดงว่ามีความสามารถในการอ่านจับใจความที่น่าพอใจ แต่ถ้าผลที่ได้อยู่ในระดับ 2 หรือระดับ 1 ผู้อ่านควรปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการอ่านจับใจความให้ดีขึ้น การประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความ กระทำได้หลายวิธีการจะใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายเป็นสำคัญที่นิยมใช้มี 2 วิธี (จิเรียง บุญสม, 2543: 26, อ้างถึงใน ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย, 2547: 32) คือ

1. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้มาตรฐาน (Standardized Test) ข้อสอบนี้นำไปให้นักเรียนทำเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติ (Normal) ประกอบด้วยข้อความ

เป็นตอน ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบ เรียงจากเรื่องง่าย ๆ ไปหาเรื่องยาก จำกัดเวลา นักเรียนจะได้คะแนนตามความสามารถความเข้าใจในการอ่านแบบทดสอบ คะแนนจะออกมาในรูปคะแนนดิบ (Raw Score) เปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) หรือระดับ (Grade-Equivalent)

2. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ชนิดอิงเกณฑ์ (Criterion-Referenced Test) ลักษณะของแบบทดสอบนี้คล้ายกับแบบทดสอบแรกคือ มีข้อความเป็นตอน ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านและเลือกตอบ แต่ไม่เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติหรือนักเรียนกลุ่มอื่น คะแนนของนักเรียนขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์การอ่าน เกณฑ์นี้ถือว่านักเรียนมีความสำเร็จอยู่ระหว่างเกณฑ์ร้อยละ 80-90

3. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้แบบอิงกลุ่ม เป็นการประเมินที่มุ่งนำผลประเมินมาจำแนกนักเรียนออกตามความสามารถ โดยพิจารณาจากการเปรียบเทียบผลการประเมินนักเรียนแต่ละคนกับกลุ่มนักเรียนด้วยกัน

แฮริส (Harris, 1969: 235-236, อ้างถึงใน ธรรมนูญา บุญสุข, 2546: 16) ให้ทรงสนะว่าการทดสอบความเข้าใจการอ่าน ควรให้ครอบคลุมความสามารถในการอ่าน 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านภาษาและสัญลักษณ์ คือ ความสามารถในการเข้าใจความหมายส่วนใหญ่ของคำที่ปรากฏในบทอ่าน รู้จักการเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท เข้าใจระบบคำ และโครงสร้างประโยค เข้าใจข้อความยาว ๆ และเข้าใจสัญลักษณ์ทางภาษา เช่น เครื่องหมายต่าง ๆ

2. ด้านความคิด คือ สามารถระบุจุดประสงค์ของผู้เขียนความคิดสำคัญของข้อความที่อ่านสามารถเข้าใจความคิดย่อยที่มาสนับสนุน สามารถสรุปและอนุมานความจากสิ่งที่อ่านได้

3. ด้านอารมณ์และลีลาของเนื้อหาที่อ่าน คือ สามารถบอกถึงทัศนคติของผู้เขียนต่อเรื่องที่อ่านและต่อผู้อ่านได้ สามารถระบุวิธีและแนวการเขียนของผู้เขียนได้

ฮอฟเนอร์ และจอลลี (Hafner and Jolly, 1974: 87-88, อ้างถึงใน ธรรมนูญา บุญสุข, 2546: 16-17) ได้สรุปการประเมินความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

1. ตอบคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและรายละเอียดต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่านได้
2. เข้าใจคำชี้แจง สามารถปฏิบัติตามคำชี้แจงหรือคำแนะนำที่เขียนอธิบายไว้ได้ถูกต้อง
3. จดจำและสามารถบรรยายสิ่งที่อ่านเป็นคำพูดมาได้
4. ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
5. แยกได้ว่ารายละเอียดตอนไหนสำคัญ ตอนไหนไม่สำคัญ
6. บอกได้ว่าตัวอย่างหรือคำอธิบายต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องตอนใด อย่างไร

7. บอกได้ว่าประโยคใดเป็นประโยคแสดงเนื้อความสำคัญหรือใจความสำคัญเรื่อง
ที่อ่าน

8. บอกได้ว่าเนื้อหาที่อ่านมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทความอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
อย่างไร

9. แสดงข้อสรุปของข้อความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

สรุปได้ว่าการประเมินผลการอ่านจับใจความนั้น ผู้ประเมินต้องเลือกใช้วิธีการประเมิน
ที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความและผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้
ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการประเมินผลการอ่านจับใจความ เป็นแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้การอ่าน
จับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึก

พฤติกรรมการเรียนด้านทักษะของนักเรียน จะเป็นไปได้อย่างคล่องแคล่วนั้น
ย่อมขึ้นอยู่กับฝึกหัด โดยให้นักเรียนได้กระทำกิจกรรมซ้ำ ๆ และบ่อย ๆ ย่อมทำให้นักเรียนมี
ความรู้และความเข้าใจที่แม่นยำ ทั้งนี้แบบฝึกถือได้ว่าเป็นเครื่องมือหรือสื่อการเรียนการสอนอีก
ประเภทหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาทักษะที่ต้องการเพิ่มขึ้น ดังนั้น จึงมี
ผู้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้แตกต่างกันไปในหลายทัศนะดังนี้

ความหมายของแบบฝึก

แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่ง สำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้
ความเข้าใจและทักษะเพิ่มขึ้น โดยผู้สอนควรให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกซ้ำ ๆ บ่อย ๆ มีผู้ให้
ความหมายของแบบฝึกไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 490) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกหมายถึง
แบบตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ เป็นต้น ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545: 16)
ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึก หมายถึง สิ่งที่นักเรียนต้องใช้ควบคู่กัน กับการเรียน
มีลักษณะเป็นแบบฝึกที่ครอบคลุมกิจกรรมที่นักเรียนพึงกระทำ อาจกำหนดแยกเป็นหน่วยหรือ
เป็นเล่มก็ได้

เสาวณี ลิขิตพงษ์วิทย์ (2549: 54) และธียนันท์พร ขาวสะอาด (2549: 44) ได้ให้ความหมาย
ของแบบฝึกสอดคล้องกันว่า เป็นวิธีการที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายด้วยกิจกรรม
ที่หลากหลาย น่าสนใจ มุ่งให้นักเรียนนำมาใช้ฝึกฝน ปฏิบัติเพื่อทบทวนเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ที่ได้

เรียนไปแล้วด้วยตนเองและช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ตลอดทั้งสามารถประเมินผลผู้เรียนในแต่ละหน่วยจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

บุษกร มณีโชติ (2550: 50) และอุบลวรรณ ปรงวณิชพงษ์ (2551: 82) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกสอดคล้องกันว่า เป็นสื่อประกอบการสอนอย่างหนึ่งที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว หลังจากที่ได้เรียนรู้ในทฤษฎีหรือเนื้อหาไปแล้ว แบบฝึกควรประกอบไปด้วยคำแนะนำในการตอบข้อคำถามหรือกิจกรรมในช่องว่างให้นักเรียนตอบคำถามซึ่งแยกเป็นหน่วยหรือรวมเล่มก็ได้

ลัดดา พลหาญ (2550: 27) วันวิสาห์ ปัญญาจิรวุฒิ (2551: 58) มณฑนกร เจริญรักษา (2552: 28) และดวงฤดี เอี่ยมพนากิจ (2552: 58) ได้กล่าวสอดคล้องกันว่า แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนการสอน ประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นสำหรับนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลายทำให้ผู้เรียนเกิดความคล่องแคล่ว ชำนาญ ตลอดจนเกิดความแม่นยำได้อย่างอัตโนมัติ โดยให้ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ที่เรียนไปแล้วด้วยตนเอง

จากความหมายของแบบฝึก สรุปได้ว่า แบบฝึก หมายถึง สื่อการสอนประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้น สำหรับนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว หลังจากที่ได้เรียนรู้ในทฤษฎีหรือเนื้อหาไปแล้ว ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลายทำให้ผู้เรียนเกิดความคล่องแคล่วแม่นยำ ชำนาญอย่างอัตโนมัติ สามารถประเมินผลผู้เรียนในแต่ละหน่วยสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ความสำคัญของแบบฝึก

การสอนภาษาไทย ต้องให้นักเรียนเกิดทักษะในการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักเรียนได้มีโอกาสทำซ้ำ ฝึกซ้ำอยู่เสมอ จนเกิดความชำนาญ สามารถฟัง พูด อ่าน เขียนได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว และถูกต้อง เครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่ใช้ฝึกทักษะทางภาษาได้ผลดีก็คือ “แบบฝึก” ดังที่มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกไว้ดังนี้ คือ

ภิกษิณวลจันทร์ ชมพูนันท์ (2545: 66) มณฑนกร เจริญรักษา (2552: 33) และฉลาด สมพงษ์ (2547: 3) กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกว่า แบบฝึก เป็นวิถีทางสำคัญในการกระตุ้นและนำกิจกรรมการเรียนรู้ภายในหรือภายนอกชั้นเรียน แบบฝึกที่ดีมีประสิทธิภาพ ช่วยสร้างเจตคติที่ดีให้นักเรียนประสบความสำเร็จและภูมิใจกับความสำเร็จใน การฝึกทักษะที่ดี แบบฝึกที่ดีเปรียบเสมือนผู้ช่วยครู ทำให้ครูลดภาระการสอนลงทำให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างเต็มใจและปรับปรุง แก้ไขเฉพาะจุดอย่างทันที่และยังช่วยลดภาระของครูได้อีกด้วย แบบฝึกทักษะมีประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียนและต่อผู้สอนเป็นอย่างดี

พัฒนาพงษ์ บรรณการ (2552: 31) ทรงศรี สดคมขำ (2547: 50) และดวงพร อายุการ (2547: 55) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกสอดคล้องกันว่า แบบฝึกมีความสำคัญต่อการสอนวิชาทักษะ เพราะเป็นเครื่องมือที่ผู้เรียนสนใจ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้จากการกระทำจริง ทำให้รู้และจดจำได้ดี สามารถนำไปใช้ได้ ยังเป็นเครื่องมือวัดผลประเมินผลการเรียนรู้อีกด้วย

สรุปได้ว่า แบบฝึกมีความสำคัญทั้งต่อผู้เรียนและครูผู้สอน โดยเฉพาะในวิชาทักษะ เพราะเป็นเครื่องมือที่ผู้เรียนสนใจ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนและมีพัฒนาการดีขึ้น ช่วยให้ครูได้รับความบกพร่องและปัญหาของนักเรียน ช่วยลดภาระของครูและเป็นเครื่องมือวัดผลประเมินผลการเรียนรู้อีกด้วย

ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

แบบฝึกมีความจำเป็นสำหรับการเตรียมความพร้อมด้านภาษา เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการฝึกทักษะ การฝึกฝนช่วยให้เกิดความชำนาญในการสร้างแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพ ต้องศึกษาองค์ประกอบและเลือกตามความเหมาะสมกับระดับความสามารถ แบบฝึกที่ดีจึงควรมีลักษณะดังนี้

ศรศักดิ์ ศรีตระกูล (2541: 22-23) ได้เสนอแนะลักษณะแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. ควรมีข้อเสนอแนะในการใช้
2. ควรมีคำหรือข้อความให้อย่างจำกัดและให้ฝึกอย่างเสรี
3. คำสั่งหรือตัวอย่างไม่ควรยาวเกินไป
4. ถ้าต้องการให้ศึกษาด้วยตนเอง แบบฝึกควรมีหลายรูปแบบ
5. ควรใช้จิตวิทยาและกระบวนการของเด็ก
6. ควรสร้างขึ้นเพื่อฝึกสิ่งที่จะสอนและเกี่ยวข้องกับนักเรียน
7. คำพูดหรือเนื้อหาควรเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เป็นสิ่งที่นักเรียนพบเห็นอยู่แล้ว

สุริย์มาส บุญฤทธิ์รุ่งโรจน์ (2544: 56) และอารีย์ วาศน์อำนวย (2545: 54) ได้เสนอแนะไว้ในแนวเดียวกัน คือ แบบฝึกที่ดีนั้นใช้ในการฝึกทักษะ ส่งเสริมผู้เรียนให้มีการพัฒนาตนเองและควรจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน สีสวย จูงใจผู้เรียนและเป็นแบบฝึกที่เป็นไปตามลำดับความยากง่าย

อรศิริ วงษ์ศิริสร (2540: 33, อ้างถึงใน จิราภรณ์ ฉัตรทอง, 2545: 24) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของแบบฝึกที่ดี ดังนี้

1. เนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัยและระดับความสามารถของผู้เรียน
2. ใช้สำนวนภาษาเหมาะสมกับผู้เรียน
3. ใช้เวลาในการฝึกเหมาะสมไม่ยาวนานเกินไป
4. มีคำชี้แจงสั้น ๆ เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก

ริเวอร์ (River, 1968: 97-105, อ้างถึงใน สุริย์มาศ บุญฤทธิรุ่งโรจน์, 2544: 56) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. ต้องมีการฝึกนักเรียนมากพอควรในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก่อนที่จะมีการฝึกเรื่องอื่น ๆ
ต่อไป
2. แต่ละบทควรฝึกโดยใช้แบบประโยคเพียงหนึ่งแบบ
3. ฝึกทั้งโครงสร้างใหม่และสิ่งที่เรียนมาแล้ว
4. ประโยคที่ฝึกควรเป็นประโยคสั้น ๆ
5. ควรใช้ประโยคและคำศัพท์ที่ใช้พูดกันในชีวิตประจำวัน ที่นักเรียนรู้จักดีแล้ว
6. เป็นแบบฝึกที่นักเรียนใช้ความคิดด้วย
7. แบบฝึกควรมีหลาย ๆ แบบ เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย
8. ควรฝึกให้นักเรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนมาแล้วไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
9. ฝึกให้นักเรียนสามารถใช้สิ่งที่เรียนมาแล้วติดต่อกับผู้อื่นได้

จากข้อเสนอแนะต่าง ๆ สรุปว่า แบบฝึกที่ดีนั้นใช้ในการฝึกทักษะ ส่งเสริมนักเรียนให้มีการพัฒนาตนเอง มีเนื้อหา รูปแบบที่เหมาะสมกับวัย สีสวย ชวนใจผู้เรียนและเป็นแบบฝึกที่เป็นไปตามลำดับความยากง่าย และมีหลายรูปแบบ

ส่วนประกอบของแบบฝึก

จากการศึกษาส่วนประกอบของแบบฝึกจากเอกสารต่าง ๆ มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงส่วนประกอบของแบบฝึกไว้ดังนี้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544: 11) ได้กล่าวว่า แบบฝึกควรมีองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้แบบฝึกสมบูรณ์ดังนี้

1. คู่มือการใช้แบบฝึก เป็นเอกสารสำคัญประกอบการใช้แบบฝึกว่าเพื่ออะไร และมีวิธีการใช้อย่างไร ประกอบด้วย
  - 1.1 ส่วนประกอบของแบบฝึก จะระบุว่าแบบฝึกมีทั้งหมดกี่ชุด อะไรบ้าง และมีส่วนประกอบอื่น ๆ หรือไม่ เช่น แบบทดสอบ หรือบันทึกผลการประเมิน
  - 1.2 สิ่งที่ครูและนักเรียนต้องเตรียม จะเป็นการบอกให้ครูหรือนักเรียนเตรียมตัวให้พร้อมล่วงหน้า
  - 1.3 จุดประสงค์ในการใช้แบบฝึก
  - 1.4 ขั้นตอนในการใช้ บอกเป็นข้อ ๆ ตามลำดับการใช้ และอาจเขียนในรูปแบบของแนวการสอนหรือแผนการสอนจะชัดเจนขึ้น
  - 1.5 เฉลยแบบฝึกหัดในแต่ละชุด

2. แบบฝึก เป็นสื่อที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะ ให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวร ควรมีส่วนประกอบดังนี้

- 2.1 ชื่อชุดฝึกในแต่ละชุดย่อย
- 2.2 จุดประสงค์
- 2.3 คำสั่ง
- 2.4 ตัวอย่าง
- 2.5 ชุดฝึก
- 2.6 ภาพประกอบ
- 2.7 ข้อทดสอบก่อนและหลังเรียน
- 2.8 แบบประเมินบันทึกผลการใช้

ทรงศรี สดคมขำ (2547: 97) ได้กล่าวว่า แบบฝึก มีองค์ประกอบดังนี้

1. ชื่อแบบฝึก
2. คำนำ
3. สารบัญ
4. คำชี้แจง
5. แบบทดสอบก่อนเรียน
6. เนื้อหา
7. แบบฝึก
8. แบบทดสอบหลังเรียน

วันเพ็ญ คุณพิริยะ (2548: 106) ได้กล่าวว่า แบบฝึก มีองค์ประกอบดังนี้

1. คำนำ
2. วัตถุประสงค์
3. ขั้นตอนการใช้แบบฝึก
4. คำชี้แจง
5. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน
6. แบบฝึกการอ่านจับใจความ

วงเดือน แสงผึ้ง (2548: 83) ได้กล่าวว่า แบบฝึก ประกอบด้วย

1. คำนำ
2. วัตถุประสงค์
3. คำชี้แจงการใช้แบบฝึก

4. คู่มือครู ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ ใบความรู้ แบบบันทึกการประเมิน
ชิ้นงาน

5. คู่มือนักเรียน ประกอบด้วย คำนำ วัตถุประสงค์ คำชี้แจงการใช้แบบฝึก ใบความรู้
ใบงานและแบบทดสอบ

จากการศึกษาองค์ประกอบของแบบฝึก สรุปได้ว่า องค์ประกอบของแบบฝึกส่วนใหญ่
จะคล้ายคลึงกัน มีองค์ประกอบหลักที่สำคัญ คือ คู่มือการใช้แบบฝึก และแบบฝึกซึ่งประกอบด้วย
ชื่อแบบฝึก คำนำ วัตถุประสงค์ คำชี้แจง แบบฝึก ใบความรู้ ใบงาน แบบทดสอบ

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบของแบบฝึกการอ่านจับใจความ
โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ดังนี้ ประกอบด้วยชื่อแบบฝึก คำนำ ตัวชี้วัด คำชี้แจง คำแนะนำการใช้สำหรับ
ครู คำแนะนำการใช้สำหรับนักเรียน บทอ่านข้อมูลท้องถิ่น แบบทดสอบหลังเรียน

ขั้นตอนการสร้างแบบฝึก

การสร้างแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพ ต้องมีหลักการสร้างที่สอดคล้องกับลักษณะที่ดี
ของแบบฝึกด้วย ซึ่งในเรื่องนี้ได้มีผู้เสนอแนะไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542: 145-146) กล่าวถึงขั้นตอนใน
การพัฒนาแบบฝึกหรือแบบฝึกเสริมทักษะไว้ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการ โดยศึกษาผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน

2. วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหา ออกเป็นเนื้อหาหรือทักษะย่อย ๆ เพื่อใช้ในการ
สร้างแบบทดสอบหรือแบบฝึกหัด

3. พิจารณาวัตถุประสงค์ รูปแบบและขั้นตอนการใช้แบบฝึก เช่น จะนำแบบฝึกไปใช้
อย่างไร ในแต่ละชุดจะประกอบด้วยอะไรบ้าง

4. สร้างแบบทดสอบ ซึ่งอาจมีแบบทดสอบเชิงสำรวจ แบบทดสอบเพื่อวินิจฉัย
ข้อบกพร่อง แบบทดสอบความก้าวหน้าเฉพาะเรื่อง เฉพาะตอน แบบทดสอบที่สร้างจะต้อง
สอดคล้องกับเนื้อหาหรือทักษะที่วิเคราะห์ไว้

5. สร้างบัตรฝึกหัด เพื่อใช้พัฒนาทักษะย่อยในแต่ละทักษะ ในแต่ละบัตรจะมีคำถาม
ให้นักเรียนตอบ การกำหนดรูปแบบขนาดของบัตร พิจารณาตามความเหมาะสม

6. สร้างบัตรอ้างอิง เพื่อใช้อธิบายคำตอบหรือแนวทางในการตอบแต่ละเรื่อง
การสร้างบัตรอ้างอิงนี้อาจทำเพื่อเพิ่มเติมเมื่อได้นำบัตรฝึกหัดไปทดลองใช้

7. สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้า เพื่อใช้บันทึกผลการทดสอบหรือผลการเรียน โดยจัดทำเป็นตอน เป็นเรื่อง เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ สอดคล้องกับแบบทดสอบความก้าวหน้า

8. นำแบบฝึกไปทดลองใช้ เพื่อหาข้อบกพร่อง คุณภาพของแบบฝึกและคุณภาพของแบบทดสอบ

9. ปรับปรุงแก้ไข

10. รวบรวมเป็นชุด จัดทำคำชี้แจง คู่มือการใช้ สารบัญ เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

กาญจนา คุณารักษ์ (2539: 7-11) นิยามการสร้างแบบฝึกว่า หมายถึง กระบวนการแก้ปัญหาการเรียนการสอน โดยการวิเคราะห์สถานการณ์หรือเงื่อนไขการเรียนรู้ว่ามีระบบ แล้วจึงวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุจุดหมาย โดยอาศัยความรู้จากหลาย ๆ ทฤษฎี เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนการสอน ทฤษฎีการติดต่อสื่อสาร ตลอดจนหลาย ๆ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ โดยเสนอขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก ดังนี้

1. วิเคราะห์ (Analysis) เป็นกระบวนการที่ระบุว่า อะไรเป็นสิ่งที่ต้องเรียน
2. การออกแบบ (Design) เป็นกระบวนการของการระบุว่า จะเรียนอะไร
3. การพัฒนา (Development) เป็นกระบวนการของการจัดการและผลิตวัสดุอุปกรณ์
4. การนำไปใช้ (Implementation) เป็นกระบวนการของการกำหนด โครงการใน

บริบทของโลกแห่งความจริง

5. การประเมินผล (Evaluation) เป็นกระบวนการของการตัดสินใจต่อความเพียงพอของการเรียนการสอน

รัชนี ศรีไพรวรรณ (2517: 412-413, อ้างถึงใน ทรงศรี สดคมขำ 2547: 53) ให้ข้อคิดเกี่ยวกับหลักการสร้างแบบฝึกที่ดีไว้ว่า

1. สร้างแบบฝึกให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาและพัฒนาการของนักเรียน ตามลำดับขั้นการเรียนรู้ แบบฝึกหัดเสริมทักษะต้องอาศัยรูปภาพจูงใจผู้เรียนและควรจัดเรียงเนื้อหาตามลำดับจากง่ายไปหายาก เพื่อให้ให้นักเรียนมีกำลังใจทำแบบฝึกหัด

2. มีจุดประสงค์ที่แน่นอนว่าจะฝึกทักษะในด้านใด แล้วจัดเนื้อหาให้ตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

3. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน ถ้าสามารถทำได้ควรแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ตามความสามารถแล้วจึงทำแบบฝึกทักษะ

4. แบบฝึกที่ดี ต้องมีคำชี้แจงง่ายๆ สั้นๆ ที่นักเรียนอ่านเข้าใจและทำแบบฝึกได้ด้วยตนเอง

5. แบบฝึกหัดต้องมีความถูกต้อง ครูต้องพิจารณาให้รอบคอบ ทดลองทำด้วยตนเอง เสียก่อน อย่าให้มีข้อผิดพลาด

6. การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดแต่ละครั้ง ต้องเหมาะสมกับเวลาช่วงความสนใจ

7. แบบฝึกหัดควรมีหลายรูปแบบ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

มณฑนกร เจริญรักษา (2552: 53) วันเพ็ญคุณพิริยะทวี (2548: 56) และประโรม กุ่ยสาคร (2547: 58) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างแบบฝึกไว้ ดังนี้ 1) ศึกษา วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหา 2) ศึกษาหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้อง 3) กำหนดจุดมุ่งหมายและขอบเขตเนื้อหาของแบบฝึก 4) สร้างแบบฝึก 5) นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และ 6) ทดลองใช้แบบฝึกในการสร้างแบบฝึกนั้นต้องคำนึงถึงจิตวิทยาพัฒนาของเด็ก เนื้อหาของแบบฝึกต้องไม่ยากเกินไป มีคำชี้แจงง่าย ๆ เหมาะสมกับวัยและความรู้ความสามารถของผู้เรียนด้วย เมื่อสร้างแบบฝึกเสร็จแล้วจะต้องนำแบบฝึกนั้นไปทดสอบหาประสิทธิภาพ โดยต้องมีการทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ซึ่งผู้สร้างแบบฝึกต้องกำหนดเกณฑ์การหาประสิทธิภาพ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย สรุปได้ว่าขั้นตอนการสร้างแบบฝึกมีดังนี้ 1) สำรวจปัญหาและความต้องการ 2) ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 3) ศึกษาหลักสูตรสาระภาษาไทย 2551 4) ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกและจุดประสงค์ 5) ศึกษาเทคนิควิธีสอนให้สอดคล้องกับแบบฝึก 6) ศึกษาจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการทำแบบฝึก เช่น กฎแห่งความพร้อม กฎแห่งการฝึกหัด กฎแห่งผลเงื่อนไขของการตอบสนอง การเสริมแรง ความแตกต่างระหว่างบุคคล 7) สร้างแบบฝึกให้ครอบคลุมเนื้อหา 8) นำแบบฝึกเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ 9) ปรับปรุงแก้ไข 10) ทดลองใช้กลุ่มย่อย 11) ปรับปรุงแก้ไข 12) นำไปหาประสิทธิภาพ 13) ปรับปรุงแก้ไข และ 14) นำไปใช้ องค์ประกอบของแบบฝึกโดยการนำข้อมูลจากการศึกษาซึ่งองค์ประกอบของแบบฝึกประกอบไปด้วย 1) ชื่อแบบฝึก 2) คำนำ 3) ตัวชี้วัด 4) คำชี้แจง 5) แบบทดสอบก่อนเรียน 6) บทอ่านข้อมูลของท้องถิ่น 7) แบบฝึก และ 8) แบบทดสอบหลังเรียน

หลักจิตวิทยาที่นำมาใช้ในการสร้างแบบฝึก

การสร้างแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพ สำหรับนำไปใช้กับนักเรียน ต้องอาศัยหลักจิตวิทยาการเรียนรู้และทฤษฎีที่ถือว่าเป็นแนวความคิดพื้นฐานของการสร้างแบบฝึกเข้าช่วย เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจและความสามารถของนักเรียน ดังเช่น กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ ทิสนาแจมมณี (2551) ได้สรุปไว้ 3 ประการ ดังนี้ 1) กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) หมายถึงสภาพความพร้อมหรือความมีวุฒิภาวะของผู้เรียน ทั้งทางด้านร่างกาย อวัยวะต่าง ๆ ในการเรียนรู้ และจิตใจ รวมทั้งพื้นฐานประสบการณ์เดิม สภาพความพร้อมของหู ตา ประสาท สมอง กล้ามเนื้อ

ประสบการณ์เดิมที่เชื่อมโยงกับความรู้หรือสิ่งใหม่ ตลอดจนความสนใจ ความเข้าใจต่อสิ่งที่เรียน ถ้าผู้เรียนเกิดมีความพร้อมตามองค์ประกอบดังกล่าว ก็ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี และ 2) กฎของการฝึกหัด (Law of Exercise) หมายถึง การที่ผู้เรียนได้ฝึกหัดหรือกระทำซ้ำบ่อย ๆ ก็ย่อมจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง ซึ่งกฎนี้เป็นการเน้นความมั่นคงระหว่างการเรียนรู้และการตอบสนองที่ถูกต้อง ย่อมนำมาซึ่งความสมบูรณ์แห่งการเรียนรู้ กฎของการฝึกหัดแบ่งออกได้เป็น 1) กฎแห่งการใช้ (Law of Use) หมายถึง การฝึกฝน การตอบสนองอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่เสมอ ย่อมทำให้เกิดพันธะที่แน่นแฟ้นระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง เมื่อบุคคลเกิดการเรียนรู้แล้วได้นำเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้อยู่เสมอ ก็ทำให้การเรียนรู้เกิดความมั่นคงถาวรไม่ลืม 2) กฎแห่งการไม่ใช้ (Law of Disuse) หมายถึง การไม่ได้ฝึกฝนหรือไม่ได้ใช้ ไม่ได้กระทำบ่อย ๆ ย่อมทำให้ความมั่นคงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองอ่อนกำลังลง หรือลดความเข้มลง หรือเมื่อบุคคลเกิดการเรียนรู้แล้วไม่ได้นำความรู้ไปใช้ หรือไม่เคยใช้ ย่อมทำให้การทำการกิจกรรมนั้นไม่ดีเท่าที่ควรหรืออาจจะทำให้ความรู้นั้นลืมนั่นสิ้นไปไปได้ และ 3) กฎแห่งความเป็นผล (Law of Effect) กฎนี้เป็นผลที่ทำให้เกิดความพอใจ กล่าวคือ เมื่ออินทรีย์ได้รับความพอใจ จะทำให้พันธะหรือสิ่งที่เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองมีความเข้มแข็งมั่นคง หรือเกิดความอยากจะเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น แต่ถ้าอินทรีย์ได้รับผลที่ไม่พอใจก็จะทำให้ไม่อยากเรียน หรือเกิดความเบื่อหน่าย เป็นผลเสียต่อการเรียนรู้การนำ

กรมวิชาการ (2542: 29-30) ได้กล่าวถึงหลักทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาในการสร้างแบบฝึกดังนี้

1. การฝึกหัด การให้ผู้เรียนได้กระทำกิจกรรมซ้ำ ๆ ย่อมทำให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจที่แม่นยำ
2. ความแตกต่างระหว่างบุคคลในการสร้างแบบฝึก ควรคำนึงว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถและความสนใจต่างกัน ดังนั้น ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมคือ ไม่ยากหรือง่ายเกินไป และควรมีหลาย ๆ แบบ
3. การจูงใจให้ผู้เรียน โดยการจัดแบบฝึกจากง่ายไปหายาก เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้เรียน
4. การให้ผู้เรียนทราบผลการทำงานของตน การเฉลยคำตอบให้ทราบเพื่อให้ผู้เรียนทราบผลงานของตนว่าต้องปรับปรุง แก้ไขหรือก้าวหน้าเพียงใด และในส่วนตัวของผู้สอนเองก็จะทราบได้ว่าผู้เรียนคนใดควรจะได้รับความช่วยเหลืออย่างไร

นอกจากนี้ พรณี ชูทัย (2528: 167-168) ได้กล่าวว่า หลักจิตวิทยาที่ควรนำมาใช้ในการสร้างแบบฝึก คือ ทฤษฎีการเรียนรู้ ได้แก่

1. หลักความใกล้ชิด (Contiguity) คือ การใช้สิ่งเร้าและการตอบสนองที่เกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกัน จะสร้างความพึงพอใจให้แก่นักเรียน

2. หลักการฝึกหัด (Practice) คือ การให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมซ้ำ ๆ เพื่อช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจที่แม่นยำ

3. กฎแห่งผล (Law of Effect) คือ การให้นักเรียนทราบผลการทำงานของตน ได้แก่ การเฉลยคำตอบให้นักเรียนทราบผลการทำงานอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นการสร้างความพอใจแก่นักเรียน

4. การจูงใจผู้เรียน (Motivation) ได้แก่ การเรียงลำดับแบบฝึกหัดจากง่ายไปยากและเนื้อเรื่องที่นำมาสร้างเป็นแบบฝึกควรมีหลายรูปแบบ และควรมีภาพประกอบเพื่อสร้างความสนใจของนักเรียนมากขึ้น

สุจริต เพียรชอบ (2530: 137-138) ได้เสนอแนะหลักจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึก ดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences) ครูควรคำนึงอยู่เสมอว่านักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถและความสนใจทางภาษาแตกต่างกัน ดังนั้นจึงไม่ควรคาดหวังที่จะให้นักเรียนทุกคนทำให้เหมือนกันหมด แต่ควรพยายามจัดระบบการเรียนการสอนและจัดกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ เกิดความเจริญงอกงามให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

2. การเรียนรู้โดยการฝึกฝนตามกฎการเรียนรู้ (Law of Exercise) ของธอร์น ไดค์ (Thorndike) เกี่ยวกับกฎแห่งการฝึกหัด การเรียนจะเกิดขึ้นได้ดีต่อเมื่อให้มีการฝึกฝนหรือกระทำซ้ำ ถ้าผู้เรียนได้ฝึกฝน ได้ทำแบบฝึกหัด ได้ใช้ทักษะทางภาษามากเท่าใดก็จะช่วยให้มีทักษะดีมากขึ้นเท่านั้น

3. การเสริมกำลังใจ (Reinforcement) การเสริมกำลังใจทางบวกจะเป็นสื่อช่วยให้นักเรียนทราบว่าสิ่งที่ตนแสดงออกไปนั้นถูกต้อง เมื่อนักเรียนทราบว่าตนทำได้ถูกต้องก็จะเกิดความภาคภูมิใจและพยายามกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้น

จากความเห็นข้างต้น ผู้วิจัยได้นำหลักจิตวิทยาได้แก่ จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาการศึกษาและจิตวิทยาพัฒนาการซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน มาใช้ในการสร้างแบบฝึกและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ประโยชน์ของแบบฝึก

แบบฝึกเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการฝึกด้วยการกระทำจริง จึงทำให้จดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ดี และนำไปแก้ไขปัญหาในสถานการณ์เดียวกันได้ เพราะได้รับประสบการณ์ตรงมาแล้วจากการทำแบบฝึก

อรุณวรรณ รัตนเคชกำฉาย (2547: 24) วันวิสาห์ ปัญญาจิรวุฒิ (2551: 53) และดวงฤดี เอี่ยมพนากิจ (2552: 59) กล่าวเหมือนกันว่า แบบฝึกเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ซึ่งนักเรียนจะได้ประสบการณ์ตรงจากการลงมือกระทำแบบฝึก เพราะผู้เรียนได้รับการฝึกและทบทวนด้วยตนเองได้ตลอดเวลา ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่คงทน คล่องแคล่ว แม่นยำ ที่จะนำไปใช้ได้โดยอัตโนมัติ ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล แบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จ แบบฝึกสามารถเป็นเครื่องวัดผลการเรียนรู้ หลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง ช่วยให้ครูประหยัดทั้งแรงงานและเวลาในการเตรียมแบบฝึกใหม่อยู่เสมอ และนักเรียนก็ไม่เสียเวลาลอกแบบฝึกจากตำราเรียน ทำให้มีโอกาสได้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ มากขึ้น

นัชรี บุรณา (2549: 57) และบุษกร มณีโชติ (2550: 46) กล่าวสอดคล้องกันว่าแบบฝึกเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน เป็นส่วนเสริมหลักสูตรให้สมบูรณ์ตรงกับความต้องการของชุมชน เมื่อจัดทำแบบฝึกเสร็จแล้วผู้สอนจะประหยัดเวลาในเรื่องการเตรียมสื่อการสอนในครั้งต่อไป นอกจากนี้แบบฝึกเป็นสื่อที่ประหยัดใช้ได้ทุกที่ทุกเวลา สามารถทำให้ถาวรและเก็บไว้ใช้ได้ยาวนาน หากต้องการจะปรับเนื้อหาให้ทันสมัยขึ้นก็สามารถทำได้

สรุปได้ว่า แบบฝึกเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนจะได้ประสบการณ์ตรงจากการลงมือทำแบบฝึก สนองความต้องการของผู้เรียน ช่วยให้เรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล แบบฝึกสามารถเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากจบบทเรียนในแต่ละครั้ง ช่วยให้ครูประหยัดเวลาในการเตรียมแบบฝึกใหม่อยู่เสมอและยังช่วยให้นักเรียนสามารถทบทวนที่ตนเรียนไปแล้วด้วยตนเองใช้ได้ตลอดเวลา ทำให้ถาวร เก็บไว้ใช้ได้ยาวนาน หากต้องการปรับเนื้อหาให้ทันสมัยก็สามารถทำได้

การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521: 246, อ้างถึงใน อธิพร ศรียมก, 2542: 915) ได้กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะ (Developmental Testing) หมายถึง การนำแบบฝึกเสริมทักษะไปทดลองใช้ (Try Out) คือการนำไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงแล้วนำไปทดลองสอนจริง

ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะจะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหมายว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดให้เป็นเปอร์เซ็นต์ผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงาน

และการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมด ต่อเปอร์เซ็นต์ของผลการสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมดนั้นคือ E_1/E_2 หรือประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์/ประสิทธิภาพของกระบวนการคือ การประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (Transitional Behavior) ของผู้เรียน ได้แก่ การประกอบกิจกรรมกลุ่มงานที่มอบหมายและกิจกรรมอื่น ๆ ที่ผู้สอนกำหนดไว้ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์คือการประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (Terminal Behavior) โดยพิจารณาจากการสอบหลังเรียน และการสอบไล่ระดับประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเป็นระดับที่ผู้ทำแบบฝึกเสริมทักษะพอใจว่าหากแบบฝึกเสริมทักษะ มีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว แบบฝึกเสริมทักษะนั้นก็มีความน่าพอใจ เรียกระดับประสิทธิภาพที่น่าพอใจนั้นว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของแบบฝึก

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2520: 101-102) อธิบายว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หากแบบฝึกเสริมทักษะถึงระดับนั้นแล้วแบบฝึกเสริมทักษะนั้นจะมีความน่าพอใจที่จะนำไปสอนนักเรียน การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย โดยกำหนดการหาประสิทธิภาพเป็น E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งคิดเป็นร้อยละของผลเฉลี่ย ของคะแนนที่ได้ ดังนั้น E_1/E_2 คือประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เช่น 80/80 หมายความว่าเมื่อเรียนชุดกิจกรรมแล้วผู้เรียนจะสามารถทำแบบฝึกหรืองานที่ผลเฉลี่ยร้อยละ 80 และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 80 การกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำ มักจะตั้งไว้ 80/80: 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะมักจะตั้งต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เกณฑ์ของแบบฝึกเสริมทักษะที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ที่ระดับ 80/80 80 ตัวแรก คือค่าประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนจากแบบฝึกเสริมทักษะคิดเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่คิดจากการทำแบบทดสอบย่อยประจำ แบบฝึกหลังเรียนการทดลองหาประสิทธิภาพเมื่อผลิตแบบฝึกเสริมทักษะได้แล้ว ต้องนำแบบฝึกเสริมทักษะ ไปทดลองหาประสิทธิภาพตามขั้นตอนดังนี้

1. การทดลองแบบเดี่ยว (Individual Tryout) หรือแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1: 1) คือ ทดลองกับผู้เรียน 3 คน โดยใช้เด็กที่มีระดับสติปัญญาสูง ต่ำ และปานกลาง ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

- 1.1 ทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest)
- 1.2 เรียนจากแบบฝึกเสริมทักษะ
- 1.3 ทำแบบฝึกในบทเรียนไปพร้อมกันในขณะที่เรียน

1.4 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) แล้วนำผลที่ได้รับมาพิจารณาปรับปรุง ส่วนที่เห็นว่ายังบกพร่อง เช่น เนื้อหา ภาษาที่ใช้ รูปภาพ แบบทดสอบต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น นำผลที่ได้มา คำนวณหาประสิทธิภาพ ก่อนปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดลองแบบเดี่ยว จะมี ค่าต่ำกว่าเกณฑ์ในขั้นนี้ E_1/E_2 ที่ได้มีค่าประมาณ 80/80

2. การทดลองแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout 1: 10) คือ ทดลองกับผู้เรียน 6-10 คน (แต่ละผู้เรียนที่เก่งกับอ่อน) นำผลที่ได้มาคำนวณหาประสิทธิภาพ แล้วปรับปรุงให้เหมาะสม ยิ่งขึ้นในขั้นนี้ E_1/E_2 ที่ได้มีค่าประมาณ 80/80

3. การทดลองภาคสนามหรือกลุ่มใหญ่ (Field Tryout 1: 100) คือ ทดลองกับผู้เรียน ทั้งชั้น 30-100 คน นำผลที่ได้คำนวณหาประสิทธิภาพ แล้วปรับปรุงให้สมบูรณ์อีกครั้ง ผลสัมฤทธิ์ที่ได้ ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกินร้อยละ 2.5 ก็ยอมรับ แต่ถ้าแตกต่างกัน มาก ต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะใหม่ โดยยึดหลักความเป็นจริง

สรุปได้ว่า การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของแบบฝึก พิจารณาตามเกณฑ์ 80/80 โดยกำหนด ให้ 80 ตัวแรกหมายถึง คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละที่นักเรียนสามารถทำแบบฝึก ระหว่างเรียนในการใช้แบบฝึก 80 ตัวหลังหมายถึงคะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบ ย่อยท้ายแบบฝึก

ข้อมูลท้องถิ่นในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอสองพี่น้อง เป็นอำเภอหนึ่ง ตั้งอยู่ทางตอนใต้สุดของจังหวัดสุพรรณบุรี มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภออู่ทองและอำเภอบางปลาม้า

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอบางซ้ายและอำเภอลาดบัวหลวง (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอบางเลน อำเภอกำแพงแสน (จังหวัดนครปฐม) และ อำเภอดำรงวิทยารุจิราชนคร (จังหวัดกาญจนบุรี)

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอพนมทวน (จังหวัดกาญจนบุรี)

อำเภอสองพี่น้อง มีพื้นที่แบ่งตามลักษณะภูมิประเทศออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ เหมาะแก่การทำนา เลี้ยงปลา และเลี้ยงกุ้ง

ส่วนที่ 2 เป็นที่ราบ เหมาะแก่การทำไร่และสวนผลไม้ โดยเฉพาะบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน เป็นระยะทางประมาณ 25 กิโลเมตร มีสภาพคล้ายท้องกระทะ มีสภาพน้ำท่วมขังทุกปี

ลักษณะภูมิอากาศ

อำเภอสองพี่น้อง มีลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุม มี 3 ฤดู คือ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึง เดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึง เดือนมกราคม

การปกครองส่วนภูมิภาค

อำเภอสองพี่น้อง แบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น 15 ตำบล 140 หมู่บ้าน ได้แก่
1) สองพี่น้อง 2) บางเลน 3) บางตาเถร 4) บางตะเคียน 5) บ้านกุ่ม 6) หัวโพธิ์ 7) บางพลับ 8) เนินพระปรางค์ 9) บ้านช้าง 10) ต้นตาล 11) ศรีสำราญ 12) ทุ่งคอก 13) หนองบ่อ 14) บ่อสุพรรณ และ 15) ดอนมะนาว

ประวัติความเป็นมาของอำเภอสองพี่น้อง

อำเภอสองพี่น้อง ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2439 มีพื้นที่กว้างขวาง อาณาเขตครอบคลุมไปถึงอำเภออุทงในปัจจุบัน ต่อมาได้แยกพื้นที่ส่วนหนึ่งของอำเภอสองพี่น้องออกตั้งเป็นอำเภอใหม่ชื่อว่าอำเภอจรเข้สามพัน (อำเภออุทง) ระยะเวลาที่ตั้งของอำเภอได้อาศัยบ้านพักของหลวงเทพบุรี (เอี่ยม สถาปิตานนท์) เป็นที่ทำการอยู่บ้านปากคอก ริมคลองสองพี่น้อง แต่เนื่องจากบริเวณนี้เป็นที่ลุ่มน้ำท่วม เป็นเวลานานถึงประมาณ 6 เดือนของทุกปี การคมนาคมไม่สะดวก ประกอบกับตัวอาคารชำรุดทรุดโทรมมาก ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2507 นายประมวธ สุวรรณเกิด นายอำเภอ และนายพัฒ บุญยพันธ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี มีความเห็นชอบให้ย้ายที่ว่าการอำเภอมาสร้างยังที่แห่งใหม่ (ในปัจจุบันนี้) ซึ่งอยู่ริมถนนสายบางลี่-หนองวัลย์เปรียง บ้านโพธิ์อัน ตำบลสองพี่น้อง ซึ่งเป็นเขตเทศบาลสองพี่น้อง (สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี, 2535: 8)

1. สถานที่สำคัญ

วัดไผ่โรงวัว

ตั้งอยู่ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง เขตติดต่ออำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เป็นที่ประดิษฐานสังเวชนียสถาน 4 ตำบล คือ สถานที่ประสูติ ตรัสรู้ แสดงพระธรรมเทศนา และปรินิพพาน มีพระพุทธรูปหล่อด้วยทอง

สัมฤทธิ์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก คือ พระพุทธโคดมและพระพุทธรูปที่สร้างด้วยปูนใหญ่ที่สุดอีกองค์หนึ่ง คือ พระพุทธรุกุสันโธ เป็นวัตถุอุทยานแห่งการศึกษาทางพุทธศาสนาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประเทศไทย การเดินทางมีถนนลาดยางผ่านสะดวก แยกจากสุพรรณบุรี-กรุงเทพฯ เพียง 14 กิโลเมตร เท่านั้น (วัดไร่โรงวัว สุพรรณบุรี: 1-20)

2. เพลงอีแซว

เพลงอีแซวเป็นเพลงพื้นบ้านประจำท้องถิ่นของสุพรรณบุรี ที่มีเอกลักษณ์มายาวนานกว่า 100 ปี เพลงอีแซวแต่ก่อนเรียก เพลงยั่ว เพราะร้องยั่วกัน บางครั้งนำแคนมาเป่าประกอบด้วยจะเรียกกันว่า เพลงแคนและเวลาร้องถ้าใช้มือตบเป็นจังหวะบางคนก็เรียกเพลงตบแผละ จากนั้นได้พัฒนาเป็นเพลงปฏิพากย์ยาวพร้อมกับการคัดแปลงทำนองและลักษณะการร้องรับของลูกคู่และยังได้มีการพัฒนาเสื้อผ้าของผู้แสดงโดยจะนุ่งโจงกระเบนทั้งฝ่ายชายและหญิง ส่วนเสื้อนั้นฝ่ายหญิงจะใส่เสื้อแขนสั้นคอกลม หรือคอเหลี่ยมกว้าง ฝ่ายชายมักจะใส่เสื้อแขนสั้นคอกลม จะสร้างความสะดุดตาด้วยสีที่ฉูดฉาด เพื่อดึงดูดใจผู้ชมเพลงอีแซว ทำให้สามารถแสดงได้เกือบทุกสถานที่และทุกโอกาสเพียงแต่จะไม่มีการแสดงในงานแต่งงานอีแซวจะไม่มีข้อกำหนดเรื่องจำนวนผู้แสดง แต่จะมีการจัดสรรตำแหน่งหน้าที่ของผู้แสดงประกอบด้วยพ่อเพลง (ผู้ร้องนำฝ่ายชาย) แม่เพลง (ผู้ร้องนำฝ่ายหญิง) คอตัน (ผู้ร้องเพลงโต้ตอบคนแรก) คอสอง คอสาม (ผู้ร้องคนที่สองและสาม) และลูกคู่ (จำนวนไม่จำกัด มีหน้าที่ร้องรับ ร้องซ้ำความ ร้องสอดแทรกขัดจังหวะเพื่อความสนุกสนาน) เพลงอีแซว เมื่อจะดำเนินการแสดงโดยมีเนื้อหาเรียงลำดับ เริ่มต้นด้วยบทไหว้ครู บทเกริ่น บทประ และจบท้ายด้วยบทจากหรือบทลา (หนังสืออ่านเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เล่มที่ 5 เรื่อง “รักถิ่นสุพรรณ ขับขานเพลงอีแซว”

3. บุคคลสำคัญ

ครูแจ้ง คล้ายสีทอง ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์) ปี 2538 เกิดเมื่อวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2478 ที่ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นศิลปิน ผู้มีความสามารถในด้านคีตศิลป์โดยเฉพาะการขับเสภา ที่ได้รับการยกย่องทั่วประเทศและได้รับสมญาว่า “ช่างขับคำหอม” เพราะเสียงดี ขยับกรับได้ยอดเยี่ยมจนไม่มีใครเทียบ เป็นนักขับเสภาที่ดีที่สุดเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ ครูแจ้งขับเสภาได้อย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว สามารถนำบทเสภาเก่า ๆ ที่ถูกลืมกลับมามีชีวิตและวิญญูณแบบไทย จนเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปว่า “ถ้าขับเสภาหรือแห่เรือแล้ว ต้องนายแจ้ง คล้ายสีทอง เท่านั้น ที่สามารถขับกล่อมได้อย่างไพเราะ ฟังได้อย่างเพลิดเพลินไม่รู้เบื่อ” นอกจากนี้ยังเป็นครูถ่ายทอดวิชาศิลปะการขับกล่อมให้แก่ศิษย์มากมาย เป็นศิลปินที่สามารถอนุรักษ์ศิลปะการขับเสภาอันเป็นเอกลักษณ์ของไทย ให้ดำรงอยู่ได้อย่างงดงามด้วย

ความสามารถถ่ายทอดสื่อถึงผู้ฟังอย่างยอดเยี่ยมผู้หนึ่ง (หนังสือ 100 ปี อำเภอสองพี่น้อง, 2540: 18-20)

พุ่มพวง ดวงจันทร์ ราชนิเพลงลูกทุ่ง เดิมชื่อ รำพึง จิตรหาญ มีชื่อเล่นว่า ผีง เกิดที่บ้านหนองนกเขา ตำบลไพรนกยูง อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท แต่มาเติบโตที่บ้านคอนตำลิ่ง ตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ครอบครัวรับจ้างทำไร่อ้อย เธอชอบร้องเพลงลูกทุ่งมาตั้งแต่เด็กๆ และได้เริ่มเดินสายประกวดร้องเพลงในชื่อ “น้ำผึ้ง ณ ไร่อ้อย” อายุได้ 15 ปี พ่อเธอพาไปฝากเป็นบุตรบุญธรรมของไวพจน์ เพชรสุพรรณ ซึ่งได้แต่งเพลงและอัดแผ่นเสียงเพลงแรก คือ เพลง “แก้วรอพี่” ในปี พ.ศ. 2519 โดยใช้ชื่อว่าน้ำผึ้งเมืองสุพรรณ จากนั้นได้ย้ายไปอยู่กับวงของธีระพล แสนสุข ศรเพชร ศรสุพรรณ และขวัญชัย เพชรร้อยเอ็ด ตามลำดับ โดยเป็นทั้งนักร้องและหางเครื่อง ภายหลังมนต์ เมืองเหนือ ได้ตั้งชื่อให้ใหม่ว่า “พุ่มพวง ดวงจันทร์” และได้ตั้งวงดนตรีเป็นของตัวเอง แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จมากนักจึงต้องยุบวงไป แล้วมาตั้งวงขึ้นใหม่โดยร่วมกันกับเสรี รุ่งสว่าง ในชื่อวง “เสรี-พุ่มพวง” และเริ่มประสบความสำเร็จตามลำดับ พุ่มพวงเริ่มมีชื่อเสียงที่สุดในช่วงปี พ.ศ. 2525-2530 จากฝีมือการแต่งเพลงของครูลพ บุรีรัตน์ ซึ่งเป็นเพลงแนวสนุก ๆ จนทำให้ได้รับการตอบรับจากแฟนเพลงทั่วสารทิศ เช่น เพลง สาวนาสั่งแฟน นัดพบหน้าอำเภอ อื้อฮือ หล่อจิ่ง กระแซะเข้ามาซิ ดาวเรืองดาวโรย คนดั่งลิ้มหลังควาย นักร้องบ้านนอก หม้ายชันหมาก นอกจากนี้ยังได้เป็นผู้ร้องเพลงพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้แก่ เพลง “ส้มตำ” นอกจากนี้เธอยังได้แสดงหนังถึง 16 เรื่อง ภายหลังพุ่มพวงได้ป่วยเป็นโรคเอสแอลอี (SLE: Systemic Lupus Erythematosus) หรือโรคภูมิแพ้ตัวเอง เสียชีวิตด้วยวัยเพียง 31 ปี ได้รับพระราชทานเพลิงศพที่วัดทับกระดาน โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จฯ เป็นองค์ประธานในพิธี พุ่มพวง ดวงจันทร์ เป็นนักร้องลูกทุ่งที่มีน้ำเสียงออกอ่อน จำเนื้อร้องได้แม่นยำทั้งที่ไม่รู้หนังสือ เธอได้รับการยกย่องและเป็นที่ยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถในการร้องเพลงยอดเยี่ยมและได้รับการมอบฉายา ราชนิเพลงลูกทุ่ง สืบทอดต่อจากฝั่งศรี วรรณุช เธอเป็นแรงบันดาลใจและเป็นแม่แบบให้กับนักร้องรุ่นต่อมา

รางวัลเกียรติยศ

ปี พ.ศ. 2521 ได้รับรางวัลเสาอากาศทองคำพระราชทาน จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากเพลง “อกสาวเหนือสะอื้น” ด้วยผลงานเพลงของ ธีระพล แสนสุข

ปี พ.ศ. 2532 ได้รับรางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทย ครั้งที่ 1 จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากเพลง “สาวนาสั่งแฟน” ด้วยผลงานเพลงของ วิเชียร คำเจริญ

ปี พ.ศ. 2534 ได้รับรางวัลกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทย ครั้งที่ 2 จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จากเพลง “สยามเมืองยิ้ม” ผลงานเพลงของ วิเชียรคำเจริญ ปี พ.ศ. 2552 ได้มีมติประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็น “ปรีชิตปิน” ศิลปินอันเป็นที่รักของประชาชน (หนังสือ 100 ปี อำเภอสองพี่น้อง, 2540)

4. สินค้าพื้นบ้าน

ปลาหมำบ้านแม่พระประจักษ์

“ปลาหมำ” ดั้งเดิมเป็นอาหารของคนญวน คำว่า หมำ มาจากภาษาญวนแปลว่าการหมัก ซึ่งสมัยก่อนนี้มีปลามากมาย เมื่อหามาได้มากชาวบ้านจะหาวิธีที่จะเก็บถนอมอาหารประเภทปลาให้สามารถเก็บไว้ได้นาน ๆ จึงได้ทำปลาหมำขึ้นมา ในสมัยก่อนไม่มีการค้าขาย จะทำไว้เพื่อแลกเปลี่ยนกันในหมู่บ้านเท่านั้น เช่น ผัก ข้าว ผลไม้ต่าง ๆ แต่ในปัจจุบันนี้ได้ทำเป็นสินค้าเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือน นางสาวอำพร จุลสุคลธ์ หรือ ป้าพร ประธานกลุ่มปลาหมำบ้านแม่พระประจักษ์ ได้รับการชักชวนการทำปลาหมำมาตั้งแต่เด็ก ๆ เนื่องจากทางบ้านได้ทำปลาหมำเป็นประจำอยู่แล้ว สำหรับการแลกเปลี่ยนสินค้าดังที่กล่าวมาข้างต้น ต่อมาในภายหลังจึงได้ผลิตให้ได้ปริมาณมากขึ้นเพื่อจำหน่ายและยึดมาเป็นอาชีพจนกระทั่งในปัจจุบันและจากการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี 2549 (OTOP) กลุ่มปลาหมำบ้านแม่พระประจักษ์ ได้รับการคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ระดับ 4 ดาว ซึ่งเป็นรางวัลรับรองคุณภาพของผลิตภัณฑ์ปลาหมำบ้านแม่พระประจักษ์

เอกลักษณ์ของปลาหมำบ้านแม่พระประจักษ์ คือ ปลาที่นำมาทำปลาหมำนั้นจะใช้ปลาช่อนหรือปลาชะโด และจะต้องเป็นปลาสดเท่านั้น ในการผลิตนี้เพื่อให้หอมและเนื้อปลาไม่ติดกัน ใส่สับปะรดเพื่อให้เนื้อปลานุ่ม ลดความเค็ม รสชาติกลมกล่อม ปลาหมำต่างจากปลาร้าคือ ปลาร้า ใช้วิธีการหมักทั้งตัวปลา ใช้ปลาอะไรก็ได้ทั้งสดและไม่สด ไม่มีการแกล้งออก ส่วนปลาหมำนั้นต้องใช้ปลาช่อนหรือปลาชะโดที่สดๆ เท่านั้น ต้องแกล้งแกล้งออก หั่นเนื้อปลาเป็นชิ้นบาง ๆ ก่อนที่จะหมัก (อำพร จุลสุคลธ์, 2554)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

มัทนา พันธุ์ประสิทธิ์ (2543: 63-65) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านดงเรือง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 21 คน ด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ จำนวน 6 ชุด ฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความทั้งสิ้น

3 สัปดาห์ ๆ ละ 15 คาบ ๆ ละ 20 นาที ใช้แบบฝึก 4 ชุด จำนวน 32 แบบฝึก ผลการทดลองพบว่า 1) นักเรียน ครูผู้เชี่ยวชาญ ต้องการให้มีการพัฒนาแบบฝึกที่มีรูปแบบหลากหลาย ฝึกเป็นรายบุคคล เนื้อหาเป็นเรื่องใกล้ตัว มีภาพประกอบการ์ตูนที่มีสีสันสวยงามและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการระบายสีภาพเพิ่มเติม 2) แบบฝึกทักษะการเขียนเรื่องที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย คำนำ คำชี้แจง จุดประสงค์ แผนการสอน ใบงาน แบบประเมินตนเอง แบบฝึกเสริมทักษะมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ คือ 83.68/83.33 3) การทดลองใช้แบบฝึก ดำเนินการโดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ครูดำเนินการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบ CIPPA MODEL ซึ่งกิจกรรมประกอบด้วย เกม เพลง ปริศนาคำทาย เล่าเรื่อง บทบาทสมมติและใบงาน ประกอบการใช้แบบฝึกการเขียนเรื่องและให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน และ 4) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและนักเรียนมีความคิดเห็นว่าแบบฝึกเสริมทักษะมีความน่าสนใจ มีสีสันสวยงาม มีความเหมาะสมกับนักเรียนและชอบการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึก

สุริย์มาศ บุญฤทธิ์รุ่งโรจน์ (2544: 104) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม จำนวน 53 คน เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพแบบฝึกและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ ผลการทดลองพบว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญประกอบด้วย คำชี้แจง วัตถุประสงค์ แผนการเรียนรู้อ่านความรู้ ใบงาน แบบประเมินตนเอง แบบฝึกการอ่าน ทั้งหมดจำนวน 6 แบบฝึก คือ เลือกล้อใจความสำคัญจากรูปภาพ การฝึกตั้งคำถามจากข้อความการจับใจความสำคัญจากข้อความ การตั้งชื่อเรื่อง การเลือกล้อใจความสำคัญของข้อความและเรื่องและการสรุปใจความสำคัญของเรื่อง และแบบฝึกมีประสิทธิภาพ 82.17/85.00 และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญแตกต่างกัน โดยหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วันเพ็ญ คุณพิริยะทวิ (2548: 117-118) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้ทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดนวมกานนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 15 คน ระยะเวลาที่ใช้ทดลอง 18 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ 3) แผนการจัดการเรียนรู้ 4) แบบฝึกการอ่านจับใจความ 5) แบบทดสอบการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน และ 6) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test Dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการทดลองพบว่า 1) นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องต้องการให้แบบฝึกมี

รูปแบบที่หลากหลาย มีเนื้อหาที่น่าสนใจ เข้าใจง่าย ใช้ข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียนมีรูปภาพประกอบเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา มีการฝึกจากง่ายไปหายากและเน้นการฝึกเป็นรายบุคคล และ 2) แบบฝึกการอ่านจับใจความ ประกอบด้วย คำนำ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการใช้แบบฝึก คำชี้แจง แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบฝึกมี 3 ชุด ได้แก่ 2.1) เล่าเรื่องเมืองสาครบุรีจับใจความเกี่ยวกับความเป็นมาของชุมชนและท้องถิ่น 2.2) มั่งมีสินทรัพย์อุดม จับใจความเกี่ยวกับทรัพยากรและการประกอบอาชีพในชุมชน 2.3) ชื่นชมประเพณีดีงาม จับใจความเกี่ยวกับประเพณีที่สำคัญของชุมชน ซึ่งแบบฝึกมีประสิทธิภาพ 81.68/80.85 3) ระหว่างทดลองใช้แบบฝึกนักเรียนมีความสนใจกระตือรือร้นในการเรียน สามารถทำแบบฝึกได้ถูกต้อง เสร็จตามกำหนดเวลา ให้ความสนใจกับเรื่องที่อ่านและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมจากเรื่องที่อ่านได้ 4) นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและนักเรียนพึงพอใจกับการเรียนด้วยแบบฝึก โดยมีความเห็นว่าแบบฝึกมีเนื้อหาที่น่าสนใจ เข้าใจง่าย และแบบฝึกช่วยให้นักเรียนรักและภูมิใจในชุมชนและท้องถิ่นมากขึ้น

สุปราณี สิทธิพล (2549: 47-49) ได้ศึกษาการสร้างแบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าสะพาน (บูรณะสินอนุสรณ์) อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 15 แบบฝึก และข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นแบบทดสอบคู่ขนาด จำนวน 2 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test Dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการทดลองพบว่า แบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 84.06/86.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ และการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

ลอเรย์ (Lowrey, 1978: 17-A) ได้ศึกษาเรื่องผลในการใช้แบบฝึกหัดทักษะกับนักเรียนในระดับ 1 ถึงระดับ 3 จำนวน 87 คน ผลปรากฏว่า แบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือช่วยทำแบบฝึกหัดมากกว่าคะแนนก่อนทำแบบฝึกหัดและแบบฝึกหัดช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากนักเรียนมีความสามารถทางด้านภาษาแตกต่างกัน การนำแบบฝึกมาใช้จึงเป็นการช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนเพิ่มขึ้น

สตีเวนส์ (Stevens, 1980: Abstract) ได้ศึกษาเรื่องความเข้าใจในการอ่านจากการอ่านเรื่องที่สนใจของนักเรียนที่มีความสามารถสูง ที่มีคะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 83 ขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในเกรด 5 และเกรด 6 โดยได้สำรวจความสนใจในการอ่านจากรายการ 25 เรื่อง ซึ่งระดับความสนใจตั้งแต่ 1-7 เลือกเรื่องที่นักเรียนสนใจองค์ประกอบในการอ่านแล้วทดสอบความเข้าใจในการอ่าน พบว่า เรื่องที่นักเรียนสนใจ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลทำให้นักเรียนอ่าน ได้ง่ายและสะดวกต่อการทำความเข้าใจ

เพอร์กินส์ (Perkins, 1982: Abstract) ได้ศึกษาเรื่องทักษะการแปลความ ดีความ และความรู้เกี่ยวกับศัพท์เพื่อการอ่านจับใจความ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 4 จำนวน 91 คน เครื่องมือที่ใช้มี แบบทดสอบคำศัพท์เพื่อการอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่า การเข้าใจความหมายของคำศัพท์ ทำให้สามารถอ่านจับใจความได้ดีขึ้น

จอห์นสัน (Johnsan, 1988: Abstract) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้แผนผังสรุปโยงเรื่องเป็นแบบฝึกชนิดเติม เพื่อฝึกการอ่านจับใจความของนักเรียนเกรด 4 ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่เรียนด้วยการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องด้วยตนเอง แตกต่างจากกลุ่มที่เรียนด้วยการตอบคำถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุป

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสารัญ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี การอ่านซึ่งประกอบด้วย ความหมาย ความสำคัญ จุดมุ่งหมาย และประเภทของการอ่าน และได้ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความในเรื่องความหมาย จุดมุ่งหมาย ขั้นตอนการอ่าน วิธีสอนอ่านจับใจความ พร้อมกับการประเมินการอ่านจับใจความ การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของแบบฝึก เพื่อให้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการพัฒนาแบบฝึกที่จะใช้แก้ปัญหาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ลักษณะของแบบฝึกที่ดี หลักจิตวิทยาที่นำมาสร้างแบบฝึก การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก การกำหนดประสิทธิภาพของแบบฝึกให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกพบว่า แบบฝึกช่วยเพิ่มพูนทักษะการอ่านและส่งเสริมความคิด การตัดสินใจของผู้เรียนให้ดีขึ้นและผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ วิธีการสร้างแบบฝึก

ที่เห็นว่ามีประโยชน์และส่งผลให้การฝึกการอ่านจับใจความประสบความสำเร็จได้ จึงได้ยึดหลักการและวิธีการเหล่านั้นมาสร้างและพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ชุดข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และนำไปทดลองหาประสิทธิภาพโดยมีขั้นตอนการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ ดังนี้

1. องค์ประกอบของแบบฝึกโดยการนำข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลจากการศึกษาพื้นฐานซึ่งองค์ประกอบของแบบฝึกประกอบไปด้วย ชื่อแบบฝึก คำนำ ตัวชี้วัด คำชี้แจง คำแนะนำการใช้สำหรับครู คำแนะนำการใช้สำหรับนักเรียน บทอ่านข้อมูลท้องถิ่น แบบฝึก และแบบทดสอบหลังเรียน

2. ข้อมูลพื้นฐานที่นำมาจัดทำชุดฝึกการอ่านจับใจความ ได้จำนวน 7 ชุด ดังนี้ ชุดที่ 1 ตำนานสองพี่น้อง ชุดที่ 2 ข่าวกูแฉ่ง คล้ายสีทอง เสียชีวิตแล้ว ชุดที่ 3 เด็กนักเรียนนาฏศิลป์สุพรรณบุรี ชนะเลิศเวทีเพลงพื้นบ้าน ชุดที่ 4 บทความ ปลาหมา ชุดที่ 5 บทความ เพลงอีแซว ชุดที่ 6 สารคดีเชิงท่องเที่ยว วัดไร่โรงวัว และชุดที่ 7 สารคดีชีวประวัติ พุ่มพวง ดวงจันทร์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) โดยมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 22 คน เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ซึ่งมีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

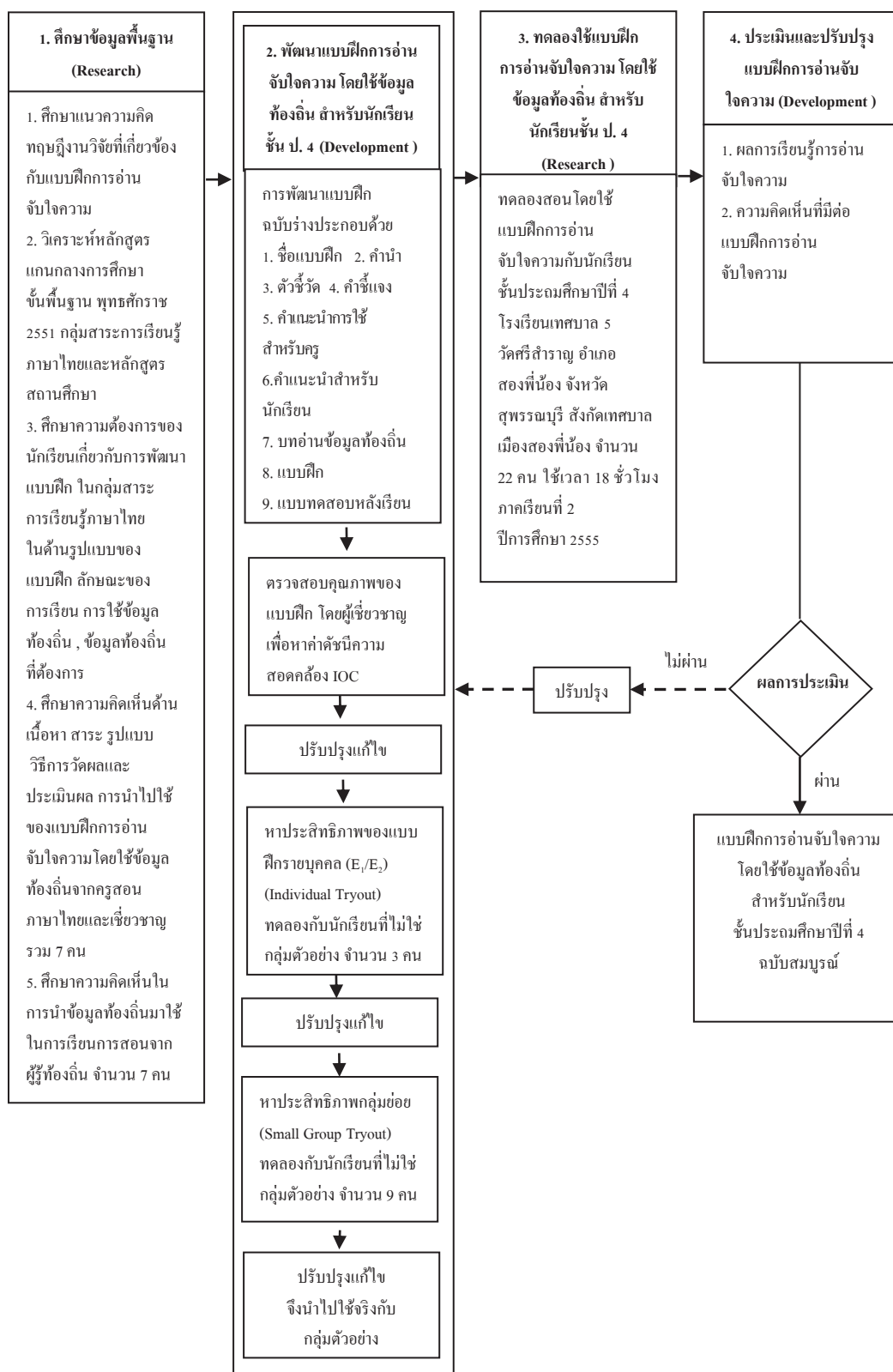
ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research): การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development): การพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research): การทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development): การประเมินและปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 กรอบดำเนินการวิจัย

**ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research): ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่าน
จับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูล
ท้องถิ่น สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4

วิธีดำเนินการ

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวกับแบบฝึกการอ่านจับใจความ
2. วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารระ
การเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. ศึกษาความต้องการและความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เกี่ยวกับการ
พัฒนาแบบฝึกในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในด้านรูปแบบของแบบฝึก ลักษณะของ
การเรียนรู้ การใช้ข้อมูลท้องถิ่น ข้อมูลท้องถิ่นที่ต้องการให้มีในบทเรียนและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ด้วยการใช้แบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูล
ท้องถิ่น สอบถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ)
อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 27 คน
4. ศึกษาความคิดเห็นจากครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 7 คน
เพื่อให้ทราบความคิดเห็นในด้านเนื้อหาสาระ รูปแบบ การวัดประเมินผลแบบฝึกการอ่าน
จับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นด้วยการสัมภาษณ์
5. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของท้องถิ่นจากผู้รู้ในท้องถิ่นด้วยการสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูล
ท้องถิ่น มีดังนี้

1. แบบสอบถามความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่าน
จับใจความ โดยใช้บทอ่านข้อมูลท้องถิ่น เกี่ยวกับรูปแบบของแบบฝึกลักษณะของการเรียนด้วย
แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นและข้อมูลท้องถิ่นที่ต้องการให้มีในบทเรียน
จำนวน 1 ฉบับ นำไปสอบถามนักเรียน จำนวน 27 คน
2. แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับเนื้อหาสาระ
รูปแบบ การวัดและประเมินผลและการนำแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 1 ฉบับ นำไปสอบถามครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 7 คน

3. แบบสัมภาษณ์ปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่นเกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 1 ฉบับ นำไปสอบถามผู้รู้ในท้องถิ่น จำนวน 7 คน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถามความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แบบสอบถามความต้องการของนักเรียนในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม หลักการสร้างแบบฝึก การอ่านจับใจความจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างแบบสอบถาม โดยตั้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาว่าเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.3 สร้างแบบสอบถามความต้องการ โดยมีโครงสร้างของแบบสอบถาม 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 8 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับความต้องการเรียนรู้เรื่องราวในท้องถิ่น การใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความในการเรียนรู้ รูปแบบของสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย กำหนดช่วงความคิดเห็นของนักเรียนเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับ 3 หมายถึง ความต้องการมาก

ระดับ 2 หมายถึง ความต้องการปานกลาง

ระดับ 1 หมายถึง ความต้องการน้อย

แปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยความต้องการ โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ยความต้องการ ดังนี้

2.51-3.00 หมายถึง ต้องการมาก

1.50-2.50 หมายถึง ต้องการปานกลาง

1.00-1.49 หมายถึง ต้องการน้อย

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบการใช้ภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา

1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ด้านการสอนภาษาไทย 2 คน และด้านวัดและประเมินผล 1 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา คือ

เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน +1

ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง ให้คะแนน 0

เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

การวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมสอดคล้องขององค์ประกอบแบบสอบถามใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคำนวณค่าตามสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543: 117)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์

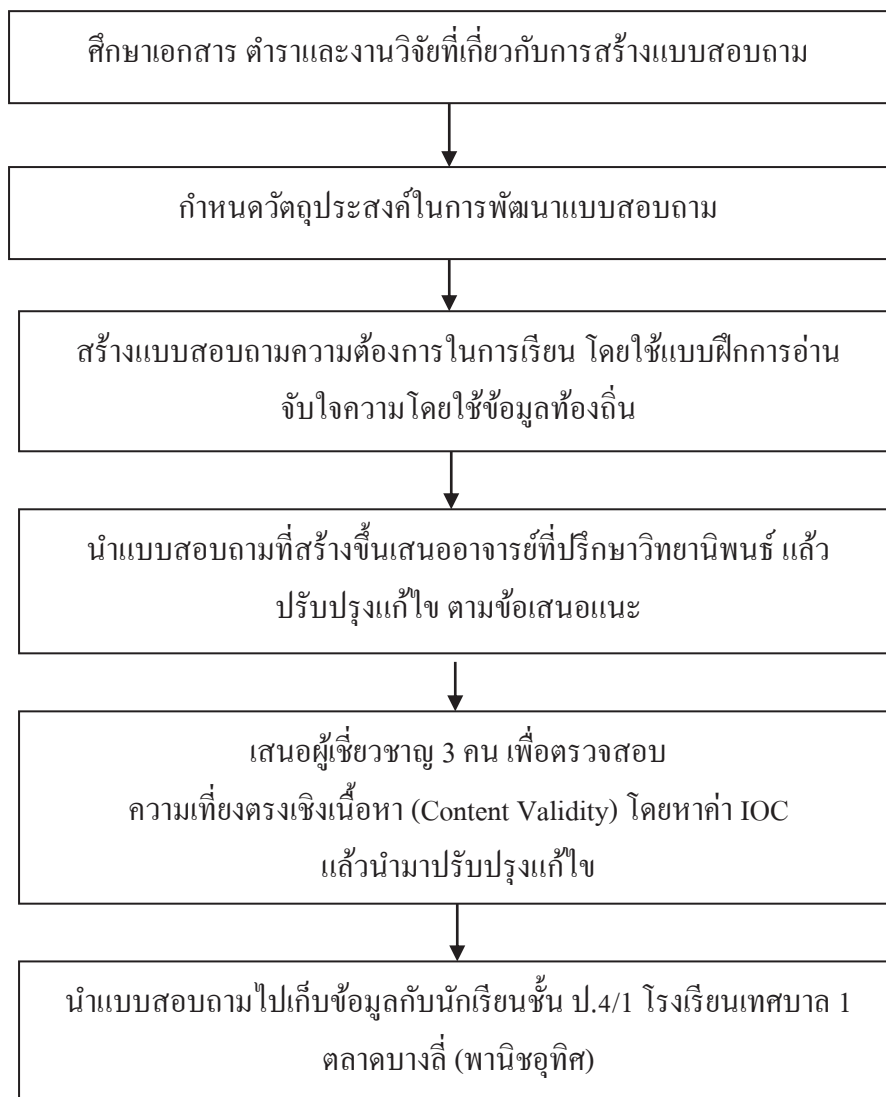
$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

รวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ถ้าค่า IOC มีค่า ≥ 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้ มีความเหมาะสมหรือ มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ แต่ถ้ามีค่า ≤ 0.50 แสดงว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ ควรตัดทิ้งหรือนำมาปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเท่ากับ 1.00 (รายละเอียดดังตารางที่ 18 ภาคผนวก ก: 182)

1.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาและการใช้ภาษาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญแล้วไปสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 27 คน

การสร้างแบบสอบถามความต้องการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูล
ท้องถิ่นของนักเรียนมีขั้นตอนการสร้างดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามความต้องการใช้แบบฝึก

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบไปสอบถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นความต้องการเกี่ยวกับแบบฝึก
การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มาวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้ค่าร้อยละ (%) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบพรรณนาความ

2. แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอน มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์ หลักการสร้างแบบฝึกจากเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ โดยแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์ในการฝึกอบรมในหัวข้อที่เกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึก จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

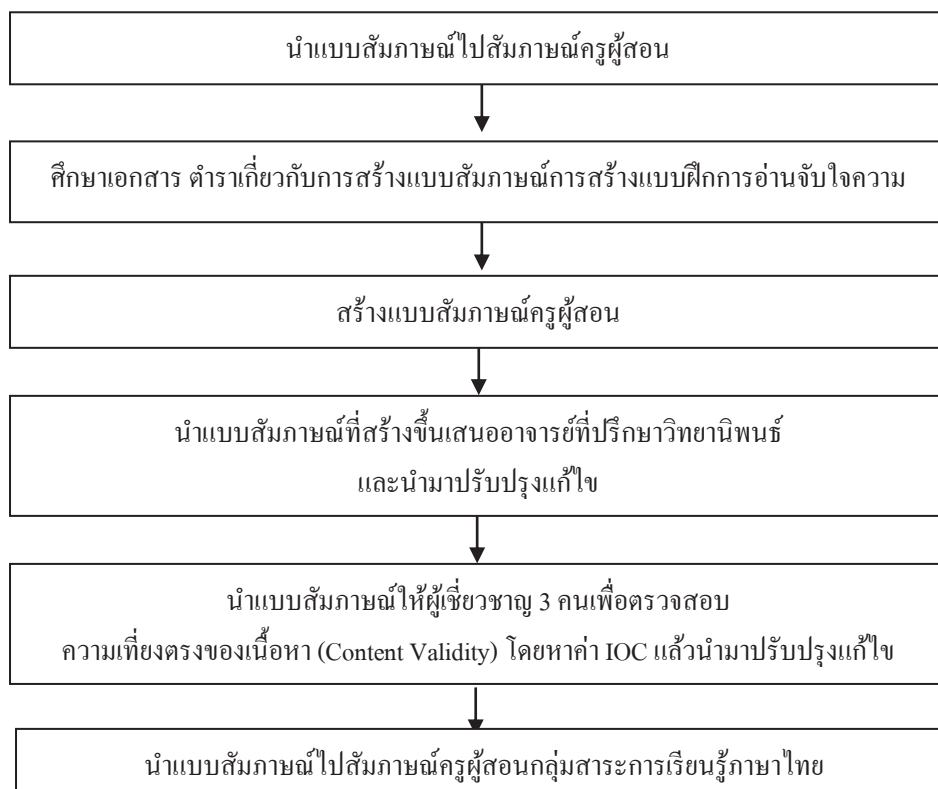
2.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ด้านการสอนภาษาไทย 2 คน และด้านวัดและประเมินผล 1 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ นำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบสัมภาษณ์เท่ากับ 1.00 (รายละเอียดดังตารางที่ 19 ภาคผนวก ค : 183)

2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขในเรื่องสำนวนภาษาและประเด็นในการสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปสัมภาษณ์ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 7 ท่าน จากโรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) (คุณครูสุรางค์ สำเนียงล้ำ, 2554; คุณครูวันเพ็ญ กลิ่นอ่อน, 2554) โรงเรียนเทศบาล 3 วัดอัมพวัน (คุณครูสำออง ปัตวิน, 2554; คุณครูจำลองลักษณ์ สุวรรณถาวร, 2554) โรงเรียนเทศบาล 4 วัดโพธิ์อัน (คุณครูสุภัชชา ปุญญะสิทธิ์, 2554; คุณครูเน่งน้อย วงศ์สุวรรณ) โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ (คุณครูสมศรี วรรณดี, 2554)

การสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น มีขั้นตอนการสร้างดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองสอพิ่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2. ประสานงาน ขอนัดเวลาและสถานที่สัมภาษณ์

3. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ซึ่งมีขั้นตอนในการสัมภาษณ์ ดังนี้

3.1 ขึ้นเตรียมตัวก่อน ไปสัมภาษณ์ เตรียมแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นพร้อมทั้งเตรียมอุปกรณ์หรือเครื่องมือในการบันทึกการสัมภาษณ์ ได้แก่ กระดาษจดบันทึก ปากกา พร้อมทั้งซักซ้อมการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ที่สร้างไว้และวิธีการบันทึกการสัมภาษณ์

3.2 ขึ้นดำเนินการสัมภาษณ์ ได้แก่ 1) ผู้วิจัยแนะนำตนเองและบอกจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์ 2) บันทึกชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ตำแหน่ง วัน เวลา สถานที่ในการสัมภาษณ์ และ

3) สัมภาษณ์ตามประเด็นและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยบันทึกผลการสัมภาษณ์ทันทีและบันทึกผลการสัมภาษณ์ตามความเป็นจริง

3.3 ขั้นตอนการสัมภาษณ์ เมื่อผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว กล่าวคำขอบคุณผู้ที่ให้การสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จากครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและผู้เชี่ยวชาญด้านแบบฝึกมาวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไป โดยการใช้ค่าร้อยละ (%) และวิเคราะห์ความคิดเห็นความต้องการ โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบพรรณนาความ

3. แบบสัมภาษณ์ปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่น

แบบสัมภาษณ์ปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่นเกี่ยวกับข้อมูลท้องถิ่นในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์ ข้อมูลท้องถิ่นจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่น

แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ ระยะเวลา ที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น

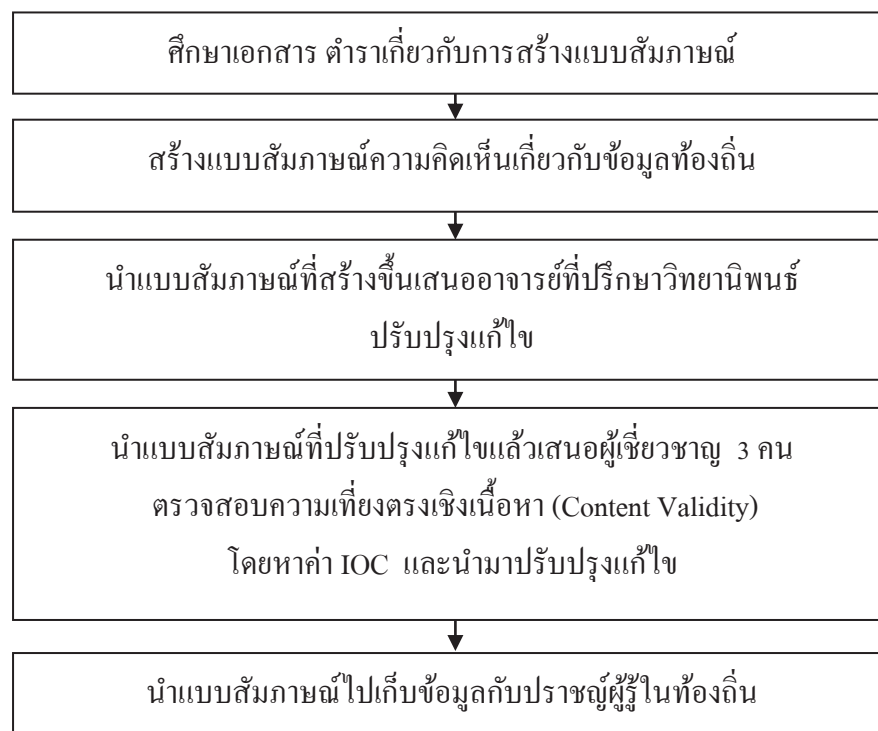
ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาเรื่องราวท้องถิ่น จำนวน 3 ข้อ

3.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบการใช้ภาษาและความถูกต้อง แล้วปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำแบบสัมภาษณ์เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ ด้านการสอนภาษาไทย 2 คน และด้านวัดและประเมินผล 1 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบสัมภาษณ์เท่ากับ 1.00 (รายละเอียดดังตารางที่ 19 ภาคผนวก ก : 183)

3.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย และด้านการวัดและประเมินผล ไปสัมภาษณ์ปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่น จำนวน 7 คน

การสร้างแบบสัมภาษณ์ปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่น มีขั้นตอนในการสร้าง ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์ปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่น

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอความร่วมมือในการทำแบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยเป็นผู้สำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่นมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละ (%) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบพรรณนาความ จากขั้นตอนการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สามารถนำมาสรุปเป็นขั้นตอนได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาแบบฝึก
การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย/เอกสาร	เครื่องมือ/การวิเคราะห์ข้อมูล
1. เพื่อศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกการอ่านจับใจความ	ศึกษาเอกสาร	- แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 10 - พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ - แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกการสอนประกอบแบบฝึกการอ่านจับใจความ	แบบวิเคราะห์เอกสาร/ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
2. เพื่อวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารการเรียนรู้ภาษาไทยและหลักสูตรสถานศึกษา	วิเคราะห์หลักสูตร	เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สารการเรียนรู้ภาษาไทยและหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ	การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
3. เพื่อศึกษาความต้องการในการเรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น	สอบถามความต้องการ	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) จำนวน 27 คน	แบบสอบถามความคิดเห็น/ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (%) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นด้านเนื้อหาสาระ รูปแบบการวัดผลและประเมินผลวิธีการนำไปใช้ของแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น	การสัมภาษณ์	ครูผู้สอนภาษาไทยและผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย รวม 7 คน	แบบสัมภาษณ์/การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (%) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
5. เพื่อศึกษาข้อมูลท้องถิ่นเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	การสัมภาษณ์	ผู้รู้ท้องถิ่น จำนวน 7 คน	แบบสัมภาษณ์/การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (%) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development): การพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึก

การอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

วิธีดำเนินการ

1. นำข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ในขั้นตอนที่ 1 มาเป็นแบบฝึกการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ฉบับร่าง โดยศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกการอ่านจับใจความ วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทยและหลักสูตรสถานศึกษา ศึกษาความต้องการในการเรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ศึกษาความคิดเห็นด้านเนื้อหาสาระรูปแบบ การวัดและประเมินผล วิธีการนำแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ไปใช้ และศึกษาข้อมูลท้องถิ่น เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. ดำเนินการสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นมีองค์ประกอบ ดังนี้ ชื่อแบบฝึก คำนำ ตัวชี้วัด คำชี้แจง คำแนะนำการใช้สำหรับครู คำแนะนำการใช้สำหรับนักเรียน บทอ่านข้อข้อมูลท้องถิ่น และแบบทดสอบหลังเรียน

แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 7 ชุด ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 ตำนานสองพี่น้อง

ชุดที่ 2 ข่าวกฎแห่ง คล้ายสีทอง เสียชีวิตแล้ว

ชุดที่ 3 ข่าวก่อนฤดูศิลปะสุพรรณบุรี ขณะเลิกเวทีเพลงพื้นบ้าน

ชุดที่ 4 บทความ ปลาหมึก

ชุดที่ 5 บทความ เพลงอีแซว

ชุดที่ 6 สารคดีเชิงท่องเที่ยว วัดไฟโรงวัว

ชุดที่ 7 สารคดีชีวประวัติ พุ่มพวง ดวงจันทร์

3. นำแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ด้านการสอนภาษาไทย 2 คน และด้านวัดและประเมินผล 1 คน ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบฝึกกับจุดประสงค์เชิง

พฤติกรรม (Index of Objective Congruence: IOC) นำค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ทุกเรื่องเท่ากับ 1.00 (รายละเอียดดังตารางที่ 22 ภาคผนวก ค: 186)

ผลการประเมินแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ มีรายละเอียดดังนี้ 1) การใช้ภาษา ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อนจนเกินไป และมีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) ขนาดของตัวอักษร การจัดวางหน้ากระดาษ รูปภาพ และ 3) ควรระวังเรื่องการนึกคำ และการแบ่งวรรคตอน

ผลการปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ ดังรายละเอียดต่อไปนี้ 1) ปรับปรุงการใช้ภาษาให้มีความเหมาะสมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น 2) ปรับปรุงขนาดตัวอักษรให้มีความเหมาะสม การจัดวางหน้ากระดาษและรูปภาพ และ 3) ตรวจสอบและแก้ไขคำที่ผิดให้ถูกต้อง และแบ่งวรรคตอนของประโยคให้ถูกต้อง

5. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้กับแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

5.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ

5.2 วิเคราะห์ตัวชี้วัดชั้นปีและสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมและให้เหมาะสมกับเนื้อหา สอดคล้องกับหลักสูตร

สาระที่ 1 มาตรฐานที่ 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป. 4/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที้อ่านตามเวลาที่กำหนด

ท 1.1 ป. 4/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป. 4/5 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ

ท 1.1 ป. 4/6 สรุปความรู้และข้อคิด จากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

5.3 กำหนดเนื้อหาและสาระการเรียนรู้ เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำเสนอตารางวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้การอ่านจับใจความ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 วิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้การอ่านจับใจความ

แผนการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
แผนที่ 1	ท.1.1 ป.4/3, ท.1.1 ป.4/5, ท.1.1 ป.4/6	ตำนานสองพี่น้อง	2
แผนที่ 2	ท.1.1 ป.4/3, ท.1.1 ป.4/4 ท.1.1 ป.4/5, ท.1.1 ป.4/6	ข่าวครูแจ้ง คล้ายสีทอง เสียชีวิตแล้ว	3
แผนที่ 3	ท.1.1 ป.4/3, ท.1.1 ป.4/4 ท.1.1 ป.4/5, ท.1.1 ป.4/6	ข่าวเด็กนาฏศิลป์สุพรรณบุรี ชนะเลิศเวทีเพลงพื้นบ้าน	2
แผนที่ 4	ท.1.1 ป.4/3, ท.1.1 ป.4/4 ท.1.1 ป.4/5, ท.1.1 ป.4/6	บทความปลาหม่า	3
แผนที่ 5	ท.1.1 ป.4/3, ท.1.1 ป.4/4 ท.1.1 ป.4/5, ท.1.1 ป.4/6	บทความเพลงอีแซว	2
แผนที่ 6	ท.1.1 ป.4/3, ท.1.1 ป.4/4 ท.1.1 ป.4/5, ท.1.1 ป.4/6	สารคดี เชิงท่องเที่ยววัดไผ่โรงวัว	3
แผนที่ 7	ท.1.1 ป.4/3, ท.1.1 ป.4/4 ท.1.1 ป.4/5, ท.1.1 ป.4/6	สารคดีชีวประวัติพุ่มพวง ดวงจันทร์	3
รวม			18

5.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 7 แผน โดยใช้เวลาในการสอน 18 ชั่วโมง ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ ประกอบด้วย 1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ 2) ระดับชั้น 3) เวลา 4) มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด 5) จุดประสงค์การเรียนรู้ 6) สาระสำคัญ 7) สาระการเรียนรู้ 8) ชิ้นงาน/ภาระงาน 9) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 10) สื่อการเรียนรู้ และ 11) การวัดและประเมินผล

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีขั้นตอนดังนี้

1. ชำนาญ ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของนักเรียนกับเรื่องที่จะอ่าน โดยครูอาจใช้เกม การร้องเพลง และการใช้คำถาม เป็นต้น

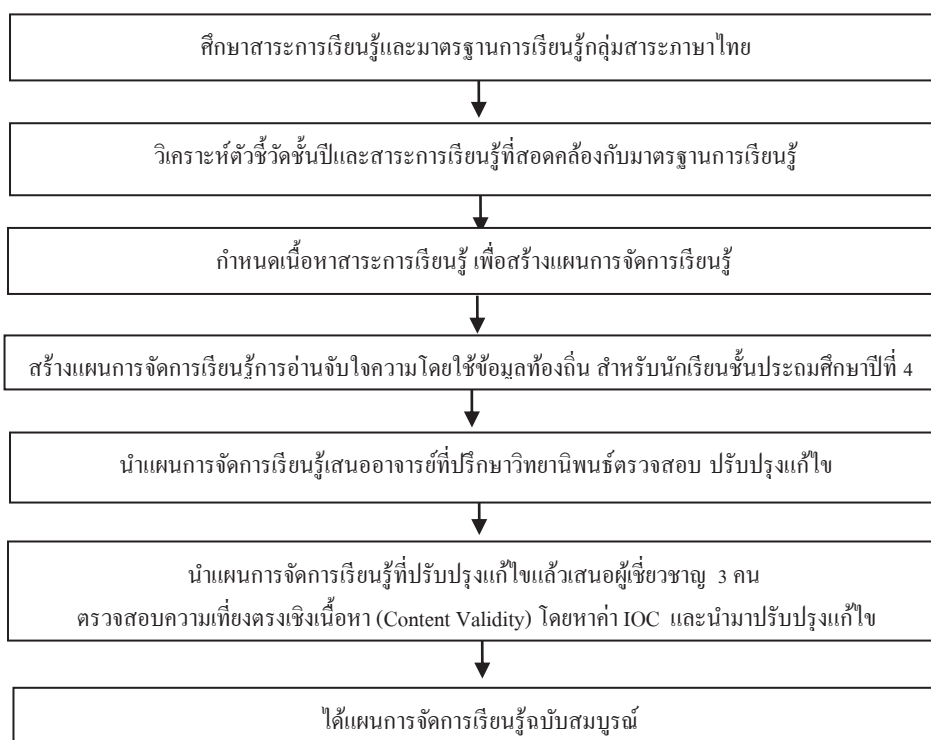
2. ขั้นสอน ให้นักเรียนทำภาระงานหรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

3. ขั้นสรุป เป็นขั้นทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนไปแล้วเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน

5.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ทางด้านเนื้อหา ภาษา และกิจกรรมการเรียนรู้

5.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้แก่ด้านการสอนภาษาไทย 2 คน และด้านวัดและประเมินผล 1 คน หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruent: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 1.00 (รายละเอียดดังตารางที่ 23 ภาคผนวก ก: 188) และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขในเรื่องของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการสร้าง ดังภาพที่ 7

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

6. นำแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น พร้อมแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปหาประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและมีพื้นฐานความรู้ความสามารถและสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้

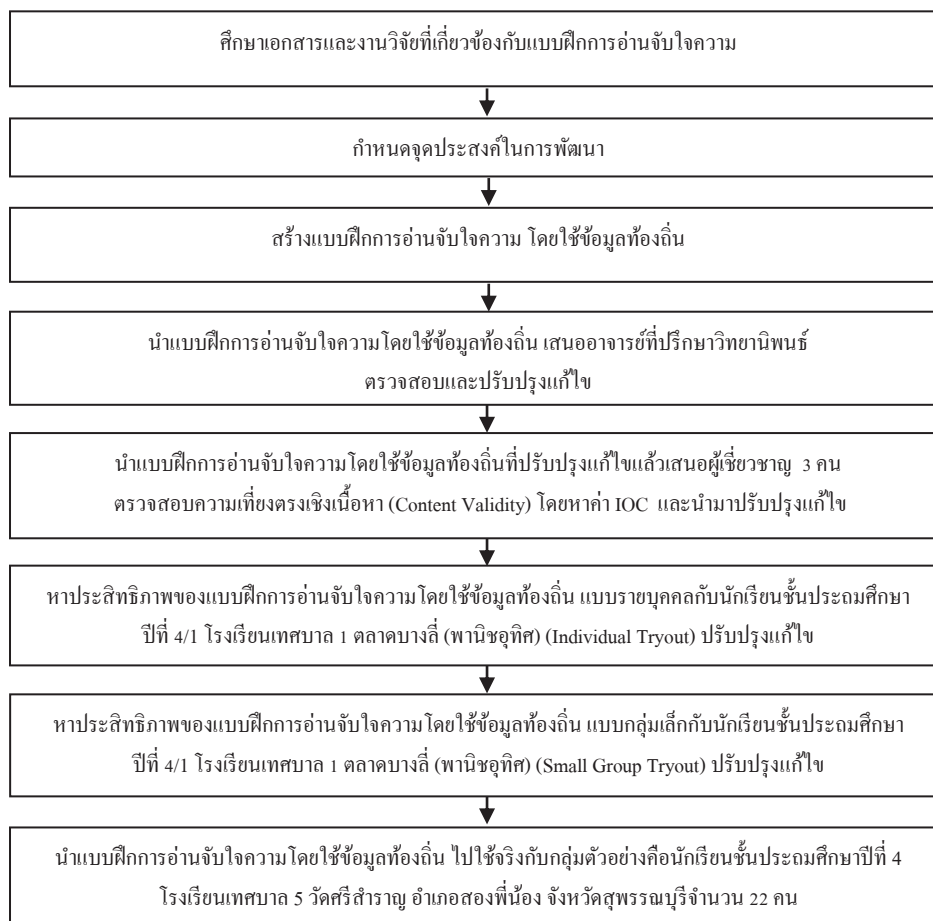
6.1 การหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล (Individual Tryout) นำแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ไปทดลองกับนักเรียนที่มีระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการเรียนรู้ทางการเรียนวิชาภาษาไทย แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากผลการเรียนรู้ จากภาคการศึกษา ที่ผ่านมา คือ เก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และอ่อน 1 คน รวมจำนวนทั้งหมด 3 คน เพื่อศึกษาความเหมาะสมของเนื้อหาและความเหมาะสมของการใช้ภาษา คำนวณหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 61.73/64.28 (รายละเอียดดังตารางที่ 27 ภาคผนวก ค: 192) ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ จึงนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับเนื้อหาที่มากและยากเกินไป แบบทดสอบข้อความบางข้อความไม่ชัดเจน การพิมพ์สะกดคำไม่ถูกต้อง

6.2 การหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) นำแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทย แตกต่างกัน คือ เก่ง 3 คน ปานกลาง 3 คน และอ่อน 3 คน รวมจำนวนทั้งหมด 9 คน เพื่อศึกษาความเหมาะสมของเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา คำนวณหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 71.56/72.71 (รายละเอียดดังตารางที่ 28 ภาคผนวก ค: 192) ซึ่งต่ำกว่าตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ โดยผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น พบว่าต้องปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านเนื้อหาสาระและภาษาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น
2. ด้านคำสั่งของแบบฝึก ขนาดของตัวอักษร
3. ด้านการใช้ภาษาและเรียบเรียงถ้อยคำให้ชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย
4. ด้านเนื้อหาให้มีเนื้อหาถูกต้องสมบูรณ์
5. ด้านรูปภาพ ในแบบฝึกการอ่านจับใจความให้นำดู สวยงาม
6. ด้านรูปเล่มแบบฝึกการอ่านจับใจความให้สวยงามและน่าสนใจ

ผู้วิจัยนำแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 7 ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

สรุปวิธีการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและหาประสิทธิภาพแบบฝึก
การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูล
ท้องถิ่น

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย/เอกสาร	เครื่องมือ/การ วิเคราะห์ข้อมูล
เพื่อพัฒนาแบบฝึก การอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูล ท้องถิ่น	การพัฒนาแบบฝึกการอ่าน จับใจความ ฉบับร่าง ประกอบด้วย 1. ชื่อแบบฝึก 2. คำนำ 3. ตัวชี้วัด 4. คำชี้แจง 5. คำแนะนำการใช้สำหรับครู 6. คำแนะนำการใช้สำหรับนักเรียน 7. บทอ่านข้อมูลท้องถิ่น 8. แบบฝึก 9. แบบทดสอบหลังเรียน	นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ	แบบฝึกการอ่าน จับใจความ โดยใช้ ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ฉบับร่าง
เพื่อหาคุณภาพของ แบบฝึกอ่าน จับใจความ โดยใช้ ข้อมูลท้องถิ่น	ตรวจสอบรายละเอียดของเนื้อหา	ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน	แบบฝึก วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และ การหาดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
เพื่อหา ประสิทธิภาพ ของแบบฝึกการ อ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูล ท้องถิ่น	หาประสิทธิภาพของแบบฝึก การอ่านจับใจความ ไปทดลอง ใช้กับนักเรียนเป็นรายบุคคล (Individual Tryout) แล้วนำไป แก้ไข ปรับปรุง	นักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4/1 โรงเรียน เทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) ที่มีผล การเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน รวม 3 คน	แบบฝึกการอ่าน จับใจความฉบับร่าง หาค่าร้อยละของคะแนน เฉลี่ย ($\bar{X}$) ของค่า E_1/E_2 โดยใช้เกณฑ์ 80/80
	หาประสิทธิภาพของแบบฝึก ฉบับร่าง นำไปทดลองกับ นักเรียนกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) แล้วนำไปแก้ไข ปรับปรุง	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปี ที่ 4/1 โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่(พานิชอุทิศ) ที่มี ผลการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 3 คน รวม 9 คน	แบบฝึกฉบับร่าง หาค่า ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของค่า E_1/E_2 โดย ใช้เกณฑ์ 80/80

**ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research): การทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**

วัตถุประสงค์

เพื่อทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบ Pre Experimental Designs ใช้แบบ The One Group Pretest-
Posttest Design (มาเรียม นิลพันธุ์, 2549: 144) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 รูปแบบการทดลองแบบ The One Group Pretest-Posttest Design

การทดสอบก่อนทดลอง	ทดลอง	การทดสอบหลังทดลอง
T ₁	X	T ₂

เมื่อ T₁ หมายถึง การทดสอบการอ่านจับใจความก่อนเรียนด้วยแบบฝึก การอ่าน
จับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

X หมายถึง การสอนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

T₂ หมายถึง การทดสอบการอ่านจับใจความหลังเรียนด้วยแบบฝึก การอ่าน
จับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในสังกัดเทศบาล
เมืองสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาด
บางลี่ (พานิชอุทิศ) 2 ห้องเรียน จำนวน 63 คน โรงเรียนเทศบาล 3 วัดใหม่อัมพวัน 1 ห้องเรียน
จำนวน 35 คน โรงเรียนเทศบาล 4 วัดโพธิ์อัน 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน โรงเรียนเทศบาล 5
วัดศรีสำราญ 1 ห้องเรียน จำนวน 22 คน รวม 5 ห้องเรียน นักเรียนทั้งหมด 140 คน ที่กำลังศึกษา
ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน
เทศบาล 5 วัดศรีสำราญ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี 1 ห้องเรียน จำนวน 22 คน ที่กำลัง
ศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้วิธี
จับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยของการสุ่ม

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ สังกัดเทศบาลเมืองสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 22 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 รวมเวลาในการทดลองใช้ทั้งหมด 18 ชั่วโมง โดยไม่นับเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

วัน/เดือน/ปี	กิจกรรม	เวลา
6 พ.ย. 55	ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)	1 ชั่วโมง
7, 8, 9 พ.ย. 55	ชุดที่ 1 ตำนานสองพี่น้อง	2 ชั่วโมง
12, 13, 14 พ.ย. 55	ชุดที่ 2 ข่าวกู้อึ้ง คล้ายสีทอง เสียชีวิตแล้ว	3 ชั่วโมง
15, 16 พ.ย. 55	ชุดที่ 3 ข่าว เด็กนาฏศิลป์สุพรรณบุรี ชนะเลิศเวทีเพลงพื้นบ้าน	2 ชั่วโมง
19, 20, 21 พ.ย. 55	ชุดที่ 4 บทความ ปลาหมึก	3 ชั่วโมง
22, 23 พ.ย. 55	ชุดที่ 5 บทความ เพลงอีแซว	2 ชั่วโมง
26, 27, 28 พ.ย. 55	ชุดที่ 6 สารคดีเชิงท่องเที่ยว วัดไผ่โรงวัว	3 ชั่วโมง
29, 30 พ.ย. 55	ชุดที่ 7 สารคดีชีวประวัติ พุ่มพวง ดวงจันทร์	3 ชั่วโมง
3 ธ.ค. 55	ทดสอบหลังเรียน (Post-test)	1 ชั่วโมง
รวม		20 ชั่วโมง

ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกการอ่านจับใจความที่สร้างขึ้น ไปใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 22 คน โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้น

2. ผู้วิจัยนำแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 22 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอน

ด้วยตนเอง ในการทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนทำการทดลอง ผู้วิจัยได้ชี้แจงหลักการ เหตุผล และประโยชน์ของการวิจัยให้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง พร้อมทั้งทำความเข้าใจกับนักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการเรียนการสอน เพื่อให้ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ เกิดประโยชน์สูงสุด

3. ดำเนินการทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น โดยการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่เป็นกลุ่มทดลอง โดยใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เวลาสัปดาห์ละ 4 วัน รวมเป็นเวลาทั้งหมด 18 ชั่วโมง โดยไม่นับวันที่ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทดลองสอนโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

3.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) กับนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ จำนวน 1 ฉบับ มีจำนวน 30 ข้อ เป็นแบบทดสอบปรนัย ประเภทเลือกตอบ

3.2 สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสร็จแล้วฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ ให้นักเรียนฝึกเป็นรายบุคคล

4. หลังจากดำเนินการใช้แบบฝึกครบทุกชุดแล้ว จึงได้ทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้ข้อสอบคนละชุดกันกับข้อสอบก่อนเรียน ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในตอนต้นที่ 3 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ /การวิเคราะห์ข้อมูล
เพื่อทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4	1. แนะนำขั้นตอนการใช้แบบฝึก แจ้งจุดประสงค์ และแนวกิจกรรม ที่ต้องปฏิบัติ 2. ทดสอบผลการเรียนรู้ก่อนเรียน (Pretest) 3. ทดลองใช้แบบฝึก 4. ทดสอบผลการเรียนรู้หลังเรียน (Posttest) 5. หาประสิทธิภาพของแบบฝึก	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ จำนวน 22 คน	- แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 -แบบทดสอบก่อนเรียน - แผนการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการ วิเคราะห์หาค่าร้อยละ คะแนน เฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D) และค่า E_1/E_2 : 80/80

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development): การประเมินและปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกการอ่าน จับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ในการอ่านจับใจความของนักเรียนและความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น มีลำดับขั้นตอนดังนี้

ประเมินผลหลังการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ดังนี้

1. ประเมินผลการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยการใช้แบบทดสอบทักษะ การอ่านจับใจความ มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และนำคะแนนก่อนใช้แบบฝึกมาเปรียบเทียบกับคะแนนหลังการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบไม่อิสระ (Dependent)

2. การสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความ
2. แบบสอบถามความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

แบบทดสอบการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ฉบับก่อน-หลังเรียน

แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิเคราะห์เนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2. ศึกษาหลักการ ทฤษฎีและวิธีสร้างแบบทดสอบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก

3. สร้างตารางกำหนดเนื้อหาแบบทดสอบ โดยยึดตัวชี้วัดการอ่านจับใจความ และวิเคราะห์แบบทดสอบดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนข้อในแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

ตัวชี้วัด	จำนวนข้อสอบตามชุดของแบบฝึก				
	ตำนาน	ข่าว	บทความ	สารคดี	รวม
ท 1.1 ป.4/3 อ่านเรื่องสั้นๆตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน	3	4	4	4	15
ท 1.1 ป.4/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น	-	1	1	1	3
ท 1.1 ป.4/5 คาดคะเนเหตุการณ์ โดยระบุเหตุผลประกอบ	1	1	1	1	4
ท 1.1 ป.4/6 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	2	2	2	2	8
รวม	6	8	8	8	30

5. สร้างแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบคู่ขนาน ชุดละ 40 ข้อ ประเภทเลือกตอบ เพื่อคัดเลือกและนำไปใช้จริง 30 ข้อ

6. นำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ความสอดคล้องกับตัวชี้วัด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

7. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ด้านการสอนภาษาไทย 2 คน และด้านวัดและประเมินผล 1 คน ประเมินแบบทดสอบเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เมื่อพิจารณาแล้วปรากฏว่าแบบทดสอบทั้ง 2 ฉบับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 (รายละเอียดดังตารางที่ 24, 25 ภาคผนวก ค : 189, 190 ตามลำดับ)

8. นำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นก่อนเรียนและหลังเรียนที่ได้รับการตรวจสอบ ความถูกต้องเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 30 คน โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี และเคยเรียนเรื่องนี้มาแล้ว

9. นำกระดาษคำตอบของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นก่อนเรียนและหลังเรียนมาตรวจคะแนน โดยให้ 1 คะแนน สำหรับนักเรียนที่ตอบถูก และให้ 0 คะแนน สำหรับนักเรียนที่ตอบผิด แล้วจึงนำคะแนนที่นักเรียนแต่ละคนมาวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยเลือกข้อสอบที่มีความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 128-133) วิเคราะห์ผล ซึ่งข้อสอบฉบับก่อนเรียนมีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.20-0.75 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20-0.75 และข้อสอบฉบับหลังเรียนมีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.23-0.75

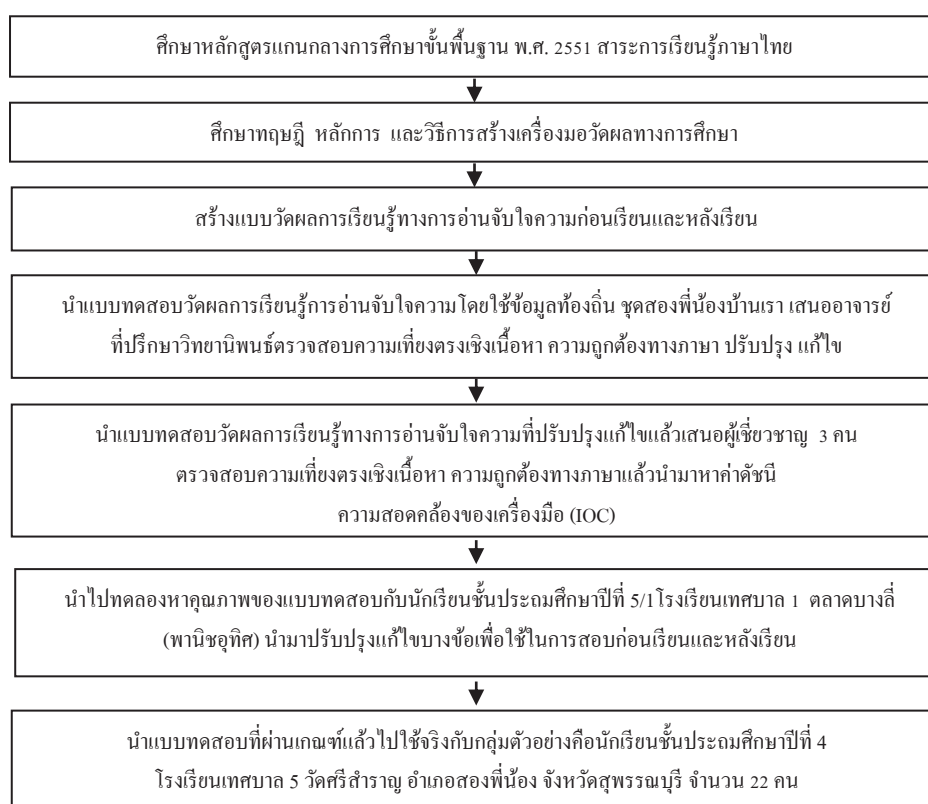

และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20-0.75 (รายละเอียดดังตารางที่ 24, 25 ภาคผนวก ค : 189, 190 ตามลำดับ)

10. นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้ทั้งฉบับก่อนเรียนและหลังเรียน ฉบับละจำนวน 30 ข้อ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ฉบับก่อนเรียนเท่ากับ 0.82 และฉบับหลังเรียนเท่ากับ 0.81 (รายละเอียดดังตารางที่ 26 ภาคผนวก ค : 191)

11. นำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ทั้งฉบับก่อนเรียนและหลังเรียนไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 22 คน เพื่อทดสอบการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน โดยนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อนำมาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียน และทดสอบค่าที (t-test) แบบไม่อิสระ (Dependent)

การสร้างแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการวิจัยมีขั้นตอนพัฒนา ดังภาพที่ 7

ภาพที่ 8 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยวิธีการใช้แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ จำนวน 22 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบ

นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำคะแนนวัดผลการเรียนรู้การอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน มาเปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบไม่อิสระ (Dependent)

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น มีขั้นตอนการสร้างรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ชุดสองที่น่องบ้านเรา

2. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึก จำนวน 8 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น ความรู้สึก ความพึงใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดช่วงความคิดเห็นของนักเรียนเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

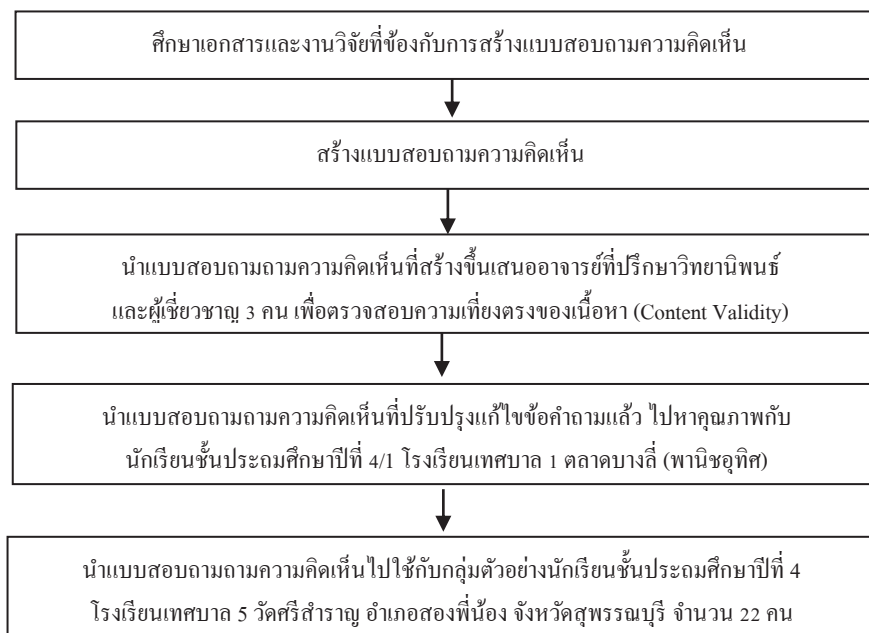
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ด้านการสอนภาษาไทย 2 คน และด้านวัดและประเมินผล 1 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 (รายละเอียดดังตารางที่ 20 ภาคผนวก ก: 184)

5. การหาคุณภาพแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น โดยการนำไปทดลองเบื้องต้น (Try-out the Instrument) ทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มที่ทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543: 312) ผลปรากฏว่าได้ค่า $\alpha = 0.72$ (รายละเอียดดังตารางที่ 21 ภาคผนวก ก: 185) สรุปได้ว่าเป็นแบบสอบถามที่มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้

6. นำไปสอบถามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ จำนวน 22 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น มีขั้นตอนการสร้าง ดังภาพที่ 8

ภาพที่ 9 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้
 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามความ
 คิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จากนักเรียนชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ จำนวน 22 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ภาคเรียน
 ที่ 2 ปีการศึกษา 2555

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1. หาค่าความถี่และค่าร้อยละ (%) ของข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 1
  2. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของข้อมูลในแบบแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึก โดยใช้เกณฑ์ในการแปลผล (มาเรียม นิลพันธุ์, 2551: 190) ดังนี้
 ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
 ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย
  3. วิเคราะห์เนื้อหาในแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
 การดำเนินการประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูล
 ท้องถิ่น ชุดสองพี่น้องบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สรุปได้ดังตารางที่ 9
- ตารางที่ 9 สรุปวิธีดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 4 การประเมินและปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกการอ่าน
 จับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

วัตถุประสงค์	วิธีการ	กลุ่มเป้าหมาย	เครื่องมือ การวิเคราะห์ข้อมูล
1. เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน	ทดสอบทักษะการอ่าน จับใจความก่อนเรียนและหลังเรียน	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 22 คน โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญที่กำลังศึกษาอยู่ใน	แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ	สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความ	ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555	แบบสอบถามความคิดเห็นโดยหาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กำหนดขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ขั้นตอน คือ ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ และตอนที่ 4 ผลการประเมินและปรับปรุง แบบฝึกการอ่านจับใจความ

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สรุปตามหัวข้อได้ดังนี้ 1) องค์ประกอบของแบบฝึก ประกอบด้วย ชื่อแบบฝึก คำนำ ตัวชี้วัด คำชี้แจง คำแนะนำการใช้สำหรับครู คำแนะนำการใช้สำหรับนักเรียน บทอ่านข้อมูลท้องถิ่น แบบฝึก แบบทดสอบหลังเรียน และ 2) ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ มีขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร ศึกษาเอกสารในการสร้างแบบฝึก และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาความต้องการของนักเรียนและความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาไทยในการพัฒนาแบบฝึก และศึกษาข้อมูลของท้องถิ่นจากปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่น 2) การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ นำแบบฝึกฉบับร่างมาตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาค่าความสอดคล้องจากค่า IOC นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข 3) การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกแบบรายบุคคล (Individual Tryout) ให้ได้ตามเกณฑ์ 80/80 นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มย่อย (Small Group Tryout) ให้ได้ตามเกณฑ์ 80/80 นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปใช้ทดลองจริง และ 4) ประเมินผลและปรับปรุงแบบฝึกการอ่านจับใจความในด้านผลการเรียนรู้ และความคิดเห็นของนักเรียน และจากการศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึก พบว่า แบบฝึกสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยนักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกมีผลการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนด้วยแบบฝึกจะเห็นได้ว่า เมื่อนำแบบฝึกมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนจะช่วยให้ นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น ผู้วิจัยจึงได้

นำหลักการของแบบฝึก มาเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. ผลการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีดังนี้

การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ควบคู่กับการปฏิบัติ แสวงหาความรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา มีความรู้ด้านภาษาและเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย นอกจากนี้ครูยังต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ใกล้เคียงกับสภาพจริงให้นักเรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ใกล้ตัวนักเรียนให้มากที่สุด โดยใช้สื่อที่หลากหลายในลักษณะองค์รวมที่เหมาะสมกับความสามารถในการเรียนรู้และความสนใจของนักเรียน ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทยมาสร้างเป็นตารางกำหนดเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ และจากการศึกษาวิเคราะห์แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) มีเจตนารมณ์และแนวทางในการจัดการศึกษาให้ประชาชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้ระบุถึงความสำคัญของการจัดระบบการศึกษา คือการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เปิดโอกาสให้ทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี อย่างเท่าเทียมกัน ให้ทุกคนมีโอกาสทางการเรียนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าเด็กทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ นักเรียนต้องมีความรู้และทักษะด้านภาษาและใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้ 1) จัดเนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และ 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีประสานความร่วมมือกันทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ควรจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุด

ประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ศูนย์กีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแห่งการเรียนรู้อื่น ๆ อย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ

3. ผลการวิเคราะห์ความต้องการและความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 4 โรงเรียน รวม 27 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	16	59.30
หญิง	11	40.70
รวม	27	100.00
อายุ		
8 ปี	-	-
9 ปี	9	33.30
10 ปี	18	66.70
รวม	27	100.00
อาชีพของผู้ปกครอง		
รับราชการ	2	7.41
ค้าขาย	5	18.52
รับจ้าง	11	40.74
ทำนา	6	22.22
ทำไร่	1	3.70
อื่น ๆ	2	7.41
รวม	27	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่า สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำนวน 27 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 59.30 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 40.70 อายุของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่อายุ 10 ปี ร้อยละ 66.70 และอายุ 9 ปี ร้อยละ 33.30 อาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 40.70 รองลงมาคือ ทำนา ร้อยละ 22.20 ค้าขาย ร้อยละ 18.50 รับราชการอื่น ๆ จำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 7.40 และทำไร่ ร้อยละ 3.70 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความต้องการในการเรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูล ท้องถิ่นแสดงดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความต้องการแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูล
ท้องถิ่น

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ ต้องการ	ลำดับที่
1. นักเรียนรู้เรื่องราวในท้องถิ่นในระดับใด	2.18	0.73	ปานกลาง	1
2. นักเรียนต้องการเรียนรู้เรื่องราวในท้องถิ่นของเรา	2.62	0.62	มาก	4
3. นักเรียนต้องการแบบฝึกการอ่านจับใจความ เพื่อช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ภาษาไทยดีขึ้น	2.59	0.57	มาก	5
4. นักเรียนต้องการแบบฝึกการอ่านจับใจความที่มี การฝึกจากง่ายไปหายาก	2.74	0.65	มาก	3
5. ในการเรียนการสอนอ่านจับใจความโดยใช้ แบบฝึกเป็นสื่อในการเรียนแล้ว นักเรียนยังต้องการ ให้มีสื่อประเภทอื่น ๆ อีก	2.33	0.67	ปานกลาง	2
รวม	2.57	0.35	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนต้องการแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.57$, S.D. = 0.35) และเมื่อพิจารณาเป็นประเด็น พบว่า นักเรียนรู้เรื่องราวในท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.18$, S.D. = 0.73) นักเรียนต้องการเรียนรู้เรื่องราวในท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.62$, S.D. = 0.62) นักเรียนต้องการแบบฝึกการอ่านจับใจความเพื่อช่วยให้เรียนรู้ภาษาไทยดีขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.59$, S.D. = 0.57) นักเรียนต้องการแบบฝึกการอ่านจับใจความ ที่มีการฝึกจากง่ายไปหายาก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.74$, S.D. = 0.65)

และการใช้แบบฝึกเป็นสื่อในการเรียนแล้ว นักเรียนยังต้องการให้มีสื่อประเภทอื่น ๆ อีก อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.33, S.D. = 0.67$)

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

รายการประเมิน	จำนวน	ร้อยละ	ระดับความต้องการ
1. นักเรียนคิดว่าในท้องถิ่นของเรามีเรื่องราวอะไรบ้างที่นักเรียนสนใจและต้องการเรียน (ตอบได้มากกว่า 1)			
1.1 ประวัตความเป็นมาของชุมชน	27	100.00	1
1.2 สถานที่สำคัญของชุมชน	25	92.59	3
1.3 ประวัตินุคคลสำคัญของชุมชน	24	88.88	4
1.4 ศิลปะในท้องถิ่น	23	85.18	5
1.5 อาชีพหรือสินค้าพื้นบ้าน	26	96.29	2
2. นักเรียนต้องการให้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นมีลักษณะอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1)			
2.1 ตัวหนังสือตัวโต ชัดเจน อ่านง่าย	24	88.88	4
2.2 มีรูปภาพประกอบ	25	92.59	3
2.3 มีเนื้อหาสนุกสนาน อ่านเข้าใจง่าย	27	100.00	1
2.4 มีสีสันสวยงาม	26	96.29	2

จากตารางที่ 12 พบว่า เรื่องราวในท้องถิ่นที่นักเรียนสนใจและต้องการเรียนมากที่สุดคือ ประวัตความเป็นมาของชุมชน (ร้อยละ 100.00) รองลงมาคือ อาชีพหรือสินค้าพื้นบ้าน (ร้อยละ 96.29) สถานที่สำคัญของชุมชน (ร้อยละ 92.59) ประวัตินุคคลสำคัญของชุมชน (ร้อยละ 88.88) และศิลปะในท้องถิ่น (ร้อยละ 85.18) ตามลำดับ ลักษณะของแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นมีที่นักเรียนต้องการ คือ มีเนื้อหาสนุกสนาน อ่านเข้าใจง่าย (ร้อยละ 100.00) รองลงมาคือ มีสีสันสวยงาม (ร้อยละ 96.29) มีรูปภาพประกอบ (ร้อยละ 92.59) และตัวหนังสือตัวโต ชัดเจน อ่านง่าย (ร้อยละ 88.88) ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นจากครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 7 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แสดงดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	1	14.29
หญิง	6	85.71
รวม	7	100.00
2. อายุ		
31 - 40 ปี	2	28.57
41 - 50 ปี	2	28.57
มากกว่า 50 ปี	3	42.86
รวม	7	100.00
3. ตำแหน่งการงาน		
ครูผู้สอนภาษาไทยชั้น ป. 1 - ป. 6	6	85.71
ครูวิชาการโรงเรียน	1	14.29
รวม	7	100.00
4. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	6	85.71
ปริญญาโท	1	14.29
รวม	7	100.00
5. ประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทย		
1 - 10 ปี	2	28.57
11 - 20 ปี	2	28.57
21 - 30 ปี	2	28.57
มากกว่า 30 ปี	1	14.29
รวม	7	100

จากตารางที่ 13 พบว่า สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 7 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่อายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 42.86 ตำแหน่งงาน ครูผู้สอนภาษาไทย ชั้น ป. 1 -ป.6 ร้อยละ 85.71 และครูวิชาการโรงเรียน ร้อยละ 14.29 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 85.71 ปริญญาโท ร้อยละ 14.29 ประสบการณ์การสอน 1-10 ปี 11-20 ปี และ 21-30 ปี มีจำนวนเท่ากัน คือ 28.57 และมากกว่า 30 ปี ร้อยละ 14.29

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา โดยเสนอผลการวิเคราะห์เนื้อหา 7 ประเด็น ดังนี้ 1) ด้านความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น สถานที่ท่องเที่ยว สินค้าพื้นบ้าน เพลงพื้นบ้านและบุคคลสำคัญ ในภาพรวมพบว่ามีความต้องการให้มีการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการปลูกฝังการเรียนรู้ เรื่องราวในท้องถิ่น โดยใช้วิชาภาษาไทยเป็นสื่อในการเรียนรู้ 2) ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น กล่าวว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้เนื้อหาข้อมูลท้องถิ่น มีประโยชน์ต่อนักเรียนมาก กล่าวคือ นักเรียนจะได้รับความรู้ทั้งในด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทย และความรู้ ที่ใกล้ชิดในท้องถิ่น การให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องราวในท้องถิ่นนั้นเป็นสิ่งที่ดี เพราะเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนรักท้องถิ่น 3) ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของแบบฝึก กล่าวว่าแบบฝึก ควรประกอบด้วยความรู้ในส่วนที่เป็นเนื้อหา เกมหรือเพลง การประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน กิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกอ่านและเขียน มีภาพประกอบหรือเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สามารถวาดภาพได้ตามความคิดเห็นของตนเอง ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ 4) ด้านรูปแบบของแบบฝึก พบว่าแบบฝึกควรมีรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียน ลักษณะของรูปเล่มหยิบง่าย มีสีสันสวยงาม ดึงดูดความสนใจ มีขนาดของตัวอักษรตัวโต 5) ความคิดเห็นในด้านเนื้อหาพบว่า ควรสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น สถานที่ท่องเที่ยว สินค้าพื้นเมือง เพลงพื้นบ้าน และบุคคลสำคัญ เพื่อเป็นการปลูกฝังให้รักและภูมิใจในท้องถิ่น และเป็นการสืบสานประเพณีวัฒนธรรม 6) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ควรให้มีกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายทั้งกิจกรรมกลุ่ม และรายบุคคล ซึ่งจะช่วยให้แก่นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ 7) การวัดผลและประเมินผล พบว่าการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน จำเป็นต้องมีเพื่อที่จะทราบว่ากิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด ผู้สอนต้องตระหนักว่าการเรียน การสอนและการวัดประเมินผลเป็นกระบวนการเดียวกันและจะต้องวางแผนไปพร้อม ๆ กัน ตลอดจนผู้สอนต้องมีความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

5. ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของท้องถิ่นจากปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่น จำนวน 7 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพและข้อมูลทั่วไปปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่น แสดงดัง ตารางที่ 14

ตารางที่ 14 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่น

สถานภาพและข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	2	28.57
หญิง	5	71.43
รวม	7	100.00
2. อายุ		
51 - 60 ปี	2	28.57
มากกว่า 61 ปี	5	71.43
รวม	7	100.00
3. อาชีพ		
ข้าราชการ	2	28.57
ข้าราชการบำนาญ	2	28.57
ธุรกิจส่วนตัว	2	28.57
พระภิกษุ	1	14.29
รวม	7	100.00
4. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	57.14
ปริญญาตรี	2	28.57
ปริญญาโท	1	14.29
รวม	7	100.00
5. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น		
51 - 60 ปี	2	28.57
มากกว่า 61 ปี	5	71.43
รวม	7	100

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 7 คน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 61 ปี ร้อยละ 71.43 อาชีพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ คือ รับข้าราชการ ข้าราชการบำนาญและธุรกิจส่วนตัวมีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 28.75 ส่วนอาชีพอื่น ๆ คือ พระภิกษุ ร้อยละ 14.29 วุฒิทางการศึกษาปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่นส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 57.14 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น ส่วนใหญ่มากกว่า 61 ปี ร้อยละ 71.43

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของท้องถิ่นจากปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่นพบว่า เรื่องราวที่ควรนำมาใช้ในบทเรียนได้แก่ ประวัติความเป็นมาของอำเภอสองพี่น้อง สถานที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยว เพลงพื้นบ้าน สินค้าพื้นบ้าน และบุคคลสำคัญหรือสร้างชื่อเสียงให้อำเภอสองพี่น้อง

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ

1. การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยแบบฝึกการอ่านจับใจความที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบ ดังนี้ ชื่อแบบฝึก คำนำ ตัวชี้วัด คำชี้แจง คำแนะนำการใช้สำหรับครู คำแนะนำการใช้สำหรับนักเรียน บทอ่านข้อมูลท้องถิ่น แบบฝึกแบบทดสอบหลังเรียน มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ชื่อแบบฝึก การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้จัดทำไว้ จำนวน 7 ชุด ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 ตำนานสองพี่น้อง

ชุดที่ 2 ข่าวก รุแจ้ง คล้ายสีทอง เสียชีวิตแล้ว

ชุดที่ 3 ข่าวก เด็กนาฏศิลป์สุพรรณบุรี ชนะเลิศเวทีเพลงพื้นบ้าน

ชุดที่ 4 บทความ ปลาหม่า

ชุดที่ 5 บทความ เพลงอิแซว

ชุดที่ 6 สารคดีเชิงท่องเที่ยว วัดไฟโรงวัว

ชุดที่ 7 สารคดีชีวประวัติ พุ่มพวง ดวงจันทร์

1.2 คำนำ เพื่อให้ นักเรียน ได้รู้ถึงจุดมุ่งหมายของการสร้างแบบฝึก ส่วนประกอบของแบบฝึกในแต่ละเรื่อง

1.3 ตัวชี้วัด สิ่งที่กำหนดการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปี

1.4 คำชี้แจง เป็นส่วนที่ระบุถึงขั้นตอนการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

- 1.5 คำแนะนำการใช้สำหรับครู เป็นขั้นตอนวิธีการในการใช้แบบฝึกสำหรับครู
- 1.6 คำแนะนำการใช้สำหรับนักเรียน เป็นขั้นตอนวิธีการในการใช้แบบฝึกสำหรับนักเรียน
- 1.7 บทอ่านข้อมูลท้องถิ่น เป็นเนื้อหาโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นซึ่งได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
- 1.8 แบบฝึก ใช้ประกอบเพื่อให้นักเรียนทบทวนความรู้หลังจากการอ่านบทอ่านข้อมูลท้องถิ่น
- 1.9 แบบทดสอบหลังเรียน เป็นการทดสอบหลังการเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ในแต่ละเรื่อง

2. การตรวจสอบแบบฝึกการอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำผลที่ได้จากการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่ด้านการสอนภาษาไทย 2 คน และด้านวัดและประเมินผล 1 คน ตรวจสอบและประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แล้วนำผลที่ได้จากการตรวจสอบมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกแผน

3. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.1 ผลการหาประสิทธิภาพแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการทดลองแบบรายบุคคล (Individual Tryout) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) ที่มีผลการเรียนรู้เก่งปานกลาง และอ่อน อย่างละ 1 คน จำนวนทั้งหมด 3 คน พบว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ที่นำไปทดลองกับนักเรียนแบบรายบุคคล (Individual Tryout) ได้ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 61.73/64.28

นอกจากนั้นในขณะที่ทดสอบหาค่าประสิทธิภาพแบบรายบุคคล พบข้อควรปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ นักเรียนบางคนไม่เข้าใจในแบบฝึกมีแต่ตัวหนังสือจึงทำให้นักเรียนขาดความสนใจ

3.2 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการหาค่าประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) ที่มีผล

การเรียนรู้แก่ ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 3 คน จำนวนทั้งหมด 9 คน พบว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ที่นำไปทดลองกับนักเรียนแบบกลุ่มย่อย (Small Group Tryout) ได้ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 71.56/72.71

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ

ผลการทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รายละเอียดดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงผลประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จำนวนนักเรียน (คน)	E_1	E_2	ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม (E_1/E_2)
22	81.81	82.70	81.81/82.70

จากตารางที่ 15 พบว่าค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้เท่ากับ 81.81/82.70 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อ 1

ตอนที่ 4 ผลการประเมินและปรับปรุงแบบฝึกการอ่านจับใจความ

1. ผลการศึกษาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ตามวัตถุประสงค์ข้อ 4 ก่อนและหลังเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียน จำนวน 22 คน ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความ ก่อนและหลังเรียนรู้ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนใช้แบบฝึก	22	30	12.54	2.26	25.57	0.00
หลังใช้แบบฝึก	22	30	24.81	2.61		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 16 พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนน ($\bar{X} = 24.81$, S.D. = 2.61) ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 12.54$, S.D. = 2.26) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในข้อ 2

2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 22 คน หลังจากใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงระดับคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักเรียนหลังเรียนรู้อยู่ด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

ประเด็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
1. การเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นทำให้นักเรียน เกิดความสนใจและกระตือรือร้นต่อการเรียน	2.95	0.21	เห็นด้วยมาก	1
2. แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นช่วยให้นักเรียนอ่านและเขียนภาษาไทยได้ดีขึ้น	2.68	0.47	เห็นด้วยมาก	6
3. แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียน	2.95	0.21	เห็นด้วยมาก	1
4. แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามลำพังและประสบผลสำเร็จ	2.63	0.58	เห็นด้วยมาก	8
5. แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นช่วยให้นักเรียน เข้าใจเรื่องราวในท้องถิ่นได้ดีขึ้น	2.86	0.35	เห็นด้วยมาก	4
6. แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นช่วยให้นักเรียนรักท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น	2.95	0.21	เห็นด้วยมาก	1
7. แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ช่วยให้นักเรียน ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น	2.68	.47	เห็นด้วยมาก	6
8. นักเรียนได้รับความรู้ในด้านอื่น เช่น การวาดภาพพระบายสี การเล่นเกมเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการอ่าน และเขียนภาษาไทยจากการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น	2.72	0.63	เห็นด้วยมาก	5
รวม	2.80	0.15	เห็นด้วยมาก	

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึก พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า นักเรียนเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากันมีจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อที่ 1, 3 และ ข้อที่ 6 การเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ กระตือรือร้นต่อการเรียน ทำให้นักเรียนสนุกสนานและช่วยให้นักเรียนรักท้องถิ่นของตนเอง มากขึ้น ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.21) รองลงมาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวในท้องถิ่นได้ดีขึ้น ($\bar{X} = 2.86$, S.D. = 0.35) นักเรียนได้รับความรู้ในด้านอื่น ๆ เช่น การวาดภาพระบายสี การเล่นเกมเพิ่มขึ้น นอกเหนือจากการอ่านและการเขียนภาษาไทย จากการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.63) แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ช่วยให้นักเรียนอ่านภาษาไทยได้ดียิ่งขึ้นและได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 2.68$, S.D. = 0.47) แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามลำพังและประสบผลสำเร็จ ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการเรียนด้วยแบบฝึกทำให้นักเรียนได้รับความรู้ สนุกสนาน เพลิดเพลิน กระตุ้นความสนใจ เน้นการเรียนรู้ การปฏิบัติด้วยตนเอง มีความต้องการให้พัฒนาในเรื่องอื่น ๆ เช่น ทักษะการเขียน ทักษะการฟัง และการพูด รวมถึงต้องการให้มีการพัฒนาแบบฝึกในลักษณะเดียวกัน เพื่อใช้เรียนในรายวิชาอื่น ๆ เช่น สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ เป็นต้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) เพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3) เพื่อทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 4) เพื่อประเมินผลการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี 1 ห้องเรียน จำนวน 22 คนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบบฝึกการอ่านจับใจความประกอบด้วยเนื้อหา 7 ชุด ดังนี้ 1) ดำนานสองพี่น้อง 2) ช่าง ครุแจ้ง คล้ายสีทอง เสียชีวิตแล้ว 3) ช่าง เด็กนาฏศิลป์สุพรรณบุรี ชนะเลิศเวทีเพลงพื้นบ้าน 4) บทความ ปลาหม่า 5) บทความ เพลงอีแซว 6) สารคดีเชิงท่องเที่ยววัดไผ่โรงวัว และ 7) สารคดีชีวประวัติพุ่มพวง ดวงจันทร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น และแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความแบบแผนการวิจัย คือ The One Group Pretest-Posttest Design การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) แบบ ไม่อิสระ (Dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอแบบพรรณนาความ

สรุป

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ครูผู้สอนในกลุ่มสาระภาษาไทย และปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่น ต้องการให้แบบฝึกมีหลายรูปแบบ เนื้อหาน่าสนใจ เข้าใจง่าย เป็นเรื่องราวใกล้ตัวเด็กหรือข้อมูลท้องถิ่นที่น่าสนใจ เช่น ประวัติความเป็นมาของชุมชน สถานที่สำคัญของชุมชน ประวัตินุคคลสำคัญของชุมชน ศิลปะในท้องถิ่น อาชีพหรือสินค้าพื้นเมือง เป็นต้น

2. ผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 1) ชื่อแบบฝึก 2) คำนำ 3) ตัวชี้วัด 4) คำชี้แจง 5) แบบทดสอบก่อนเรียน 6) บทอ่าน ข้อมูลท้องถิ่น 7) แบบฝึก และ 8) แบบทดสอบหลังเรียน แบบฝึกการอ่านจับใจความ ประกอบด้วยเนื้อหา 7 ชุด คือ 1) ตำนานสองพี่น้อง 2) ข่าวกุญแจ ค้ายี่ทอง เสียชีวิตแล้ว 3) ข่าวกุญแจกุญแจปลีสุพรรณบุรี ชนะเลิศเวทีเพลงพื้นบ้าน 4) บทความ ปลาหม่า 5) บทความ เพลงอีแซว 6) สารคดีเชิงท่องเที่ยว วัดไฟโรงวัว และ 7) สารคดีชีวประวัติพุ่มพวง ดวงจันทร์ และแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ทั้ง 7 ชุด การหาประสิทธิภาพได้ค่าประสิทธิภาพ 81.81/82.70 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ที่กำหนดไว้

3. ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความ ที่ใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2

4. ผลการประเมินและปรับปรุงแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 22 คน พบว่า ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.81/82.70 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความที่สร้างขึ้นมาจากความต้องการของนักเรียน มีเนื้อหาใกล้ตัว มีภาพประกอบ เนื้อหามีความหลากหลายอยู่ในความสนใจของผู้เรียน การลำดับเนื้อหาและกิจกรรมจากง่ายไปหายาก ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทักษะการอ่านจับใจความได้จากแบบฝึกด้วยตนเอง ตลอดจนผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าวิธีการสร้างแบบฝึก มีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ตรวจสอบโดยการทดลองหาประสิทธิภาพแบบฝึกแบบรายบุคคลและแบบกลุ่มเล็ก ทำให้แบบฝึกมีความสมบูรณ์ทั้งเนื้อหาภาษาที่ใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ คุณพิริยะทวี (2548: 117-118) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า 1) นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องต้องการให้แบบฝึกใช้ข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียนมีรูปภาพประกอบเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหามีการฝึกจากง่ายไปหายากและเน้นการฝึกเป็นรายบุคคล และ 2) แบบฝึกการอ่านจับใจความ ประกอบด้วย คำนำ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการใช้แบบฝึก คำชี้แจง แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบฝึกมี 3 ชุด ได้แก่ 1) เล่าเรื่องเมืองสาครบุรี 2) มั่งมีสินทรัพย์อุดม และ 3) ชื่นชมประเพณีดีงาม ได้ค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.68/80.85 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และทรงศรี สดคมขำ (2547: 115) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยเนื้อหา 3 เรื่อง ได้แก่ เล่ม 1 เรื่องหมู่บ้านของเรา เล่ม 2 เรื่องสงกรานต์บ้านเรา และเล่มที่ 3 เรื่องบุคคลที่น่าเคารพ ได้ค่าประสิทธิภาพ 80.83/82.49 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากผลการทดลองและงานวิจัยต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าการสร้างแบบฝึกที่มีประสิทธิภาพ ย่อมมีผลทำให้ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย แบบฝึกได้ผลสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึก สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมให้เข้ากับความรู้ใหม่ได้อย่างเป็นระบบทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และจดจำความรู้ได้ดีขึ้น

2. ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นนั้นมาจากความต้องการของนักเรียนเอง เป็นเรื่องใกล้ตัว มีรูปภาพประกอบสวยงาม จึงทำให้นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นต้องการจะเรียน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของแบบฝึกการอ่านจับใจความ เพราะการพัฒนาแบบฝึกมีการเลือกเนื้อหาที่หลากหลายอยู่ในความสนใจของผู้เรียน สอดคล้องกับสุริย์มาส บุญฤทธิรุ่งโรจน์ และ

วันเพ็ญ คุรุวิริยทวิ มีการลำดับเนื้อหาและกิจกรรมจากง่ายไปหายาก ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทักษะการอ่านจับใจความได้จากแบบฝึกด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริย์มาศ บุญฤทธิ (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียน ครู ต้องการให้มีการพัฒนาแบบฝึกที่มีสาระหลากหลาย วันเพ็ญ คุณพิริยทวิ (2548: 117-118) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องต้องการให้แบบฝึกใช้ข้อมูลท้องถิ่นที่เป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียนมีรูปภาพประกอบเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาที่มีการฝึกจากง่ายไปหายากและเน้นการฝึกเป็นรายบุคคล และทรงศรี สดคมขำ (2547: 115) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยเนื้อหา 3 เรื่อง ได้แก่ เล่ม 1 เรื่องหมู่บ้านของเรา เล่ม 2 เรื่องสงกรานต์บ้านเรา และเล่มที่ 3 เรื่องบุคคลที่น่าเคารพ จากผลการทดลองและงานวิจัย แสดงให้เห็นว่าการสร้างแบบฝึกที่มีประสิทธิภาพย่อมมีผลทำให้ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยแบบฝึกได้ผลการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึก นอกจากนี้ยังสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมให้เข้ากับความรู้ใหม่ได้อย่างเป็นระบบทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และจดจำความรู้ได้ดีขึ้น

3. ผลการทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นต้องการจะเรียน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมได้ตามวัตถุประสงค์ของแบบฝึกการอ่านจับใจความ หลังการทดลองใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยได้ประเมินผล พบว่านักเรียนมีผลการอ่านจับใจความดีขึ้น มีความเข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องการอ่านและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้มากขึ้น นอกจากนี้นักเรียนยังสนใจการอ่านมากขึ้นและสามารถนำความรู้ ทักษะที่ได้จากการฝึกไปใช้ในการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินและแสวงหาความรู้ให้กับตนเองได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนได้รับการฝึกอ่านจับใจความและนำความรู้ที่ได้จากการฝึกไปใช้ในการอ่านเพื่อวัตถุประสงค์อื่นต่อไปซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทรงศรี สดคมขำ (2547: บทคัดย่อ) ที่พบว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทยก่อนและหลังใช้แบบฝึกเสริมทักษะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสอดคล้องกับ วงเดือน แสงผึ้ง (2548: บทคัดย่อ) ที่พบว่าผลการเรียนรู้ในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 หลังเรียนด้วยแบบฝึกการเขียนสะกดคำโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ คุณพิริยทวิ (2548: บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับ

ใจความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน จากที่ได้กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางจะต้องคำนึงถึง ความต้องการ ความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งแบบฝึก การอ่านจับใจความโดยใช้ ข้อมูลท้องถิ่นเปิดโอกาสให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองตามขั้นตอน ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ ได้ตามความสามารถของตนเอง ดังนั้นแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจึงมี ประโยชน์ต่อนักเรียน ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้ถูกต้อง ชัดเจน เกิดความเข้าใจเรื่องราวของท้องถิ่น กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นและช่วยให้นักเรียนสรุปความรู้ได้ สามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมให้เข้ากับความรู้ใหม่ ได้อย่างเป็นระบบทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และจดจำความรู้ได้ดีขึ้น

4. ผลการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกการอ่าน จับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีความ คิดเห็นต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งผู้เรียนเห็นว่าเรื่อง ที่เรียนเสริมความรู้และให้ข้อคิด มีเนื้อหาและกิจกรรมที่หลากหลายในแต่ละแบบฝึก ให้ความ พึงพอใจและน่าสนใจ ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ส่วนความคิดเห็นใน ระดับเห็นด้วยมาก อันดับรองลงมา นักเรียนเห็นว่าการเรียนด้วยแบบฝึก ทำให้สามารถพัฒนา ทักษะการอ่านจับใจความได้ดีและได้รับความรู้เพิ่มขึ้น จากเนื้อหาที่นำมาประกอบการสอน นอกจากนี้แบบฝึกและแบบทดสอบย่อยช่วยให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น ทั้งนี้แบบฝึกที่จัดทำขึ้น มีการเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามลำดับความยากของแบบฝึก การอ่านจับใจความ ทำให้ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ดี ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจทำแบบฝึก ในแต่ละครั้งและต้องการทำแบบฝึกในครั้งต่อไป ซึ่งไพรรพรณ อินทนิล (2534: 60-67) ได้กล่าวถึง ความสนใจในการอ่านของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 (อายุ 6-8 ปี) ว่าเด็กวัยนี้ชอบอ่านหนังสือ ประเภทนิทานผจญภัย นิทานพื้นบ้านง่าย ๆ เรื่องทเวดา นางฟ้า การละเล่นของเด็ก ๆ ประเพณีและ เรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวันที่น่าสนุกสนาน และฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542:47-54) ได้กล่าวถึง ความสนใจ และความต้องการในการอ่านของบุคคลวัย 8-20 ปี ไว้ว่า เรื่องที่ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายชอบ เหมือนกัน ได้แก่ นิทานสำหรับเด็กง่าย ๆ เกี่ยวกับเทพบุตร นางฟ้า นิทานพื้นบ้าน เรื่องขำขันและ เข้าใจเรื่องเกี่ยวกับสังคม ศาสนามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ คุณพิริยะ (2548: บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ มีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียน สามารถทำแบบฝึกได้ถูกต้อง และแบบฝึกช่วยให้นักเรียน รักและภูมิใจ ในชุมชนและท้องถิ่นมากขึ้น และวงเดือน แสงผึ้ง (2548: บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนที่ใช้แบบฝึก การเขียนสะกดคำโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น มีความคิดเห็นว่า แบบฝึกทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ

เกี่ยวกับการเขียนสะกดคำและท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ มีรูปแบบน่าสนใจ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้น และ สอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑกร เจริญรักษา (2552: บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนที่ใช้แบบฝึก ทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชื่นชอบกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ให้ความสนใจกระตือรือร้น และร่วมมือกันทำกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งมีแนวความคิด และข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและประสบผลสำเร็จ นักเรียนมี ความสุขกับการเรียน เพราะได้ฝึกการอ่านในเรื่องราวที่เป็นเรื่องใกล้ตัว เกิดความสนุกสนานใน การร่วมกิจกรรมในแบบฝึก ครูผู้สอนจึงควรนำแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้ ในโรงเรียนที่มีข้อมูลท้องถิ่นใกล้เคียงกัน

2. จากผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น เล่มที่ 6 และเล่มที่ 7 ชุดสารคดีเชิงท่องเที่ยววัดไฟโรงวัวและสารคดีชีวประวัติ พุ่มพวง ดวงจันทร์ นักเรียนมี ผลการเรียนรู้ต่ำที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเรื่องสารคดีเชิงท่องเที่ยววัดไฟโรงวัวและสารคดี ชีวประวัติ พุ่มพวง ดวงจันทร์ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับสถานที่และบุคคลในท้องถิ่น แต่เป็นเรื่องที่ ยาก ดังนั้น หากมีการนำไปใช้ครูผู้สอนควรเพิ่มกิจกรรมที่สนุกสนาน ได้รับความสนใจนักเรียนมาก ขึ้น รวมทั้งใช้สื่อการสอน เช่น รูปภาพประกอบ สื่อวีดิทัศน์ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นในลักษณะ การบูรณาการ ระหว่างกลุ่มสาระภาษาไทยกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่มีเนื้อหาคล้ายกัน เช่น สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นต้น

2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบฝึกโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นในทักษะการอ่านด้านอื่น
เช่น การอ่านเชิงวิเคราะห์ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

รายการอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). **การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.พ.ส.).
- _____. (2542). **การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษาเอกสารรายงานการวิจัย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ก่อ สวัสดิพานิชย์. (2515). **การสอนอ่านในระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กันต์คนัย วรจิตติพล. (2542). **การพัฒนาแบบฝึกการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2539). **การออกแบบการเรียนการสอน**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กนิกริน ต้นเสียงสม. (2548). **การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้เทคนิค STAD กับวิธีสอนแบบปกติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ขจีพรรณ จันทะ. (2543). **การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทยสำหรับฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จำเนียร เล็กสุมา. (2552). **การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความจากนิทานส่งเสริมคุณธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- จำลองลักษณ์ สุวรรณถาวร. (2554). ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์, 13 ธันวาคม.
- จินดา ทองชุ่มห่อ. (2549). ผลการใช้เทคนิคแผนที่ความคิด เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทรงวิทยศึกษ. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- จิราภรณ์ นัทรทอง. (2545). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จีเรียง บุญสม. (2543). ผลของเพื่อนช่วยสอนร่วมกับการเสริมแรงที่มีต่อเจตคติ ความสามารถในการอ่านออกเสียงและความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา)
- ฉลาด สมพงษ์. (2547). การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายธารวิทยา อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. (2423). การอ่านและการพิจารณาหนังสือ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงเทพการพิมพ์.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). เทคนิคการอ่าน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2545). เอกสารการชดเชยสื่อการสอนสอนระดับประถมศึกษาหน่วยที่ 8-15. พิมพ์ครั้งที่ 20 กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2520). ระบบสื่อการสอน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2521). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนอนุบาล. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชาติรี ตำราญ. (2545). จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- ฐาปนีย์ ธรรมเมธา. (2541). สื่อการศึกษาเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ณัฐนิชา บุญสุข. (2546). การอ่านตามแนววรรณกรรมและผลต่อโครงสร้างการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ณัฐยา ภูขามคม. (2552). การใช้นิทานประกอบภาพเพื่อพัฒนาความสามารถ ด้านการอ่าน จับใจความของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดวงฤดี เอี่ยมพนาภิจ. (2552.) การพัฒนาแบบฝึกการแก้โจทย์ปัญหาอัตราส่วนและร้อยละ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คารุณี เรือนใจมั่น. (2546). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านเสริมเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน เอกสารจริงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีประจันต์ “เมธีประมุข” อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดวงพร आयูการ. (2547). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษทางศิลปะ สำหรับ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เดกิง พันธุ์เดกิงอมร. (2528). การอ่านทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครศรีธรรมราช: โครงการตำราและเอกสารวิชาการ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช.
- ทรงศรี สุดคมขำ. (2547). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทิสนา แคมมณี. (2551). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชั้นยพร บุญปลุกย์. (2548). ทักษะการอ่านสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ: ทริปเปิ้ลเอ็ดดูเคชั่น.
- ธีรญา เจริญมจูล. (2547). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ธียาน์พร ขาวสะอาด. (2549). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้เอกสารจริงเกี่ยวกับท้องถิ่น สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหินช้าง อำเภอมือง จังหวัดระนอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นภคฉ จันท์เพ็ญ. (2542). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ต้นอ้อ.
- นฤดี ผิวงาม. (2545). การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นัชรี้ บุรณะ. (2549). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนประโยคจากภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- น้ำอ้อย อริยสุขสกุล. (2546). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านเพื่อจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิตยา บุญศรี. (2542). การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แน่นน้อย วงศ์สุวรรณ. (2554). ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์, 13 ธันวาคม.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2545). แนวพัฒนาการอ่านเร็วคิดเป็น. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2530). แนวการพัฒนาการสอนอ่านเบื้องต้น." วิทยจารย์. 85 (2), 29-35.
- บุษกร มณีโชติ. (2550). การพัฒนาแบบฝึกเสริมการอ่านภาษาอังกฤษ โดยเน้นประเด็นปัญหาวัยรุ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนยางคำพิทยาคม จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประทีป วาทิกทินกร. (2542). ลักษณะและการใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ประโรม กุ่ยสาคร. (2547). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่องการคูณ การหาร โดยการบูรณาการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ผะอบ โปชะกฤษณะ, พันตรีหญิง. (2532). ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บำรุงสาสน์.
- สุสติ ภูอินทร์. (2526). เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยเด็ก หน่วยที่ 8 -15 (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พรณี ชูทัย. (2522). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พชนี หนูคง. (2547). การสร้างชุดการสอนอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชรินทร์ แจ่มจำรูญ. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอลำปาง จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้รับการสอนอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธี KWL-PLUS กับวิธีสอนอ่านแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พัฒน์พงศ์ บรรณการ. (2552). การพัฒนาแบบฝึกเรื่องการเป่าขลุ่ยไทย สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไพโรพรรณ อินทนิล. (2546). กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (Better Reading). ชลบุรี: ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภคินี นวลจันทร์ ชมพูนันท์. (2545). การพัฒนาแบบฝึกภาษาไทย ชั้นตอนที่ 5 เรื่อง ยายจ๋า ประกอบการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตร และการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มณฑนกร เจริญรักษา. (2552). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- มณีรัตน์ สุภโชติรัตน์. (2549). **อ่านเป็นเรียนก่อนสอนเก่ง**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: นามมีบุ๊คส์
 พับลิเคชั่นส์.
- มณฑนา พันธุ์ประสิทธิ์. (2543). **การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความ
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2551). **วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. นครปฐม: โรงพิมพ์
 มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แม่นมาศ ชวลิต. (2544). **แนวทางส่งเสริมการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- รัชนี ศรีไพรวรรณ. (2520). **แบบฝึกทักษะภาษาไทยสำหรับนักเรียนแรกเรียน, คู่มือครู
 แนวความคิดทักษะบางประการเกี่ยวกับกลยุทธ์การสอนเด็กเริ่มเรียนที่พูดสองภาษา**.
 นครราชสีมา: สำนักงานศึกษาธิการ เขต 11. (อัดสำเนา)
- รัตนาภรณ์ คล่องแคล่ว. (2548). **การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบฝึก**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542** กรุงเทพฯ: นามมีบุ๊ค
 พับลิเคชั่นส์.
- โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ. ฝ่ายวิชาการ. (2553). **รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทาง
 การเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2553**. อัดสำเนา.
- _____. (2553). **แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2553**. ม.ป.ท.: ม.ป.ป.
- _____. ฝ่ายวิชาการ. (2551). **รายงานประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2551**. อัดสำเนา.
- _____. (2552). **รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2552**. อัดสำเนา.
- โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ. ฝ่ายวิชาการ. (2551). **หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 5
 วัดศรีสำราญเทศบาลเมืองสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี**.
 สุพรรณบุรี: โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2543). **เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้**. พิมพ์ครั้งที่ 2.
 กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- ลัดดา พลหาญ. (2550). การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในรายวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- วงเดือน แสงผึ้ง. (2548). การพัฒนาแบบฝึกการเขียนสะกดคำ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วันเพ็ญ กลิ่นอ่อน. (2554). ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์, 13 ธันวาคม.
- วันเพ็ญ คุณวิริยะทวี. (2548). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วันวิสาห์ ปัญญาจิรวุฒิ. (2551). การพัฒนาแบบฝึกการฟังอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอน ภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วารุณี อุดมธาดา. (2537). ผลของการสอนอ่านโดยการผสมผสานกิจกรรมการอ่าน เค ดับบิว แอล กับกิจกรรมการสอนโครงสร้างความเรียงที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แวมมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศรศักดิ์ ศรีตระกุล. (2541). การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรีสุดา จริยากุล. (2539). “ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอ่าน”, เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 5-7 การอ่าน. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริพร ลิ้มตระการ. (2534). เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทยหน่วยที่ 1-7. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย. (2547). การศึกษาผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความสำคัญของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สงบ มั่นคง. (2542). แบบฝึกทักษะกิจกรรมขั้นตอนที่ 5 เรื่องแม่ไก่จอกกล้า ประกอบการสอนภาษาไทย แบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สปอ. เชียงใน จังหวัดอุบลราชธานี. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยสาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมพร แพ่งพิพัฒน์. (2534). การอ่านทั่วไป. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินติ้งเฮาส์.
- สมพร มั่นตะสูตร. (2526). การสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: พีรพัสนา.
- สมศรี วรรณดี. (2554). ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์, 13 ธันวาคม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำอาง ปัตวิน. (2554). ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์, 13 ธันวาคม.
- สุจริต เพียรชอบ. (2531). การพัฒนาการสอนภาษาไทย: เอกสารคำสอนวิชา 414630. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2544). การสร้างแบบฝึก. ชัยนาท: ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.
- สุนิสา ณ ถลาง. (2542). การใช้แผนภูมิวงกลมเป็นสื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีระดับความสามารถต่างกัน โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต การสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุปราณี สิทธิพล. (2549). การพัฒนาแบบฝึกการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดท่าสะพาน “บูรณะดินอนุสรณ์” อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สุภัชชา ปญฺญะสิท. (2554). ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์, 13 ธันวาคม.
- สุรางค์ สำเนียงล้ำ. (2554). ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ. สัมภาษณ์, 13 ธันวาคม.
- สุริยา ตอพล. (2541). การพัฒนาหนังสือเรียนและแบบฝึกเสริมทักษะสำหรับการสอนภาษาไทย แบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัยสาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- สุริย์มาศ บุญฤทธิรุ่งโรจน์. (2544). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เสาวณี ลิขิตพงษ์วิทย์. (2549). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษตามหลักสูตร
ท้องถิ่นโดยใช้เอกสารท้องถิ่นโดยใช้เอกสารจริง สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3
(อ.33101) โรงเรียนปากท่อพิทยาคม อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อธิพร ศรียมก. (2542). การประเมินสื่อการสอน เอกสารการสอนชุดวิชา 22302 สื่อการสอนระดับ
มัธยมศึกษา เล่ม 2 หน่วยที่ 8-15. พิมพ์ครั้งที่ 12. นนทบุรี:มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อรุณวรรณ รัตนเดชกำจาย. (2547). การพัฒนาแบบฝึกการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์วิชา
ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อารีย์ วงศ์อำนวย. (2545). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจตามแนว
การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อำพร จุลสุคลล์. (2554). หัวหน้ากลุ่มปลาหม่าบ้านแม่พระประจักษ์. สัมภาษณ์, 13 ธันวาคม.
- อุบลวรรณ ประจวนิชพงษ์. (2551). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้กิจกรรม
การอ่านให้คล้อง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชินีบูรณะ อำเภอเมือง
จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอน
ภาษาอังกฤษ ในฐานะภาษาต่างประเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Anderson, Anne, and Tony Lynch. (1988). **Listening**. New York: Oxford University Press.
- Anderson, Ronald D., and others. (1970). **Development Children's Thinking Through
Science**. Eaglewood Cliffs: Prentice-Hall Inc.
- Davies, G.A., and Thomas, M.A. (1989). **Effective Schools and Effective Teachers**.
Massachusetts: Allyn and Bacon.

- Dubin, Frida. (1982). "What Every EFL Teacher Should Know about Reading." **FORUM** 20, 3 (July 1982): 14-16.
- Johnson, M.R. (1988). "Effects of Gloze Story Map Strategy on Reading Comprehension." **Dissertation Abstracts International** 49, 9 (March 1988): 198-A.
- Goodman, K.S. (1972). **On the Psycholinguistic Method of Teaching Reading**. Psycholinguistics and Reading, Holt, Rinehart and Winston.
- Gray, William, S. (1984). **On their own in Reading**. Chicago: Foreman and Company.
- Grellet, Françoise. (1994). **Developing Reading Skills**. London: Cambridge University Press.
- Hafner, Lawrence E., and Jolly, Hayden B. (1972). "The Differential Effects of Three Methods of Teaching on Reading Comprehension and Vocabulary of Ninth Grade Students." **Journal of Educational Research**. 36 (September 1972): 123-126.
- Harmer, Jeremy. (1986). **The Practice of English Language Teaching**. New York: Longman Inc.
- Harris, David P. (1969). **Testing English as A Second Language**. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Lowery, Eleanor Blodwyn. (1978). "The Effects of Four Drills and Practice Time Units on the Decoding Performances of Student with Specific Learning Disabilities." **Dissertation Abstracts International** 39, 02 (1978): 817-A.
- Pearson, D. (1984). **Handbook of Reading Research**. New York: Longman.
- Perkins, P.G. (1982). "Decoding Skill and Vocabulary Knowledge in Reading Comprehension." **Dissertation Abstracts International** 43 (May 1982): 3802-A.
- Rivers, Wilga M. (1970). **Teaching Foreign – Language Skills**. 3rd ed. Chicago : The University of Chicago Press.
- Rosenshine, B. (1986). "Synthesis of Research on Explicit on Teaching." **Educational Leadership** 43 (April 1986): 14.
- Rosenshine, B., and Stevens, R. (1986). "Teaching Functions." in **Handbook of Research on Teaching**. New York: Macmillan Publishing Company, Inc.
- Spache, George D., and Paul, Berg C. (1955). **The Art of Efficient Reading**. New York: Macmillan Publishing Company, Inc.

- Stevens, K.S. (1980). "The Effect of Topic Intersection the Reading Comprehension of Higher Ability Student." **Journal of Educational Reading** 6, 4 (July-August 1980): 365-367.
- Tanahan, Edit. (2006). **Actual and Ideal Instructional Practices in California High School Gifted Geometry Education**. Ed.D., University of Southern California.
- Webster, N. (1981). **Webster's Third New International Dictionary of the English Language**. Springfield, Illinois: G & C Merriam Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
รายชื่อปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่น อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

.....

1. อาจารย์กฤษณา นิยมคำ ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ สาขาวิชาภาษาไทย
โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ)
สังกัดเทศบาลเมืองสองพี่น้องอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย
2. อาจารย์ไขศรี วารีอุดม ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ สาขาวิชาภาษาไทย
โรงเรียนมัธยมศึกษาวัดคอนคูม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย
3. ดร.สุรพล คนตรีสวัสดิ์ ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย วิทยาลัยราชภัฏวชิราวุธ
แขวงบางบอน เขตบางบอน กรุงเทพฯ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้

แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

แบบทดสอบก่อนเรียน

แบบทดสอบหลังเรียน

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	อ่านจับใจความข่าว	เรื่อง ครูแจ้ง คล้ายสีทอง เสียชีวิต
แล้ว รายวิชา ท 14101	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ภาคเรียนที่ 1	เวลาเรียน 3 ชั่วโมง	ผู้สอน นางณิชภาพร ปรีชาวิภาส

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

- ท 1.1 ป. 4/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
- ท 1.1 ป. 4/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
- ท 1.1 ป. 4/5 คาคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ
- ท 1.1 ป. 4/6 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- ท 5.1 ป. 4/2 อธิบายข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความข่าว เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อ ตลอดจนจุดมุ่งหมายของผู้แต่งได้ดียิ่งขึ้น ข่าวคือการรายงานเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น ซึ่งอยู่ในความสนใจใคร่รู้ของประชาชน

สาระการเรียนรู้

ความรู้

1. การอ่านจับใจความเรื่องศิลปินแห่งชาติ
2. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
3. การคาคะเนเหตุการณ์
4. การสรุปความรู้

ทักษะ/กระบวนการ

1. อ่านจับใจความ
2. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
3. คาดคะเนเหตุการณ์
4. สรุปความรู้

สมรรถนะที่สำคัญ

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการสื่อสาร

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ซื่อสัตย์ สุจริต
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้

ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. แบบฝึกหาคความหมายของคำ
2. แบบฝึกตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
3. แบบฝึกแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
4. แบบฝึกคาดคะเนเหตุการณ์
5. แบบฝึกวิเคราะห์เนื้อเรื่องและสรุป

กิจกรรมการเรียนรู้**ชั่วโมงที่ 1**

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนและแจ้งจุดประสงค์

1. ครูซักถามนักเรียนว่า การอ่านหนังสือมีประโยชน์อย่างไร และนักเรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับการอ่านประเภทใดบ้าง มีหลักการหรือวิธีการอ่านอย่างไร
2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง “หลักการอ่านจับใจความ” และ “การอ่านจับใจความข่าว” หลังจากนั้นให้นักเรียนร่วมกันสรุปหลักการอ่านจับใจความและการอ่านจับใจความของข่าว โดยครูจะคอยอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจ

2. ครูแจกข่าวเรื่อง “ครูแจ่ง คล้ายสีทอง เสียชีวิตแล้ว” ให้นักเรียนอ่านอย่างผ่าน ๆ 3-5 นาที หลังจากนั้นให้นักเรียนทุกคนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของข่าวว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

3. นักเรียนแต่ละคนหาความหมายของคำศัพท์ที่ครูกำหนดไว้ในแบบฝึก

4. นักเรียนอ่านข่าวอีกครั้งหนึ่ง ทีละย่อหน้า เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหา พร้อมกับตั้งคำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน เป็นอย่างไร ได้ความรู้อะไรบ้าง/ข้อคิดอะไร

5. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามจากการตั้งคำถาม เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

6. นักเรียนแต่ละคนตอบคำถามจากบทอ่าน และวิเคราะห์เนื้อเรื่อง และสรุปเป็นคำพูดของนักเรียน

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนทุกคนร่วมกันตรวจสอบความหมายของคำศัพท์ และร่วมกันสรุปใจความสำคัญของข่าว “เรื่องครูแจ่ง คล้ายสีทอง เสียชีวิตแล้ว” พร้อมทั้งบอกประโยชน์ที่ได้จากการอ่านข่าว

2. ครูมอบหมายงานให้นักเรียนทำแบบฝึกตอนที่ 1-2

ชั่วโมงที่ 2

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนช่วยกันบอกคำขวัญประจำอำเภอ ให้ครูฟัง

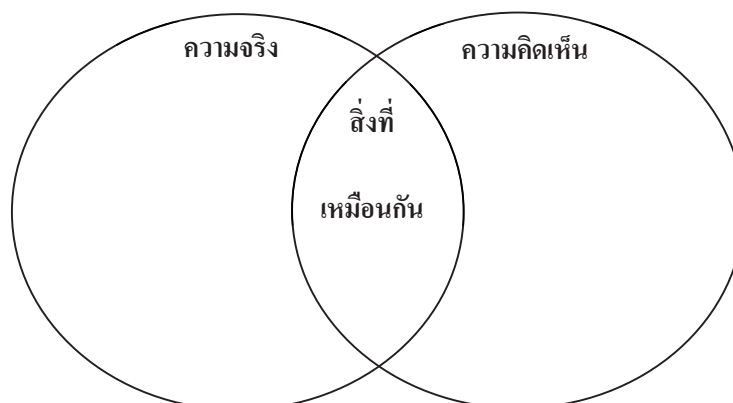
2. ครูอธิบายคำขวัญอำเภอสองพี่น้องให้นักเรียนเข้าใจความหมายแต่ละตอนให้นักเรียนฟัง

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงความหมายของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ขั้นสอน

1. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

2. ครูยกตัวอย่างการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น โดยเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างความจริงกับความคิดเห็น โดยใช้แผนภาพดังนี้

3. ครูอธิบายลักษณะของเท็จจริงและข้อคิดเห็นดังนี้

ลักษณะของข้อความที่เป็นข้อเท็จจริง มีดังนี้

- มีความเป็นไปได้
- มีความสมจริง
- มีหลักฐานพิสูจน์ได้
- มีความสมเหตุสมผล

ลักษณะของข้อความที่เป็นข้อคิดเห็นมีดังนี้

- เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก
- เป็นข้อความที่แสดงความคิดเห็น
- เป็นข้อเสนอแนะหรือการแสดงความคิดเห็น
- เป็นข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบ

4. ครูอ่านข้อความต่อไปนี้ให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าเป็น

ข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็น

- ปลาทะเลมีธาตุไอโอดีน (ข้อเท็จจริง)
- คนเรียนเก่งมีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิต (ข้อคิดเห็น)
- พรุ่งนี้ฝนอาจจะตกก็ได้ (ข้อคิดเห็น)
- วันนี้ฝนตกแล้ว (ข้อเท็จจริง)

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ เรื่องการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
2. มอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดตอนที่ 3 การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น เป็น

การบ้าน

ชั่วโมงที่ 3

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสนทนากับนักเรียนถึงการคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า โดยใช้คำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนตอบ ดังนี้

- การที่เราคาดคะเนเหตุการณ์ที่ได้ยิน ได้ฟังหรือได้อ่านมาล่วงหน้า เรียกว่าอะไร
- การคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า มีวิธีการอย่างไร

2. ครูให้นักเรียนดูรูปภาพรูปหนึ่ง (ภาพผนวก) แล้วให้นักเรียนร่วมกันคาดคะเนเหตุการณ์ตามคำถามที่ครูกำหนดให้

3. ครูยกตัวอย่างให้นักเรียนดูภาพ แล้วให้นักเรียนฝึกคิด คาดคะเนเหตุการณ์ โดยให้นักเรียนยกมือตอบทีละคน

4. นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การคาดคะเนเหตุการณ์และเรื่องราวจากใบความรู้แล้วครูได้อธิบายเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

5. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มฝึกคาดคะเนเหตุการณ์จากนิทานและอีกกลุ่มคาดคะเนเหตุการณ์จากภาพ เสร็จแล้วให้นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปสาระสำคัญของเรื่อง การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น การคาดคะเนเรื่องราวและเหตุการณ์

2. มอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกตอนที่ 4 – 5 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และวิเคราะห์เนื้อเรื่อง และสรุปใจความ

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้การอ่านจับใจความ
2. ใบความรู้ การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น
3. ใบความรู้ การคาดคะเนเหตุการณ์
4. ใบความรู้การอ่านจับใจความข่าว
5. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
6. แบบฝึกหาคความหมายของคำ
7. แบบฝึกตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
8. แบบฝึกการวิเคราะห์เนื้อเรื่องและสรุปความ
9. แบบฝึกแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

10. แบบฝึกคัดคะแนนเหตุการณ์
11. แบบประเมินการวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน
12. แบบประเมินการทำงานกลุ่ม
13. แบบประเมินการตรวจแบบฝึก
14. แบบสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์
15. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (เก่ง ดี มีสุข)

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

...../...../.....

บัตรคำ

เกษียณอายุ

คฤหัสถ์

ศุริยางค์

ปี่พาทย์

พรสวรรค์

เยาว์วัย

ลูกศิษย์

สมโภช

เหรียญ

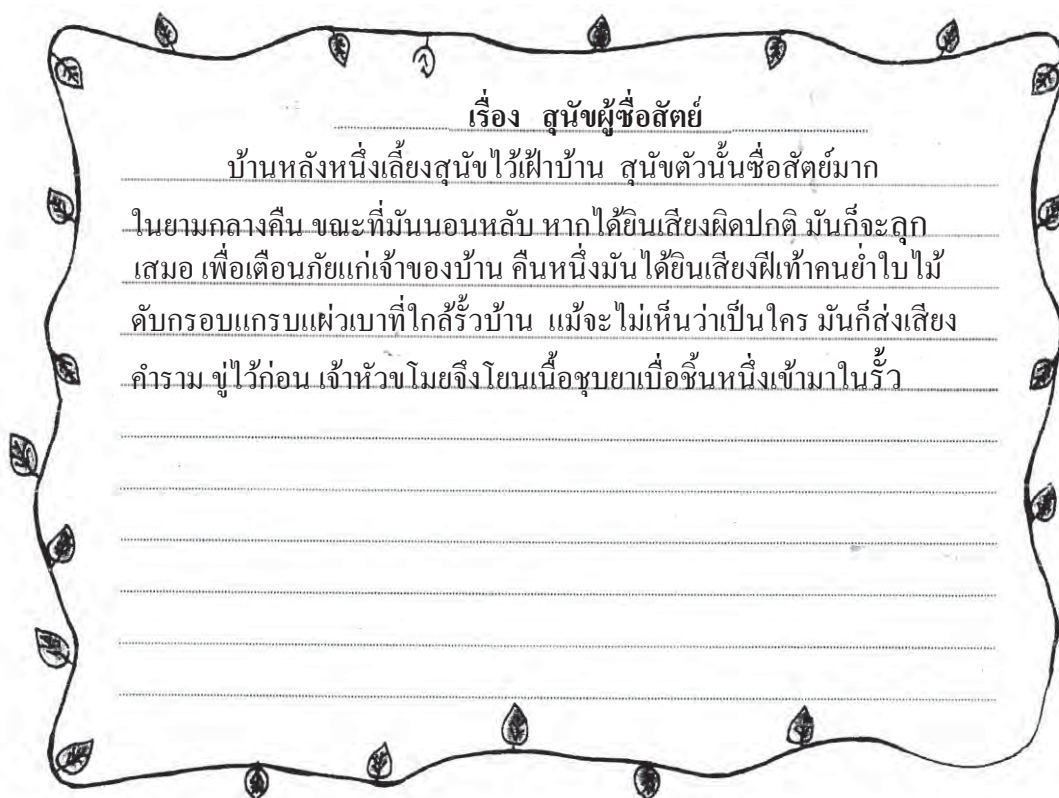
อารมณ์

ภาพตัวอย่างคาดคะเนเหตุการณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง สุนัขผู้ซื่อสัตย์ แล้วคาดคะเนเรื่องราวที่เกิดขึ้น

1. นักเรียนคิดว่า สุนัขเฝ้าบ้านจะกินหรือไม่

.....

.....

2. สุนัขเฝ้าบ้านจะตายหรือไม่

.....

.....

3. นักเรียนคิดว่าตอนจบของเรื่องจะเป็นอย่างไร

.....

.....

เพราะ.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง การอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ คือ การพิจารณาสาระของเรื่องหรือหนังสือแต่ละเล่ม ที่เป็นส่วน
ใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

การสรุปใจความสำคัญของเรื่อง คือ การพิจารณาข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ
ในย่อหน้านั้นหรือเรื่องนั้นทั้งหมด ข้อความตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงประเด็นเดียว
คำว่า **ใจความสำคัญ** อาจเรียกได้หลายอย่าง เช่น ข้อคิดสำคัญของเรื่อง แก่นของเรื่อง หรือความคิด
หลักของเรื่อง อย่างไรก็ตาม ใจความสำคัญก็คือ สิ่งที่เป็นสาระสำคัญที่สุดของเรื่องนั่นเอง

ขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญ

1. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร มีใคร ทำอะไร ที่ไหน
อย่างไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
2. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่อง เพราะ
จะทำให้ขาดความต่อเนื่อง
3. อ่านซ้ำในตอนที่ไม่เข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แม่นยำถูกต้อง
4. เรียงเรียงใจความสำคัญของเรื่องที่สรุปได้ด้วยตนเอง

ตัวอย่าง การอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง ค้างคาว

ค้างคาวเป็นสัตว์ที่ออกหากินในเวลาค่ำคืน มันสามารถบินผาดโผนฉวัดเฉวียนไปมา
โดยไม่ต้องพึ่งพอสายตาเลย มันอาศัยเสียงสะท้อนกลับของตัวมันเองนั่นแหละ ค้างคาวจะส่ง
สัญญาณพิเศษ ซึ่งสั้นและรวดเร็ว เมื่อเวลาไปถูกต้องถึงกีดขวางด้านหน้าก็จะสะท้อนกลับเข้ามา ทำ
ให้รู้ว่าสิ่งใดอยู่ด้านหน้า มันจะคอยบินหลบเลี้ยวได้ แม้แต่สายโทรศัพท์ที่ระโยงรยางค์เป็นเส้น
เล็ก ๆ คลื่นเสียงก็จะสะท้อนกลับเข้าหูของมันได้ ไม่มีสัตว์ชนิดใดที่จะสามารถรับคลื่นสะท้อนกลับ
ได้ในระยะใกล้ แต่ค้างคาวทำได้และบินวกกลับได้ทันท่วงที

วิธีการสรุปความ

ใคร	- ค้างคาว
ทำอะไร	- ออกหากิน
เมื่อไร	- ตอนกลางคืน
อย่างไร	- โดยไม่ใช้สายตาแต่อาศัยเสียงสะท้อนกลับของตัวมันเอง
ผลเป็นอย่างไร	- สามารถหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้

สรุปความได้ ดังนี้ ค้างคาวจะออกหากินในตอนกลางคืน โดยไม่ต้องอาศัยสายตา แต่จะอาศัยเสียงสะท้อนกลับของตัวเอง แล้วมันก็จะบินหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง “การอ่านจับใจความข่าว”

การอ่านจับใจความข่าว

ข่าว (News) คือ การรายงานเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น ซึ่งอยู่ในความสนใจใคร่รู้ของประชาชน

ลักษณะของข่าวที่ดี มีดังนี้

1. มีความสำคัญ หมายถึง เหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนส่วนใหญ่
2. มีความน่าสนใจ หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วทำให้ประชาชนสนใจใคร่ติดตาม เช่น มีความสดทันสมัยในการรายงานเหตุการณ์ มีความเด่นของเหตุการณ์ มีความผิดปกติแปลกใหม่ มีความขัดแย้งที่รุนแรง มีความลึกลับซับซ้อน มีผลกระทบกระเทือนกับมวลชน มีความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ มีสิ่งที่น่าสนใจหรือเป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ มีเรื่องเกี่ยวกับเพศ

โครงสร้างของข่าวโดยทั่วไป แบ่งออกได้ 3 ส่วนใหญ่ ๆ ดังนี้

1. พาดหัวข่าว (Headline)
2. ความนำหรือวรรคหน้า (Lead)
3. เนื้อข่าว (Body)

วิธีอ่านข่าว มีขั้นตอนดังนี้

1. อ่านข้อมูล โดยทำความเข้าใจกับความหมายของคำที่ควรรู้ อักษรย่อ และสำนวนภาษาที่อยู่ในข่าว
2. อ่านจับประเด็นสำคัญของข่าวและพิจารณาเหตุและผลของข้อมูลที่นำเสนอ
3. พิจารณาข้อมูลว่าส่วนใดเป็นข้อมูลที่มีหลักฐานในการนำเสนอ ส่วนใดเป็นความคิดเห็นที่ไม่มีข้อมูลอ้างอิง

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากการอ่าน

การอ่านหนังสือ บทความ หรือข้อเขียนต่าง ๆ นั้น สิ่งหนึ่งที่ผู้อ่านจะพบ คือ ผู้เขียนมักแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นความคิดเห็นส่วนของผู้เขียนควบคู่ไปกับข้อเท็จจริง นักเรียนจะต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ เพื่อแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น จึงจะได้ข้อเท็จจริงที่เที่ยงตรง สมเหตุสมผล

ความหมายของข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

ข้อเท็จจริง เป็นเรื่องราว เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ ข้อมูล สถิติ หรือสิ่งที่มีหลักฐานมาสนับสนุน ยืนยันได้ มีความสมเหตุสมผล

ข้อคิดเห็น เป็นความคิดเห็น ความรู้สึก หรือข้อสรุปที่ได้มาจากข้อเท็จจริงที่เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของแต่ละคน

ขั้นตอนการอ่านเพื่อแยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น

1. จับความสำคัญ เมื่ออ่านเรื่องหรือข้อความแล้ว ต้องพิจารณาใจความสำคัญให้ได้
2. แยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น โดยดูว่าข้อเท็จจริงหรือสิ่งที่มีหลักฐานอ้างอิงข้อคิดเห็นหรือสิ่งที่เป็นการแสดงความคิดเห็น

ตัวอย่างการแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากการอ่าน

ตัวอย่างเรื่อง

อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ยังคงความสวยงามและมีมนต์ขลังไม่เสื่อมคลาย อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ตั้งอยู่บนรอยต่อของสามจังหวัด คือ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่ 191,875 ไร่ สภาพภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน ประกอบด้วยยอดเขามากมาย เช่น ภูแผงม้า ภูจี่เต่า ภูลมโล ภูหินร่องกล้า อุณหภูมิบนภูหินร่องกล้าเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 18-25 องศาเซลเซียส อุณหภูมิลดต่ำลง 0-4 องศาเซลเซียส อากาศบนภูหินร่องกล้าคล้ายภูกระดึงและภูหลวง คงเป็นเพราะความสูงใกล้เคียงกัน ไม่ว่าจะมาเที่ยวกี่ครั้ง ข้าพเจ้าก็ชอบที่นี่เพราะการเดินทางสะดวกสบาย มีอาหารบริการ ไม่ต้องลำบากปีนป่ายเดินทางเหมือนที่อื่น เราก็สามารถสัมผัสความงามของธรรมชาติได้ สำหรับผู้เขียนแล้ว ลานหินปุ่ม เป็นบริเวณที่น่าสนใจที่สุด ยังมองเห็นผาซุงตั้งตระหง่าน ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ยังมีโรงเรียนการเมือง การทหาร สำนักอำนวยการ สถานที่เหล่านี้มีความสำคัญและน่าศึกษา เพราะเป็นประวัติศาสตร์การสู้รบระหว่างรัฐบาลและพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยในอดีต

ข้อเท็จจริง

อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ตั้งอยู่บนรอยต่อของพิษณุโลก เลย และเพชรบูรณ์ พื้นที่ 191,875 ไร่ ภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน ประกอบด้วยยอดเขาหลายยอด เช่น ภูแผงม้า ภูจี่เต่า ภูลมโล ภูหินร่องกล้า อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 18-25 องศาเซลเซียส ในอุณหภูมิลดต่ำถึง 0-4 องศาเซลเซียส

ข้อคิดเห็น

1. อากาศบนภูหินร่องกล้าคล้ายภูกระดึงและภูหลวง เพราะความสูงใกล้เคียงกัน
2. การเดินทางสะดวกสบาย ไม่ต้องลำบากก็ได้สัมผัสความงามธรรมชาติ
3. ลานหินปุ่มเป็นจุดที่น่าสนใจที่สุด
4. ผาซุง ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย
5. โรงเรียนการเมือง การทหาร สำนักอำนวยการ มีความสำคัญและน่าศึกษา

ใบความรู้ที่ 4

เรื่อง การคาดคะเนเหตุการณ์

ในชีวิตประจำวันของคนเรา อาจพบเหตุการณ์ที่ไม่น่าเกิดขึ้นเสมอ การคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า ขณะที่นักเรียนได้อ่านหรือได้ฟังเรื่องราวต่าง ๆ นั้น อาจพบกับเหตุการณ์ที่ไม่น่าเกิดขึ้นเสมอ บางครั้งนักเรียนจำเป็นต้องคาดคะเนไว้ล่วงหน้า ซึ่งถ้านักเรียนอาจนึกในใจถึงเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปหรือคาดคะเนว่า ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร แต่การคาดคะเนนั้นควรมีเหตุผลว่าเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น ซึ่งถ้านักเรียนสามารถทำได้และยอมรับสภาพความเป็นจริงหรือเตรียมเหตุที่จะเกิดขึ้น จะทำให้ชีวิตดำเนินไปอย่างปกติสุข ไม่พบกับความเดือดร้อนในภายหลัง

ตัวอย่าง การคาดคะเนเหตุการณ์

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ระดับ คะแนน เกณฑ์การประเมิน	4	3	2	1
1. ซื่อสัตย์ สุจริต	นักเรียนไม่ เลียนแบบผลงาน ของเพื่อน	นักเรียนมี ข้อความที่ คล้ายคลึงกัน เล็กน้อย	นักเรียนมี ข้อความที่ คล้ายคลึงกัน บางส่วน	นักเรียน เลียนแบบ ผลงานของ เพื่อน
2. มีวินัย	ในขณะที่เรียน นักเรียนแต่งกาย สุภาพ เรียบร้อย และไม่สร้าง พฤติกรรมที่ รบกวนเพื่อน	ในขณะที่เรียน นักเรียนแต่งกาย ค่อนข้างสุภาพ เรียบร้อย และไม่ สร้างพฤติกรรมที่ รบกวนเพื่อน	ในขณะที่เรียน นักเรียนแต่งกาย ไม่ค่อยสุภาพ เรียบร้อยและ สร้างพฤติกรรม ที่รบกวนเพื่อน ในบางครั้ง	ในขณะที่เรียน นักเรียนแต่งกาย ไม่สุภาพและ สร้างพฤติกรรม ที่รบกวนเพื่อน ตลอดเวลา
3. ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตอบ คำถามครูทุกครั้ง และตั้งใจเรียน อย่างสม่ำเสมอ	นักเรียนตอบ คำถามครูบางครั้ง และตั้งใจเรียน อย่างสม่ำเสมอ	นักเรียนไม่ตอบ คำถามครูและ ขาดสมาธิใน การเรียนบางครั้ง	นักเรียนไม่ตอบ คำถามครูและ ขาดสมาธิใน การเรียน

เกณฑ์การตัดสิน/ระดับคุณภาพ

คะแนน 10 – 12 หมายถึง ดีมาก

คะแนน 7 – 9 หมายถึง ดี

คะแนน 4 – 6 หมายถึง พอใช้

คะแนน 1 – 3 หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ผ่านระดับดีขึ้นไป

รายละเอียดระดับคุณภาพของหลักฐาน เพื่อแสดงผลการเรียนรู้การอ่านจับใจความ
เรื่อง เล่าขานตำนาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
การตอบคำถามจากเรื่อง ที่อ่าน	ตอบคำถามได้ละเอียด ถูกต้อง ครบถ้วน โดยไม่ ต้องกลับไปอ่านเรื่องอีก	ตอบคำถามได้ละเอียด ถูกต้อง ครบถ้วน แต่ต้องกลับไปอ่าน เรื่อง บางตอนอีกครั้ง	ตอบคำถามได้ไม่ ละเอียด ต้องกลับไป อ่านเนื้อเรื่อง หลายครั้งจึงจะตอบ ถูก
แยกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็น	แยกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นได้ถูกต้อง ครบถ้วน นำความรู้ไป เชื่อมโยงกับ ประสบการณ์ในชีวิตจริง ได้	แยกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นได้ถูกต้อง ด้วยตนเอง โดยที่ครู ไม่ต้องแนะนำ	แยกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็นไม่ได้ ต้องมี ครูคอยแนะนำ
คาดคะเนเหตุการณ์	เขียนคำตอบอย่าง ละเอียด ชัดเจน มีการอธิบายและ ยกตัวอย่างให้เข้าใจและ ชัดเจน	เขียนคำตอบอย่าง ละเอียด ชัดเจน มีการ อธิบายและยกตัวอย่าง ให้เข้าใจ แต่ยังไม่ ชัดเจน	เขียนคำตอบอย่าง สั้น ๆ ตามที่ครูบอก
สรุปความรู้/ข้อคิด	สามารถอ่านและเข้าใจ งานเขียนต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ข้อคิดได้ อย่างถูกต้อง	สามารถอ่านงานเขียน ได้เข้าใจ	สามารถอ่านงานเขียน ได้แต่ไม่เข้าใจเนื้อหา

เกณฑ์การตัดสิน/ระดับคุณภาพ

คะแนน 9 – 12 หมายถึง ดีมาก

คะแนน 5 – 8 หมายถึง ดี

คะแนน 1 – 4 หมายถึง พอใช้

แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น
วิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ชุดที่ 2 ข่าว ครูแจ้ง คล้ายสีทอง เสียชีวิตแล้ว

โดย.....ณิชาพร ปรีชาวิภาช
นักศึกษาปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการนิเทศ
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

แบบฝึกการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เล่มนี้ เป็นนวัตกรรมที่จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ซึ่งในการจัดกระบวนการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นั้นพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะความรู้ทั้ง 4 ด้าน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอยู่มาก ดังนั้นจึงต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด ตลอดจนบูรณาการไปสู่สาระการเรียนรู้ต่าง ๆ อันส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ในที่สุด ดังนั้นข้าพเจ้า จึงได้จัดทำแบบฝึกการอ่านจับใจความขึ้น โดยนำข้อมูลในท้องถิ่นของอำเภอสองพี่น้องมาเป็นบทอ่าน ซึ่งแบบฝึกมีจำนวน 7 ชุด ประกอบไปด้วย

ชุดที่ 1 ตำนานพื้นบ้านสองพี่น้อง

ชุดที่ 2 ข้าพเจ้าเลี้ยง คล้ายสีทอง เสียชีวิตแล้ว

ชุดที่ 3 ข้าเด็กนาฏศิลป์สุพรรณบุรี ชนะเลิศเวทีเพลงพื้นบ้าน

ชุดที่ 4 บทความปลาหม่า

ชุดที่ 5 บทความเพลงอีแซว

ชุดที่ 6 สารคดีท่องเที่ยววัดไฟโรงวัว

ชุดที่ 7 สารคดีชีวประวัติพุ่มพวง ดวงจันทร์

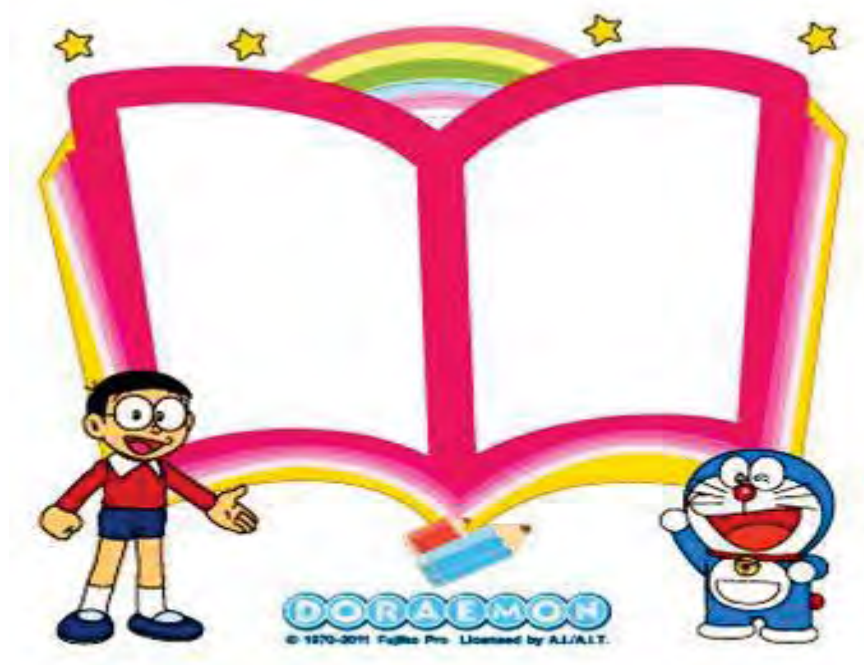
ในการจัดทำแบบฝึกการอ่านจับใจความครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้ลำดับขั้นตอนการทำจากง่ายไปยาก เพื่อเป็นการกระตุ้น ใ้ใจให้นักเรียนมีความสนใจ กระตุ้นใ้ใจให้นักเรียนมีความสนใจ สนุกสนาน สนใจต่อการเรียนและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย

ฉิษาพร ปรีชาวิภาช

แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชุดที่ 2 ข่าว ครูแจ้ง คล้ายสีทอง เสียชีวิตแล้ว เป็นการอ่านจับใจความจากข่าว ครูแจ้ง คล้ายสีทอง เสียชีวิตแล้ว ที่กำหนดให้แล้วให้นักเรียนโยงเส้นข้อที่มีความหมายตรงกัน ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นให้ถูกต้อง โดยนำตัวเลขหน้าข้อความใส่ลงในตัวลูกปูคาตคะเนเหตุการณ์ตามหัวข้อที่กำหนดให้และวิเคราะห์เนื้อเรื่องและสรุปใจความจากเรื่องที่อ่าน พร้อมทั้งทำแบบทดสอบท้ายเรื่องข่าวที่กำหนดให้เป็นเรื่องเกี่ยวกับข่าว ครูแจ้ง คล้ายสีทอง เสียชีวิต แบบฝึกชุดนี้มีทั้งหมด 5 แบบฝึก ครูควรให้นักเรียนฝึกครั้งละไม่เกิน 2 แบบฝึก เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย และควรให้นักเรียนระบายสีรูปภาพในแบบฝึก เพื่อเสริมสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ข้อควรปฏิบัติก่อนดำเนินการสอน ครูควรปฏิบัติดังนี้

1. ศึกษาแผนการสอนอย่างละเอียด
2. ทดลองปฏิบัติกิจกรรมทั้งหมดตามแผนการสอน
3. เตรียมอุปกรณ์การฝึกไว้ล่วงหน้า ก่อนสอนทุกครั้ง เช่น แบบฝึกการอ่านจับใจความ แบบทดสอบ แบบสังเกตให้พร้อมเพื่อสะดวกในการใช้

ขณะดำเนินการสอน ครูควรปฏิบัติดังนี้

1. อธิบายให้นักเรียนทราบถึงความสำคัญของแบบฝึกแต่ละครั้ง เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากแบบฝึก
2. ชี้แจงกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนทุกคนทราบ
3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน
4. ขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม ครูคอยควบคุมการทำงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด และให้คำช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการ
5. การสรุปบทเรียน ให้นักเรียนทุกกลุ่มมีโอกาสร่วมกันสรุป
6. หลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้ว ให้นักเรียนทำแบบฝึก
7. เมื่อดำเนินการสอนสิ้นสุดลง ครูตรวจแบบฝึกหัด

วิธีการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ

1. นำความรู้ที่ได้จากการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ มาใช้ในการทำแบบฝึกแต่ละชุด
2. ฝึกให้สม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาทักษะในการอ่านจับใจความได้

ขั้นตอนการทำแบบฝึก

1. อ่านคำชี้แจงการทำแบบฝึกในแต่ละแบบว่า ให้ทำอะไร
2. อ่านเนื้อเรื่องและทำแบบฝึกแต่ละชุดตามลำดับ จากเรื่องแรกไปถึงเรื่องสุดท้าย
3. ทำแบบทดสอบท้ายเรื่อง
4. ร่วมตรวจคำตอบของแบบทดสอบท้ายเรื่อง เมื่อเรียนในแต่ละเรื่องแล้ว เพื่อวัดความรู้ที่พัฒนาขึ้นในเรื่องนั้น ๆ

ท 1.1 ป.4/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป.4/4 แยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ท 1.1 ป.4/5 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ

ท 1.1 ป.4/6 สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

“ครูแจ้ ค้ายสีทอง” วัย 74 ปี เสียชีวิตแล้ว

เมื่อวันที่ 16 มิ.ย.นางบุญนะ ค้ายสีทอง ภรรยา ครูแจ้ ค้ายสีทอง ศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. 2538 สาขาศิลปะการแสดง (คีตศิลป์) เปิดเผยว่า ครูแจ้ ได้เสียชีวิตลงอย่างสงบด้วยอาการหัวใจล้มเหลว ที่โรงพยาบาลศิริราช ขณะกำลังทำกิจกรรมกายภาพบำบัดจากการเป็นอัมพฤกษ์ ซึ่งทางคณะแพทย์ด้านโรคหัวใจ ได้วินิจฉัยว่าเกิดจากอาการเส้นเลือดหัวใจตีบเฉียบพลัน ส่งผลให้ระบบหัวใจล้มเหลว โดยคณะแพทย์ได้ทำการปั๊มหัวใจครูแจ้อย่างสุดความสามารถแล้ว แต่ร่างกายครูแจ้ไม่ตอบสนอง จึงจากไปอย่างสงบด้วยวัย 74 ปี เมื่อเวลาประมาณ 10.00 น.

ทั้งนี้ ครูแจ้ได้เข้ารับการรักษาตัวด้วยโรคเส้นเลือดในสมองตีบด้านขวาเฉียบพลันที่โรงพยาบาลศิริราช เมื่อวันที่ 8 ก.พ.ที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ตนคิดว่าจะนำศพครูแจ้ไปบำเพ็ญกุศลยังวัดป่าเลไลย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งจะมีการกำหนดวันสวดพระอภิธรรมในวันอีกครั้ง

นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม(วธ.) กล่าวว่า ได้รับทราบ เรื่องดังกล่าวแล้ว โดยในส่วนกระทรวงวัฒนธรรม จะให้การช่วยเหลืออย่างเต็มที่ เนื่องจาก ครูแจ้ง เป็นศิลปินแห่งชาติ อยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ทั้งนี้ ตนขอแสดงความเสียใจต่อการจากไปของบรมครูชักรับที่ยิ่งใหญ่ ซึ่งประเทศไทยได้สูญเสียปราชญ์นิยบุคคลด้านศิลปวัฒนธรรมไปอีกคนหนึ่ง

นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กล่าวว่า ทางสวช.ขอแสดงความเสียใจกับทางญาติของครูแจ้ง เพราะถือว่าประเทศไทย ได้สูญเสียศิลปินที่มีความสำคัญของประเทศไทยอีก 1 ท่าน อย่างไรก็ตาม สวช.จะเป็นเจ้าภาพในการสวดพระอภิธรรมศพ พร้อมทั้งมอบเงินค่าจัดพิมพ์หนังสือ 120,000 บาท และขอพระราชทานเพลิงศพให้ต่อไป

สำหรับประวัติ ครูแจ้ง คล้ายสีทอง เกิดเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2478 ที่จังหวัดสุพรรณบุรี จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโบสถ์ ดอนคำแพน และเข้ารับราชการในตำแหน่งคิตศิลป์ินจัดวา กรมศิลปากร เนื่องจากครูแจ้งเป็นผู้มีความสามารถในการขับเสภาพร้อมขยับกรับ ไพเราะหวานหู จนได้รับสมญาว่า “ช่างขับคำหอม” เพราะเสียงดี ขยับกรับได้ยอดเยี่ยม จนไม่มีใครเทียบ เป็นนักขับเสภาที่ดีที่สุดเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ ขับเสภาได้อย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว สามารถขับบทเสภาเก่า ๆ ที่ถูกลืมกลับมามีชีวิตโดดเด่น จนกระทั่งได้รับความนิยมจากคนรุ่นใหม่ เช่น เรื่องขุนช้าง ขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม

นอกจากนี้ ครูแจ้งยังเป็นผู้ถ่ายทอดวิชาศิลปะการขับกล่อมให้แก่ศิษย์มากมาย จนได้รับพระราชทานเหรียญราชรุจิ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อคราวขับไม้ประกอบซอสามสายในพระราชพิธีขึ้นระวาง สมโภชพระศรีนรารัฐราชกิริณี ที่จังหวัดนครราชสีมา เมื่อปี 2520 และได้รับพระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์ในงานพระราชพิธีขึ้นระวาง และสมโภชช้างสำคัญ 3 เชือก ที่จังหวัดเพชรบุรี ปี 2521 และได้รับการยกย่องเป็น ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (คิตศิลป์) จาก สวช. เมื่อปี 2538

อ่านคำ – จำศัพท์

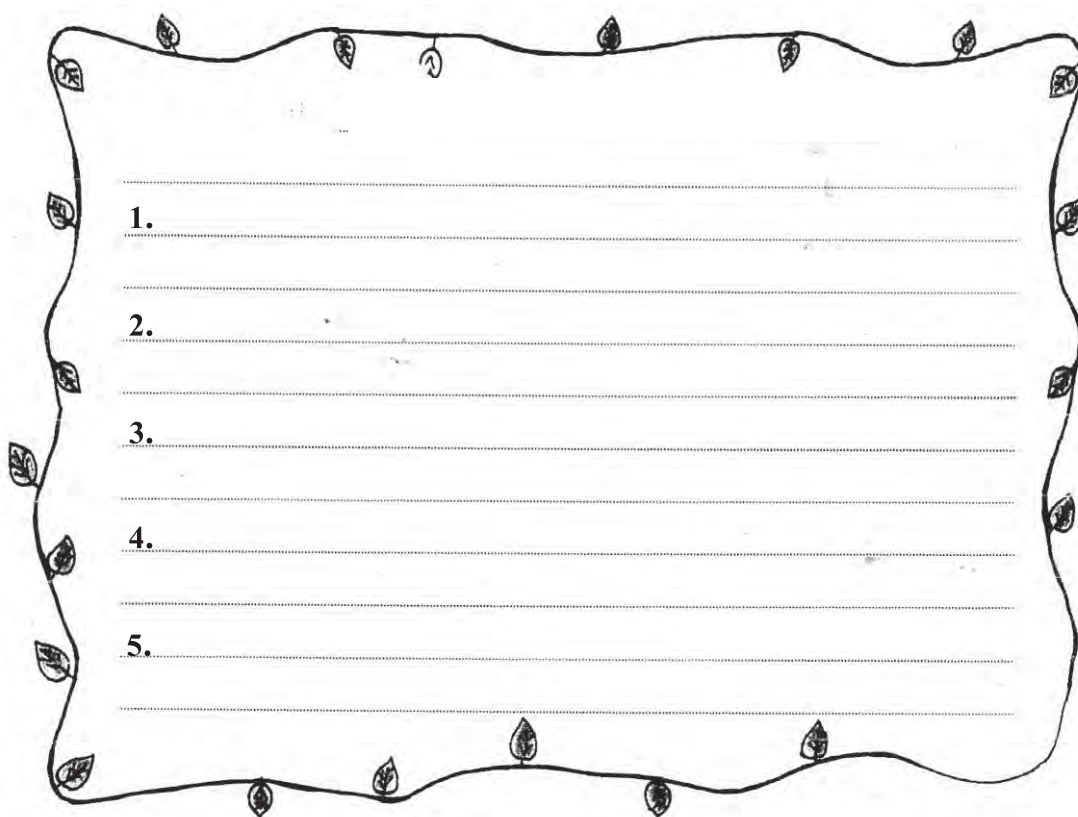
คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
เกษียณอายุ	กะ – เสียน – อา – ยู	ครบกำหนดอายุรับราชการ
คฤหบดี	คะ – รี – หัด	ผู้ครองเรือน, ผู้ที่ไม่ใช่พนักงาน, นายวาส
ดูริยางค์	ดู – รี – ยาง	เครื่องดีดสี่ตีเป่า
เปียพาทย์	ปี – พาด	เครื่องประโคมมีเป่าเป็นหลักต่อไปมีกลอง ตะโพน ฆ้องวง ฯลฯ พิณพาทย์ ก็เรียก
พรสวรรค์	พอน – สะ – หวัน	ความสามารถพิเศษหรือคุณสมบัติเด่นของบุคคลที่มีมาแต่กำเนิด
เยาว์วัย	เยา – ไว	อ่อนวัย
ลูกศิษย์	ลูก – สิด	ผู้ศึกษาเล่าเรียนหรือผู้เยาว์วัย ซึ่งอยู่ในความดูแลคุ้มครองของอาจารย์
สมโภช	สม – โพด	งานฉลองในพิธีมงคลเพื่อความยินดีรำเริง
เหรียญ	เหรียญ	โลหะที่ทำเป็นรูปต่าง ๆ มีลักษณะกลมแบน
อารมณ์	อา – รม	ความคิด ความรู้สึกที่เปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อย ๆ

ตอนที่ 2   อยากรู้คำถาม

คำชี้แจง   ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. บ้านเกิดของครูแจ้ง อยู่ที่ตำบลอะไร
2. ครูแจ้งเข้ารับราชการครั้งแรกที่ไหน
3. ความชำนาญและความสามารถพิเศษของครูแจ้งคืออะไร
4. บุคคลทั่วไปไปยกย่องครูแจ้งว่าอย่างไร
5. ครูแจ้งมีชื่อเสียงในการขับเสภาเรื่องอะไร

1.

2.

3.

4.

5.

ตอนที่ 3 สอบถามเท็จจริง

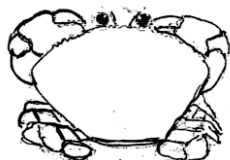
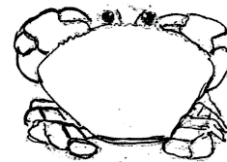
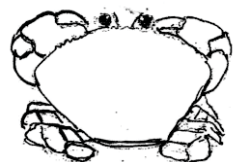
แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นให้ถูกต้อง
โดยนำตัวเลขหน้าข้อความเขียนลงในตัวลูกปู

1. ครูแจ้ง คล้ายสีทอง เกิดที่จังหวัดสุพรรณบุรี
2. ความสามารถในการจับเสก้า พร้อมกับขยับกรับไพเราะ
หวานหู จนได้สมญานามว่า “ช่างจับคำหอม”
3. พวกเราคนรุ่นใหม่ ควรช่วยกันสืบทอดการจับเสก้า
เพื่อไม่ให้เป็นที่ถูกลืม
4. ครูแจ้ง คล้ายสีทอง เป็นศิลปินแห่งชาติ
สาขาศิลปการแสดง (คีตศิลป์)
5. เราควรปลูกฝังการจับเสก้าให้เด็กฟังตั้งแต่เด็ก ๆ
แทนการฟังเพลงสมัยใหม่
เพื่อเป็นการชิมรสบั้งแต่งเด็ก ๆ

ข้อเท็จจริง

ข้อคิดเห็น

ตอนที่ 4 เก่งยิ่งคาดคะเน

ดูภาพแล้วคาดคะเนเหตุการณ์ตามหัวข้อที่กำหนดให้

1. การขับเสภา ถ้าไม่ใช่ กล้วย เครื่องกำกับจังหวะ แต่ให้ฉิ่งแทน คาดว่าจะเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

2. บทเสภาที่นำมาขับ ส่วนใหญ่เกี่ยวกับวรรณคดี ถ้าเราจะเปลี่ยนบทเสภาเป็นเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน คาดว่าจะเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ 5 เก็บสรุปความ

ให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อเรื่อง
เรื่อง ศิลปินแห่งชาติแล้วสรุปใจความสำคัญ
ของเรื่องที่อ่าน

ใคร: .....

เป็นอะไร: .....

ที่ไหน: .....

เมื่อไร: .....

เป็นอย่างไร: .....

สรุปได้ว่า: .....

.....

.....

.....

.....

ความรู้ที่ได้.....

.....

.....

.....

.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน

พฤติกรรม กลุ่มที่	การวางแผนร่วมกัน			การแบ่งงานรับผิดชอบ			การทำงานร่วมกับหมู่คณะ			การแสดงความคิดเห็นร่วมกัน			งานเสร็จทันเวลา			สรุปผลการประเมิน		
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	คะแนนเฉลี่ย	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1																		
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		
7																		
8																		
9																		
10																		
11																		
12																		
13																		
14																		
15																		
16																		
17																		
18																		
19																		
20																		

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 3 หมายถึง ดี

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2 ขึ้นไปให้ผ่าน

แบบประเมินการตรวจผลงาน

เกณฑ์การประเมิน นักเรียนต้องได้คะแนนรวมทุกกิจกรรม ร้อยละ 70 ขึ้นไป ถือว่าผ่าน

เลขที่	ชื่อสกุล	ตอบคำถามจาก	วิเคราะห์	จับคู่คำ	แยกข้อเท็จจริง	คาดคะเนเหตุการณ์	รวม	สรุป	
		5	5	5	5	5		30	ผ่าน
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

แบบสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ประกอบแผนการเรียนรู้ที่

เลขที่	ชื่อ - สกุล	คุณลักษณะอันพึงประสงค์			รวม	ผ่าน / ไม่ผ่าน
		ซื่อสัตย์ สุจริต	มีวินัย	ใฝ่เรียนรู้		
		4	4	4		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง ดี

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง พอใช้

ระดับคุณภาพ 0 หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคะแนนรวม ได้ 6 คะแนนขึ้นไป ถือว่าผ่าน

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมที่กำหนด

ชั้นประถมศึกษาปีที่.....โรงเรียน.....ภาคเรียนที่.....

บทที่.....แผนการสอนที่.....เรื่อง.....

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	รายการสังเกต																		สรุปผล การ ประเมิน ผ่าน/ ไม่ผ่าน						
		ความสนใจใน บทเรียน			มีมารยาทในการฟัง และพูด			มีสมาธิในการฟังและ การอ่าน			ตอบคำถามและเล่า เรื่องได้			อ่านบทเรียนได้ ถูกต้อง			กระบวนกรกลุ่ม				ทำใบงานได้ถูกต้อง					
		2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0		2	1	0			
1																										
2																										
3																										
4																										
5																										
6																										
7																										
8																										
9																										
10																										
11																										
12																										
13																										
14																										
15																										

เกณฑ์การให้คะแนน 2 = ดี, 1 = ปานกลาง, 0 = ต้องปรับปรุงแก้ไข

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น
คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ทับอักษรหน้าข้อที่ถูกที่สุด
จงอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1 – 5

ลิงตัวหนึ่งแสดงการเต้นรำท่ามกลางสัตว์ป่าที่มาชุมนุม สัตว์ทั้งหลายต่างชื่นชม การแสดง
 ของลิงมาก และพากันตบมือให้เกิดรอยอย่างเกรียวกราว จนอุฐรู้สึกอิจฉาและต้องการได้รับความยก
 ย่องบ้าง จึงยืนขึ้นและพยายามเต้นรำเช่นเดียวกับลิง แต่การแสดงของมันช่างน่าทุเรศเสียจนผู้ดูพา
 กันได้ตีด้วยกระบองจนต้องวิ่งหนีกระเจิงไป

(นิทานอีสป : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ)

1. ลิงแสดงให้ใครดู

ก. พระราชา	ข. ผึ้งลิง
ค. สัตว์ป่า	ด. หมาจิ้งจอก
2. สัตว์ป่าชื่นชมการแสดงของใคร

ก. ลิง	ข. อุฐ
ค. ช้าง	ง. หมาจิ้งจอก
3. สัตว์ป่าให้สิ่งใดแก่ลิงเป็นรางวัล

ก. กล้วย	ข. อาหาร
ค. ให้สิทธิปกครอง	ด. เสียงตบมือ
4. ใครรู้สึกอิจฉาลิง

ก. ช้าง	ข. ม้า
ค. อุฐ	ง. เสือ
5. นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า

ก. ผู้ริษยาคอยแข่งขันกับผู้อื่นย่อมได้รับทุกข์
ข. แพ้เป็นพระชนะเป็นมาร
ค. วันหนึ่งอาจเป็นของเราได้
ง. ความสำเร็จของเราเกิดขึ้นด้วยความพยายาม

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 6 – 10

เรื่อง ของยา

ทุกคนคงเคยเจ็บป่วยไม่มากก็น้อย เวลาเจ็บป่วยต้องกินยา สมัยคุณย่าคุณยายยังเล็ก มียาไทยหรือยาแผนโบราณและยาแผนปัจจุบัน

ยาได้จากพืชและสัตว์หลายชนิด พืชที่นำมาใช้เป็นยาเช่น กระเทียม ข่า ขมิ้น ผักบู่ ใพล กระเจี๊ยบ ฯลฯ

ส่วนสัตว์นั้น เราใช้อวัยวะบางอย่างเป็นยา เช่น เขากวาง นอแรด งาช้าง ฯลฯ นอกจากนี้ยา อาจสกัดได้จากจุลชีพ เช่น เพนิซิลลิน ได้จากเชื้อรา แร่ธาตุที่มีอยู่ตามธรรมชาติก็ใช้เป็นยาได้ เช่น เกลือ กำมะถัน ดีเกลือ สารส้ม เป็นต้น ปัจจุบันมีวิธีการสังเคราะห์ให้ได้ยาหลายชนิด

ยามิได้มีรสขมทุกชนิดอย่างที่กล่าวกัน ยาบางชนิดมีรสหวาน เช่น ยาเข้าชะเอมเทศ น้ำอ้อย ยาบางชนิดมีรสเปรี้ยว เช่น ยาที่เข้ามะนาว นอกจากนี้ยังมีรสฝาด รสเผ็ด รสเค็ม และรสจืด ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับตัวยาที่ใช้

ยาแผนปัจจุบันหรือยาฝรั่งมีการเพิ่มรสและกลิ่นให้น่ากินยิ่งขึ้น มีทั้งชนิดที่ใช้ภายใน เช่น ยาน้ำ ยาเม็ด ยาใส่แคปซูลสำหรับกินและยาฉีด ชนิดที่ใช้ภายนอก เช่น ยาทาแผล ยาทาผิวหนังเวลา คัน ยาหยอดตา และยาหยอดหู

การใช้ยาต้องระมัดระวัง เพราะยาแต่ละชนิดออกฤทธิ์แตกต่างกันไป การใช้ยาผิดเป็น อันตรายอย่างยิ่ง เด็ก ๆ จึงไม่ควรกินยาด้วยตนเอง

(ที่มา : สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 9 หน้า 1 – 19)

6. ในปัจจุบัน ยาสามารถทำมาจากอะไรได้บ้าง

ก. พืชและสัตว์

ข. สารสังเคราะห์

ค. สารปรุงแต่ง

ง. สารธรรมชาติ

7. ข้อใดคือส่วนที่เป็นใจความสำคัญของบทความเรื่องนี้

ก. ทุกคนเคยเจ็บป่วยไม่มากก็น้อย

ข. ยามิได้มีรสขมทุกชนิดอย่างที่กล่าวกัน

ค. ยาได้จากพืช สัตว์ และแร่ธาตุบางชนิด

ง. นอกจากนี้ยังมียา รสฝาด รสเผ็ด และรสจืด

8. ข้อความใดในบทความที่เป็นข้อคิดเห็น

ก. ยาได้จากพืชและสัตว์

ข. แร่ธาตุตามธรรมชาติใช้เป็นยาได้

ค. การใช้ยาผิดเป็นอันตรายอย่างยิ่ง

ง. เด็ก ๆ ไม่ควรกินยาด้วยตนเอง

9. บทความเรื่องนี้มีควมสำคัญอย่างไร

- ก. ให้ความรู้เรื่องยาและวิธีการใช้ยา
- ข. ทำให้เรารู้จักดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง
- ค. ทำให้เรารักษาโรคต่างๆ ให้หายได้รวดเร็ว
- ง. ถูกทุกข้อ

10. ข้อใดคือข้อเท็จจริง

- ก. ยาทำมาจากพืช
- ข. ยาทำมาจากสัตว์
- ค. ยาทำมาจากพืชและสัตว์
- ง. ผิดทุกข้อ

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 11 – 15

พิธีไหว้ครูเป็นประเพณีที่ดีงาม ซึ่งทุกโรงเรียนจะจัดให้มีพิธีไหว้ครูขึ้นในทุกต้นปีการศึกษา เพื่อให้บรรดาลูกศิษย์ได้กราบไหว้ ระลึกถึงพระคุณของครูบาอาจารย์ และเพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้รู้ว่า การที่เราจะเป็นคนดีมีวิชาชีพเลี้ยงตัวเองได้ในอนาคตนั้น ก็ด้วยพระคุณครูบาอาจารย์ทั้งสิ้น

ที่มา : แบบฝึกการอ่านจับใจความ พรทิพย์ แฟงสุด

11. ข้อความข้างต้นนี้จัดเป็นประเภทใด

- ก. ข่าว
- ข. บทความ
- ค. จดหมาย
- ง. คำโฆษณา

12. ข้อความข้างต้นนี้ กล่าวในลักษณะใด

- ก. สั่งสอน
- ข. ชี้แจง
- ค. แนะนำ
- ง. บอกกล่าวให้รู้

13. ข้อความข้างต้นนี้ไม่ได้กล่าวถึงสิ่งใด

- ก. เหตุที่ต้องมีพิธีไหว้ครู
- ข. เราได้อะไรจากครูบ้าง
- ค. กำหนดเวลาที่จัดพิธีไหว้ครู
- ง. ขั้นตอนในการไหว้ครู

14. พิธีไหว้ครูแสดงให้เห็นถึงคุณธรรมในข้อใด

- ก. ความกตัญญูรู้คุณ
- ข. ความซื่อสัตย์
- ค. ความมีจิตสำนึกที่ดี
- ง. ความเมตตากรุณา

15. เพราะเหตุใดนักเรียนจึงต้องมีพิธีไหว้ครู

- ก. เพราะครูเป็นผู้ที่มีความรู้มาก
- ข. เพราะเป็นประเพณีที่ทำสืบเนื่องกันมา
- ค. เพราะครูเป็นผู้ที่มีความรักและเมตตาต่อศิษย์
- ง. เพราะครูเป็นผู้ที่ทำให้นักเรียนมีความรู้และเป็นคนดีของสังคม

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 16 – 20

เรื่อง ผึ้ง

ผึ้งเป็นแมลงชนิดหนึ่งที่มีขา 6 ขา ตัวโตประมาณนิ้วก้อย แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนหัว หน้าอก และท้อง มีวงไว้สำหรับดูดน้ำหวาน มีตาขนาดใหญ่อยู่ข้างหัวข้างละตา และมีตาเล็ก ๆ อีก 3 ตา อยู่บนหัว มีหนวดเล็ก ๆ ทั้งหมด 4 เส้นด้วยกัน

อาหารของผึ้ง คือ น้ำหวานของดอกไม้ ผึ้งจะมีเหล็กในที่ก้นเพื่อใช้เป็นเครื่องต่อสู้ป้องกันตัว ในรังของผึ้งแต่ละรังจะมีผึ้งอยู่ 3 ชนิด คือ ผึ้งนางพญา ซึ่งมีเพียงตัวเดียว ผึ้งตัวผู้ และผึ้งตัวเมีย

มนุษย์ได้รับประโยชน์จากผึ้งหลายอย่าง คือ ได้น้ำผึ้งและรังอ่อน ตัวอ่อนของผึ้งเป็นอาหารได้ซึ่งผึ้งมาใช้เป็นยา

(ที่มา : แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ พรทิพย์ แฟงสุด)

16. ผึ้งเป็นสัตว์ประเภทใด

- ก. สัตว์บก
- ข. สัตว์น้ำ
- ค. แมลง
- ง. สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ

17. อวัยวะที่ผึ้งใช้ดูดน้ำหวานคือข้อใด

- ก. ปาก
- ข. จวง
- ค. หนวด
- ง. เหล็กใน

18. อวัยวะที่ผึ้งใช้ในการป้องกันตัวคือข้อใด

- ก. ปาก
- ข. จวง
- ค. หนวด
- ง. เหล็กใน

19. ข้อใดคือข้อเท็จจริง

- ก. ผึ้งเป็นแมลง มี 4 ขา
- ข. ผึ้งเป็นแมลง มี 6 ขา
- ค. ผึ้งเป็นแมลง มี 8 ขา
- ง. ผึ้งเป็นแมลง มี 9 ขา

20. ข้อใดคือข้อคิดเห็น

ก. ฟุ้งมีวงไว้สำหรับดูดน้ำหวาน

ข. ฟุ้งมีขนาดเล็ก ๆ 4 เส้น

ค. เราไม่ควรนำไม้หรือสิ่งของขว้างป้างฟุ้ง

ง. นางพญาฟุ้งจะมีตัวเดียว

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 21 – 25

อันเป็นสัตว์เลื้อยลูกด้ายนม อยู่ในตระกูลกัณฑ์ ลักษณะทั่วไปจะคล้ายหนู หน้าหูสั้น ฟันคู่ใหญ่ ตาเล็ก แต่หนวดยาว ชาวบ้านมักเรียกมันว่า “ตุ๋น” อันมีความสามารถในการขุดรูหรือ อุโมงค์ โดยใช้ปาก ฟัน ขาคู่หน้าขุดดิน อันจะขุดรูอย่างช้า ๆ และตบแต่งรังอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้รังได้ดินแข็งแรง จนได้ฉายาว่า “วิศวกรสถาปนิก นักขุดเจาะอุโมงค์ธรรมชาติ”

ที่มา : สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 21 เรื่องที่ 8

21. ข้อความข้างต้นนี้จัดเป็นประเภทใด

ก. นิทาน

ข. สารคดี

ค. นวนิยาย

ง. บทความ

22. ข้อความข้างต้นนี้ไม่ได้กล่าวถึงสิ่งใด

ก. วิธีขุดเจาะอุโมงค์

ข. ความเป็นอยู่ของอัน

ค. ลักษณะทั่วไปของอัน

ง. ความสามารถพิเศษของอัน

23. ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุด

ก. อันเป็นสัตว์เลื้อยลูกด้ายนม

ข. อันก็คือตุ๋นตามที่ชาวบ้านเข้าใจ

ค. อันอาศัยอยู่บนต้นไม้เช่นเดียวกับนก

ง. อันใช้ขาคู่หลังและการม้วนตัวในการขุดดิน

24. สัตว์ชนิดใดมีลักษณะคล้ายกับอันมากที่สุด

ก. กระตัง

ข. กระชู่

ค. กระรอก

ง. กระจิง

25. ฉายาของตัวอันคือข้อใด

ก. ตุ๋นน้อยผู้สร้างรัง

ข. นักกัณฑ์ผู้ชำนาญ

ค. สถาปนิกหน้าหู

ง. วิศวกรสถาปนิกนักขุดเจาะอุโมงค์

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 26 – 30

ช่วยวัวพลัดตรองน้ำ

เมื่อเวลา 11.00 น. วันที่ 25 ก.พ. ผู้สื่อข่าวได้รับแจ้งจากพลเมืองดีว่า ได้มีวัวเพศเมียได้ตกลงไปอยู่ในร่องน้ำกลางทุ่งนา บริเวณถนนเลียงเมือง 2 หมู่ที่ 6 ต.บ้านแห อ.เมือง จ.อ่างทอง จึงไปตรวจสอบพบวัวเพศเมียสีน้ำตาล ขาหลังนั้นได้ตกลงไปติดอยู่ในร่องน้ำและมีชาวบ้านนับสิบคนต่างเร่งช่วยเหลือโดยนำเชือกมาโอบตัววัวก่อน สอดด้วยไม้คานเพื่อหามวัวขึ้นมาในสภาพทุลักทุเล ใช้เวลานานนับชั่วโมง จึงช่วยได้สำเร็จ สอบถามนางบุญลือ รอดเจริญ อายุ 44 ปี อยู่บ้านเลขที่ 59/6 หมู่ 3 ต.ศาลาแดง อ.เมือง จ.อ่างทอง ซึ่งเป็นคนเลี้ยงวัว กล่าวว่า ตนได้พาวัวออกมากินหญ้าที่ทุ่งนา โดยนางน้ำตาลวัวเพศเมีย อายุ 3 ปี น้ำหนัก 700 – 800 กิโลกรัม ได้เลี้ยงจากฝูงมากินน้ำอยู่ริมร่องน้ำ แต่ในขณะที่กินน้ำอยู่ ได้มีวัวตัวผู้ในฝูงได้เกิดอาการคึก ไล่ชี้วัวตัวเมียและได้วิ่งมาที่นางน้ำตาล กำลังกินน้ำ กระแทกจนขาหลังตกลงไปในร่องน้ำดังกล่าว

ที่มา : (2556, วันที่ 26 กุมภาพันธ์). เดลินิวส์, หน้า 12.

26. ข้อความข้างต้นนี้ เป็นงานเขียนประเภทใด

ก. ข่าว

ข. สารคดี

ค. บทความ

ง. บทละคร

27. สัตว์อะไรตกลงไปในร่องน้ำ

ก. ช้าง

ข. ม้า

ค. วัว

ง. ควาย

28. ข่าวนี้เกิดขึ้นที่จังหวัดอะไร

ก. ลพบุรี

ข. สุพรรณบุรี

ค. ชัยนาท

ง. อ่างทอง

29. วัวที่ตกไปในร่องน้ำชื่อว่าอะไร

ก. นางน้ำค้าง

ข. นางน้ำตาล

ค. นางน้ำฝน

ง. นางน้ำเงิน

30. นางน้ำตาลจะทำอะไรจึงตรองน้ำ

ก. อาบน้ำ

ข. กินน้ำ

ค. กินหญ้า

ง. เดินเล่น

*****

เฉลยแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียน

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	ค	11	ข	21	ข
2	ก	12	ง	22	ข
3	ค	13	ง	23	ข
4	ค	14	ก	24	ค
5	ก	15	ง	25	ง
6	ก	16	ค	26	ก
7	ค	17	ข	27	ค
8	ง	18	ง	28	ง
9	ก	19	ข	29	ข
10	ค	20	ค	30	ข

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6 – 10

เรื่อง นกเงือก

นกเงือกได้ชื่อว่าเป็นสัญลักษณ์แห่งความซื่อสัตย์ เพราะมันจะมีคู่เพียงตัวเดียว ถ้าตัวผู้ถูกยิงตายนกตัวเมียที่อยู่ก็จะยอมตายไปด้วยต้นไม้ที่นกเงือกเลือกทำโพรงเป็นที่อยู่นั้น มักเป็นต้นไม้ที่มีลำต้นใหญ่เพราะนกเงือกมีลำตัวโต โดยปกติจะมีความยาวจากปลายปากถึงปลายหางไม่ต่ำกว่า 7 เมตร เวลาที่มันกระพือปีกบิน เสียงจะดังราวพายุบางชนิดส่งเสียงร้องดังก้องหุบเขา

ศัตรูที่สำคัญสำหรับนกเงือกคือคน ล่าเพื่อนำมาเป็นอาหารบ้างก็ล่าเพื่อนำหัวมาสะสม คนที่ล่าจะปีนต้นไม้ไปเจาะโพรงขโมยลูกนกนำมาขาย แต่วิธีนี้ค่อนข้างเสี่ยงต่อการโดนแม่นกจิกตีเอา ดังนั้นคนจึงเลือกโค่นต้นไม้ ซึ่งถ้าต้นไม้ใหญ่ถูกทำลายหมด นกเงือกก็ไม่สามารถมีชีวิตรอดต่อไปได้

(สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ ภาษาไทย ป.3)

6. เหตุใดนกเงือกจึงเป็นสัญลักษณ์แห่งความซื่อสัตย์

ก. มีคู่เพียงตัวเดียว	ข. ยอมตายแทนคู่ของมัน
ค. ไม่ยอมย้ายที่อยู่อาศัย	ง. จงรักภักดีต่อเจ้าของ

7. นกเงือกทำให้เกิดเสียงดังราวกับพายุโดยวิธีใด

ก. ส่งเสียงดัง	ข. กระพือปีก
ค. เจาะต้นไม้	ง. ทำร้ายผู้ทำอันตรายคู่ของมัน

8. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่ข้อเท็จจริง

ก. นกเงือกได้ชื่อว่าเป็นสัญลักษณ์แห่งความซื่อสัตย์
ข. ถ้านกเงือกตัวใดตัวหนึ่งตายอีกตัวจะยอมตายไปด้วย
ค. นกเงือกมีความยาวจากปลายปากถึงปลายหางไม่ต่ำกว่า 7 เมตร
ง. เราควรช่วยกันอนุรักษ์นกเงือกให้มีมากขึ้น

9. นักเรียนคิดว่าถ้าไม่มีต้นไม้ใหญ่ทำโพรง นักเรียนจะใช้อะไรแทนได้

ก. อิฐ	ข. หญ้าแห้งๆ
ค. กระดาน	ง. ปูนซีเมนต์

10. ข้อใดทำให้เกิดอันตรายและผลเสียต่อนกเงือกมากที่สุด
ก. การจับนกเงือกมาเป็นอาหาร	ข. การจับนกเงือกมาเลี้ยงไว้ในสวนสัตว์
ค. การล่านกเงือกเพื่อนำหัวมาสะสม	ง. การตัดทำลายต้นไม้ใหญ่จนหมดสิ้น

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 11 -15

แม้จะเข้จะวางไข่ในหลุมหรือทราย มันวางไข่ได้มากถึงคราวละ 50 ฟอง และเฝ้าอยู่จนไข่ฟักเป็นตัว ส่วนมากไม่เลี้ยงลูกอ่อน ลูกจะเข้จำนวนมากกลายเป็นเหยื่อของสัตว์ต่าง ๆ เช่น นก สัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยนม และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอื่น ๆ ตัวอ่อนมีลักษณะเหมือนตัวเจอร์นีย์ แต่มีขนาดเล็กกว่า เมื่อออกจากไข่มันก็สามารถเดิน ว่ายน้ำ และหาอาหารกินเองได้เลย

ที่มา : สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 17

11. ข้อความข้างต้นนี้ จัดเป็นประเภทใด
ก. สารคดี	ข. บทความ
ค. นิทาน	ง. นวนิยาย
12. ข้อความข้างต้นนี้มุ่งกล่าวถึงสัตว์ในข้อใด
ก. นก	ข. จระเข้
ค. สัตว์ที่เป็นอาหารของจระเข้	ง. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม
13. เพราะเหตุใดลูกจระเข้จำนวนมากมาย จึงกลายเป็นเหยื่อของสัตว์ต่าง ๆ
-	
--
ก. เพราะมันยังเล็กเกินไป
ข. เพราะมันยังไม่รู้วิธีเอาตัวรอด
ค. เพราะลูกจระเข้เป็นอาหารของสัตว์อื่นอยู่แล้ว
ง. เพราะพ่อแม่ไม่ค่อยเลี้ยงดูพวกมันขณะที่เป็นตัวอ่อน
14. ลูกจระเข้ที่เป็นตัวอ่อน มีลักษณะแตกต่างกับจระเข้ที่เป็นตัวเจอร์นีย์ตรงไหน
ก. มีตัวโตกว่า	ข. มีตัวเล็กกว่า
ค. มีแขนขายังไม่ครบ	ง. ยังไม่สามารถหาอาหารกินเองได้
15. ลักษณะพิเศษของลูกจระเข้ที่เพิ่มออกจากไข่นั้น นักเรียนคิดว่าเป็นข้อใด
ก. มีหัวโตกว่าตัว	ข. สามารถหาอาหารกินเองได้
ค. สามารถเดินและว่ายน้ำได้เลย	ง. ถูกเฉพาะข้อ ข และ ข้อ ค

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 16 – 20

ไฟฟ้าเป็นพลังงานที่ให้คุณแก่นุขณ์มากมาย แต่ก็มีโทษมากเช่นเดียวกัน ถ้าใช้ไม่ถูกวิธีหรือขาดความรอบคอบ อาจเกิดผลเสียหายได้มาก เช่น ไฟฟ้าอาจดับกะทันหัน ทำให้เกิดความโกลาหล อาจเกิดเพลิงไหม้ เกิดระเบิดปังปัง ทำความเสียหายให้กับทรัพย์สิน ผู้ใช้ไฟฟ้าถูกไฟฟ้าดูดตาย

ที่มา : แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

16. จากข้อความข้างต้นนี้ ควรตั้งชื่อว่าอะไรจึงจะเหมาะสม
ก. คุณของไฟฟ้า	ข. โทษของไฟฟ้า
ค. ไฟฟ้าดูดคนตาย	ง. คุณและโทษของไฟฟ้า
17. ข้อใดเป็นข้อคิดเห็น
ก. ไฟฟ้าเป็นพลังงาน	ข. ไฟฟ้ามีประโยชน์และมีโทษ
ค. ไฟฟ้าดับกะทันหันจะทำให้เกิดความโกลาหล	
ง. เราควรใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัดและต้องมีความรอบคอบ	
18. เมื่อไฟฟ้าเกิดดับกะทันหัน จะมีอะไรเกิดขึ้น
ก. เกิดไฟฟ้าดูด	ข. เกิดเพลิงไหม้
ค. เกิดระเบิดปังปัง	ง. เกิดความวุ่นวาย
19. เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องนี้แล้ว เห็นว่าควรทำอย่างไร
ก. เลิกใช้ไฟฟ้า	ข. ใช้ไฟฟ้าน้อยลง
ค. ระมัดระวังการใช้ไฟฟ้า	ง. เฉย ๆ เพราะเป็นเรื่องธรรมดา
20. จากข้อความข้างต้นนี้ ตรงกับข้อใดมากที่สุด
ก. กันไว้ดีกว่าแก้	ข. วัวหายล้อมคอก
ค. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี	ง. ไฟฟ้ามีคุณอนันต์มีโทษมหันต์

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 21 – 25

โรคหัด เป็นโรคติดต่อในเด็กตั้งแต่อายุ 6 เดือนขึ้นไป ติดต่อกันโดยอาการไอ จาม น้ำมูก น้ำลาย หรือเสมหะของผู้ป่วย อาการเริ่มแรกมีไข้ต่ำ น้ำมูกไหล พอวันที่ 4 – 5 จะเริ่มมีผื่นขึ้นตามหลังหูหน้าก่อน

ที่มา : สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่มที่ 24

21. โรคหัด ไม่ติดต่อ โดยทางใด

ก. ไอ

ข. จาม

ค. สัมผัส

ง. น้ำมูก

22. ข้อความข้างต้นนี้ต้องการให้ทราบถึงอะไร

ก. อาการของโรคหัด

ข. ความเป็นมาของโรคหัด

ค. วิธีปฏิบัติตัวในการเป็นโรคหัด

ง. วิธีรักษาตัวเมื่อเป็นโรคหัด

23. โรคหัดไม่เกิดในคนที่มีอายุเท่าใดต่อไปนี้

ก. 5 เดือน

ข. 6 เดือน

ค. 7 เดือน

ง. 8 เดือน

24. จากข้อความข้างต้นนี้ จัดเป็นเรื่องประเภทใด

ก. นิทาน

ข. บทความ

ค. ตำนาน

ง. สารคดี

25. ผู้เขียนข้อความข้างต้นนี้จะเป็นบุคคลในข้อใด

ก. ตำรวจ

ข. หมอ

ค. ทหาร

ง. ครู

อ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ 26 – 30

“โลมาปากขวด” เกยตื้นหาดภูเก็ต

เมื่อเวลา 08.30 น. วันที่ 25 ก.พ. นายยูงู เกราะเหล็ก อายุ 55 ปี ประธานชมรมเรือหางยาว อ่าวบางเทา หมู่ 5 ต.เชิงทะเล อ. ถลาง จ. ภูเก็ต รับแจ้งจากชาวบ้านว่า พบโลมาขนาดใหญ่ตายเกยตื้นชายหาดบางเทา หลังโรงแรมดาหลา รีสอร์ท แอนด์สปา จึงประสานศูนย์วิจัยทรัพยากรชายฝั่งทะเลและป่าชายเลน ต. วิจิต อ. เมือง จ. ภูเก็ต ไปตรวจสอบ พบนักท่องเที่ยวจำนวนมากกำลังมุงดูซากปลาโลมาขนาดใหญ่ริมหาด จึงลากขึ้นฝั่งและตรวจสอบเบื้องต้น เป็นปลาโลมาสายพันธุ์ปากขวด เพศเมีย ยาว 2.20 เมตรหนัก 150 กก. มีบาดแผลฉกรรจ์ที่ปากบนและโคนหาง ได้รีบพาเข้าแดง น่าจะตายมาแล้ว 1 – 2 วัน

สอบถามทราบว่า กลางดึกที่ผ่านมามีฝนตกหนักในพื้นที่ แถมลมกระโชกแรง คลื่นสูง พอช่วงเช้าชาวบ้านพบซากปลาโลมาถูกคลื่นซัดเกยหาด ด้านนายก้องเกียรติ กิตติวัฒนาวงศ์ หัวหน้าศูนย์วิจัยฯ กล่าวว่า โลมาปากขวด มีถิ่นอาศัยอยู่ฝั่งตะวันตกของไทย บริเวณเกาะไม้ท่อน จ.พังงา และ จ.ระนอง เป็นส่วนใหญ่ ถือเป็นปลาโลมาปากขวดตัวแรกที่พบเกยตื้นในฝั่งอันดามัน พื้นที่ จ. ภูเก็ต จะเร่งตรวจสอบบาดแผลที่พบว่าหลังเกิดนี้อกตายแล้วถูกคลื่นซัดกระแทกหรือถูกฆ่า รวมทั้งตรวจกระเพาะอาหารหาสาเหตุด้วย

ที่มา : (2556 , 26 กุมภาพันธ์). เดลินิวส์ , หน้า 15.

26. ที่ที่ปลาโลมาเกยตื้น อยู่ที่ชายหาด

ก. บางแสน

ข. บางเพา

ค. พัทยา

ง. ชะอำ

27. ปลาโลมาที่มาเกยตื้น เป็นปลาโลมาสายพันธุ์

ก. พันธุ์ปากขวด

ข. พันธุ์หัวบาตร

ค. พันธุ์หัวโหนก

ง. พันธุ์ปากนกแก้ว

28. ปลาโลมาปากขวดมีถิ่นที่อยู่

ก. ฝั่งทางเหนือของไทย

ข. ฝั่งตะวันออกของไทย

ค. ฝั่งตะวันตกของไทย

ง. ฝั่งใต้ของไทย

29. ปลาโลมาที่พบมีความยาว

ก. 2.20 เมตร

ข. 3.20 เมตร

ค. 4.20 เมตร

ง. 5.20 เมตร

30. เพราะอะไรปลาโลมาจึงมาเกยตื้น

ก. ฝนตกหนักมีลมกระโชกแรง และมีคลื่นสูง

ข. ติคอดวนของชาวประมง

ค. ว่ายน้ำหลงทางมา

ง. โคนปลาลามกัก

*****

เฉลยแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้หลังเรียน

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	ค	11	ก	21	ค
2	ง	12	ข	22	ก
3	ข	13	ง	23	ก
4	ก	14	ข	24	ข
5	ข	15	ง	25	ข
6	ก	16	ง	26	ข
7	ข	17	ง	27	ก
8	ง	18	ง	28	ค
9	ข	19	ค	29	ก
10	ง	20	ง	30	ก

**แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่านจับใจความ
โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของนักเรียน หลังการเรียน
โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยมาก
ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	3	2	1
1. การเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นทำให้นักเรียน เกิดความสนใจและกระตือรือร้นต่อการเรียน	.....	.....	.....
2. แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นช่วยให้นักเรียนอ่านและเขียน ภาษาไทยได้ดีขึ้น	.....	.....	.....
3. แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นทำให้นักเรียนเกิดความ สนุกสนานในการเรียน	.....	.....	.....
4. แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นช่วยให้นักเรียนเกิด การเรียนรู้ได้ตามลำพังและประสบผลสำเร็จ	.....	.....	.....
5. แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นช่วยให้นักเรียน เข้าใจ เรื่องราวในท้องถิ่นได้ดีขึ้น	.....	.....	.....
6. แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นช่วยให้นักเรียนรักท้องถิ่น ของตนเองมากขึ้น	.....	.....	.....
7. แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้การ ทำงานร่วมกับผู้อื่น	.....	.....	.....
8. นักเรียน ได้รับความรู้ในด้านอื่น เช่น การวาดภาพระบายสี การเล่นเกมเพิ่มขึ้น นอกเหนือจากการอ่าน และเขียนภาษาไทย จากการ ใช้แบบฝึก การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น	.....	.....	.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แบบสอบถาม
(สำหรับนักเรียน)

.....

- เรื่อง**   ความคิดเห็นและความต้องการแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- คำชี้แจง**   แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของนักเรียนในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยจึงขอให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริง โดยแบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความต้องการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น
- ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัย

นางณิชภาพร ปรีชาวิภาส

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามสภาพที่เป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 8 ปี 9 ปี 10 ปี
3. อาชีพของผู้ปกครอง รับราชการ ค้าขาย รับจ้าง
 ทำนา ทำไร่ อื่น ๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 2 ความต้องการในการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของนักเรียน

ความหมายของระดับความคิดเห็น

ระดับ 3 หมายถึง มาก

ระดับ 2 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 1 หมายถึง น้อย

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	3	2	1
1. นักเรียนรู้เรื่องราวในท้องถิ่นในระดับใด	.....	.....	.....
2. นักเรียนต้องการเรียนรู้เรื่องราวในท้องถิ่นของเรา	.....	.....	.....
3. นักเรียนคิดว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความ ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ภาษาไทยดีขึ้น	.....	.....	.....
4. นักเรียนคิดว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความ ที่มีการฝึกจากง่ายไปหายาก	.....	.....	.....
5. ในการเรียนการสอนอ่านจับใจความ โดยใช้แบบฝึกเป็นสื่อในการเรียนแล้ว นักเรียนยังต้องการให้มีสื่อประเภทอื่น ๆ อีก	.....	.....	.....
6. นักเรียนคิดว่าในท้องถิ่นของเรามีเรื่องราวอะไรบ้างที่นักเรียนสนใจและต้องการเรียน (ตอบได้มากกว่า 1)			
ประวัติความเป็นมาของชุมชน	สถานที่สำคัญของชุมชน		
ประวัติบุคคลสำคัญของชุมชน	ศิลปะในท้องถิ่น		
อาชีพหรือสินค้าพื้นบ้าน	อื่น ๆ (ระบุ).....		
7. นักเรียนต้องการให้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นมีลักษณะอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1)			
ตัวหนังสือตัวโต ชัดเจน อ่านง่าย	มีรูปภาพประกอบ		
มีเนื้อหาสนุกสนาน อ่านเข้าใจง่าย	มีสีสันสวยงาม		
อื่น ๆ (ระบุ).....			

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น
(สำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย)

- เรื่อง** การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- คำชี้แจง** แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการใน
การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ
โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้
แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้
- ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้สัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและแนวทางการจัดทำแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้
ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้วิจัย

นางณิชภาพร ปรีชาวิภาส

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

3. ท่านคิดว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่ารูปแบบของแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ควรมีลักษณะอย่างไร
จึงจะเหมาะสมกับวัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่า เนื้อหา และภาษาที่ใช้ในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ควรเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น
ควรจะดำเนินการอย่างไร จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

.....

.....

.....

7. ท่านคิดว่า การวัดผลและประเมินผลในแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น
ควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ปราชญ์ผู้รู้ในท้องถิ่นเกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการในการพัฒนาแบบฝึก
การอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

.....

ผู้ให้สัมภาษณ์.....

วันที่.....เวลา.....สถานที่.....

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. เพศ..... อายุ.....ปี
2. วุฒิการศึกษา..... อาชีพ.....
3. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นนี้..... ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลท้องถิ่น

เรื่องใดที่ควรนำมาไว้ในบทเรียน

.....
.....
.....

ประวัติเรื่องราวความเป็นมาอย่างไร

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....
.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

.....
.....
.....

ภาคผนวก ค

ผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผลการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 18 ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากการประเมินแบบสอบถามความคิดเห็นและ
ความต้องการแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ของผู้เชี่ยวชาญ

ประเด็น	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ความหมาย
	1	2	3		
1.นักเรียนรู้เรื่องราวในท้องถิ่นในระดับใด	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
2. นักเรียนต้องการเรียนรู้เรื่องราวในท้องถิ่น ของเรา	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. นักเรียนคิดว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความ ช่วยให้ นักเรียนเรียนรู้ภาษาไทยดีขึ้น	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
4.นักเรียนต้องการแบบฝึกการอ่านจับใจความ ที่มีการฝึกจากง่ายไปหายาก	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
5.ในการเรียนการสอนอ่านจับใจความ โดยใช้ แบบฝึกเป็นสื่อในการเรียนแล้ว นักเรียนยัง ต้องการให้มีสื่อประเภทอื่น ๆ อีก	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
6. นักเรียนคิดว่าในท้องถิ่นของเรามีเรื่องราว อะไรบ้างที่นักเรียนสนใจและต้องการเรียน -ประวัติความเป็นมาของชุมชน -สถานที่สำคัญของชุมชน -ประวัตินุคคลสำคัญของชุมชน -ศิลปะในท้องถิ่น -อาชีพหรือสินค้าพื้นบ้าน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
7. นักเรียนต้องการให้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นมีลักษณะ -ตัวหนังสือตัวโต ชัดเจน อ่านง่าย -มีรูปภาพประกอบ -มีเนื้อหาสนุกสนาน อ่านเข้าใจง่าย มีสีสันสวยงาม	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง

ตารางที่ 19 ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากการประเมินแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นและ
ความต้องการของครูผู้สอนภาษาไทยในการพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความ
โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น

ประเด็น	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ความหมาย
	1	2	3		
1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
2. ท่านคิดว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในด้านประวัติความเป็นมา สถานที่สำคัญ ศิลปะพื้นบ้าน อาหารพื้นเมือง และประเพณีบุคคลสำคัญ มีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไร	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. ท่านคิดว่าแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ควรมีย่อประกอบอะไรบ้าง	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
4. ท่านคิดว่ารูปแบบของแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ควรมีลักษณะอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับวัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
5. ในการเรียนการสอนอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึกเป็นสื่อในการเรียนแล้ว นักเรียนยังต้องการให้มีสื่อประเภทอื่น ๆ อีก	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
6. ท่านคิดว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ควรจะดำเนินการอย่างไร จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
7. ท่านคิดว่าการวัดผลและประเมินผลในแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น ควรมีลักษณะอย่างไร	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง

ตารางที่ 20 ค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกการอ่าน
จับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ประเด็น	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	ความหมาย
	1	2	3		
1. การเรียนด้วยแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นทำให้นักเรียน เกิดความ สนใจและกระตือรือร้นต่อการเรียน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
2. แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูล ท้องถิ่นช่วยให้นักเรียนอ่านและเขียนภาษาไทย ได้ดีขึ้น	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูล ท้องถิ่นทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานใน การเรียน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
4. แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูล ท้องถิ่นช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตาม คำพังและประสบผลสำเร็จ	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
5. แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูล ท้องถิ่นช่วยให้นักเรียน เข้าใจเรื่องราวในท้องถิ่น ได้ดีขึ้น	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
6. แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูล ท้องถิ่นช่วยให้นักเรียนรักท้องถิ่นของตนเอง มากขึ้น	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
7. แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูล ท้องถิ่น ช่วยให้นักเรียน ได้เรียนรู้การทำงาน ร่วมกับผู้อื่น	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
8. นักเรียนได้รับความรู้ในด้านอื่น เช่น การวาด ภาพระบายสี การเล่นเกมเพิ่มขึ้นนอกเหนือจาก การอ่าน และเขียนภาษาไทย จากการใช้แบบฝึก การอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง

ตารางที่ 21 แสดงผลการหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึก
การอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

ข้อที่	Mean	Std. Deviation
1	2.95	0.21
2	2.68	0.47
3	2.95	0.21
4	2.63	0.58
5	2.86	0.35
6	2.95	0.21
7	2.68	0.47
8	2.72	0.63
รวม	2.80	0.15

Reliability Coefficients

N of Cases = 27.0

N of Items = 8

Alpha = 0.73

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึก
การอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ที่เก็บ (N of Cases) คือ 27 คน จำนวนข้อสอบ (N of Items) 8 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณจากสูตร
สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Alpha) มีค่าเท่ากับ 0.73

ตารางที่ 22 ค่าดัชนีความสอดคล้อง โครงร่างแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ประเด็น	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ							IOC	ความหมาย
	คนที่ 1								
	เล่ม ที่ 1	เล่ม ที่ 2	เล่ม ที่ 3	เล่ม ที่ 4	เล่ม ที่ 5	เล่ม ที่ 6	เล่ม ที่ 7		
1. ด้านคำแนะนำการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ 1.1 สื่อความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย 1.2 บอกรายละเอียดของเนื้อหาได้ครอบคลุม 1.3 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความสอดคล้อง
2. ด้านเนื้อหา 2.1 เนื้อหามีความสอดคล้องกับตัวชี้วัด 2.2 เนื้อหาที่มีความชัดเจน 2.3 เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักเรียน 2.4 เนื้อหาเป็นไปตามลำดับขั้นของการเรียนรู้ (จากง่ายไปหายาก) 2.5 มีความยากง่ายพอเหมาะ 2.6 ช่วยส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความ 2.7 ภาพที่นำมาประกอบมีความเหมาะสม	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. ด้านแบบฝึกการอ่านจับใจความ 3.1 แบบฝึกมีจำนวนพอเหมาะ 3.2 แบบฝึกมีความยากง่ายพอเหมาะ 3.3 แบบฝึกได้รับความสนใจของผู้เรียน	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความสอดคล้อง
4. ด้านแบบทดสอบ 4.1 แบบทดสอบมีจำนวนพอเหมาะ 4.2 แบบทดสอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและ ตัวชี้วัด	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความสอดคล้อง

ตารางที่ 22 ค่าดัชนีความสอดคล้อง โครงร่างแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ต่อ)

ประเด็น	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1							IOC	ความหมาย
	เล่ม ที่ 1	เล่ม ที่ 2	เล่ม ที่ 3	เล่ม ที่ 4	เล่ม ที่ 5	เล่ม ที่ 6	เล่ม ที่ 7		
5. ด้านภาษา 5.1 ความเหมาะสมของการใช้คำในการสื่อความหมาย 5.2 ความถูกต้องของภาษา 5.3 ภาษาเข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัย 5.4 ความเหมาะสมของตัวอักษรที่ใช้	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง
6. ด้านรูปเล่ม 6.1 รูปภาพที่ใช้มีความเหมาะสมกับวัย 6.2 สะดวกในการนำไปใช้ 6.3 รูปเล่มมีความสวยงาม 6.4 ได้รับความสนใจของนักเรียน	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความ สอดคล้อง

ตารางที่ 23 ค่าดัชนีความสอดคล้องโครงร่างแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการใช้แบบฝึกการอ่าน
จับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ประเด็น	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1							IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	คนที่ 7		
1. สาระสำคัญ สาระสำคัญสอดคล้องกับผล การเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระ การเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความสอดคล้อง
2. ตัวชี้วัด 2.1 สอดคล้องกับสาระ การเรียนรู้ 2.2 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้ 2.3 สอดคล้องกับสื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. สาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับตัวชี้วัดและ คำอธิบายรายวิชา	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความสอดคล้อง
4. กิจกรรมการเรียนรู้ 4.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด 4.2 สอดคล้องกับสาระ การเรียนรู้ 4.3 สอดคล้องกับการประเมินผล	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความสอดคล้อง
5. สื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความสอดคล้อง
6. การวัดและประเมินผล 6.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด 6.2 สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	1	1.00	มีความสอดคล้อง

ตารางที่ 24 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง
ข้อสอบกับจุดประสงค์ (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้การอ่านจับใจความ
ฉบับก่อนเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)							
ข้อที่	p	r	IOC	ข้อที่	p	r	IOC
1.	0.57	0.30	1.00	16.	0.67	0.30	1.00
2.	0.20	0.23	1.00	17.	0.37	0.27	1.00
3.	0.67	0.30	1.00	18.	0.33	0.20	1.00
4.	0.33	0.23	1.00	19.	0.40	0.33	1.00
5.	0.37	0.23	1.00	20.	0.53	0.27	1.00
6.	0.47	0.37	1.00	21.	0.63	0.37	1.00
7.	0.38	0.75	1.00	22.	0.60	0.27	1.00
8.	0.63	0.25	1.00	23.	0.47	0.37	1.00
9.	0.56	0.75	1.00	24.	0.70	0.20	1.00
10.	0.75	0.50	1.00	25.	0.57	0.30	1.00
11.	0.63	0.25	1.00	26.	0.33	0.20	1.00
12.	0.33	0.20	1.00	27.	0.37	0.27	1.00
13.	0.38	0.75	1.00	28.	0.75	0.40	1.00
14.	0.69	0.25	1.00	29.	0.47	0.37	1.00
15.	0.37	0.27	1.00	30.	0.60	0.27	1.00

ตารางที่ 25 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง
ข้อสอบกับจุดประสงค์ (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้การอ่านจับใจความ
ฉบับหลังเรียน

แบบทดสอบหลังเรียน (Post-test)							
ข้อที่	p	r	IOC	ข้อที่	p	r	IOC
1.	0.50	0.33	1.00	16.	0.43	0.30	1.00
2.	0.37	0.27	1.00	17.	0.23	0.20	1.00
3.	0.73	0.43	1.00	18.	0.67	0.30	1.00
4.	0.40	0.33	1.00	19.	0.33	0.23	1.00
5.	0.53	0.27	1.00	20.	0.37	0.23	1.00
6.	0.63	0.37	1.00	21.	0.63	0.25	1.00
7.	0.60	0.27	1.00	22.	0.38	0.75	1.00
8.	0.47	0.37	1.00	23.	0.38	0.25	1.00
9.	0.70	0.20	1.00	24.	0.56	0.75	1.00
10.	0.57	0.30	1.00	25.	0.75	0.50	1.00
11.	0.33	0.20	1.00	26.	0.63	0.25	1.00
12.	0.37	0.27	1.00	27.	0.69	0.50	1.00
13.	0.75	0.40	1.00	28.	0.38	0.75	1.00
14.	0.37	0.27	1.00	29.	0.69	0.25	1.00
15.	0.60	0.27	1.00	30.	0.44	0.25	1.00

ตารางที่ 26 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ทั้งสองฉบับ
(ก่อนเรียนและหลังเรียน)

เลขที่	X	Y	X ²	Y ²	XY
1	12	15	144	225	180
2	13	17	169	289	221
3	13	15	169	225	195
4	12	11	144	121	132
5	11	14	121	196	154
6	17	20	289	400	340
7	14	16	196	256	224
8	15	18	225	324	270
9	21	23	441	529	483
10	15	16	225	256	240
11	15	17	225	289	255
12	17	16	289	256	272
13	15	16	225	256	240
14	12	15	144	225	180
15	13	14	169	196	182
16	15	17	225	289	255
17	14	19	196	361	266
18	11	10	121	100	110
19	22	21	484	441	426
20	21	24	441	576	504
21	17	19	289	361	323
22	18	17	324	289	306
23	16	20	256	400	320
24	19	20	361	400	380
25	13	16	169	256	208
26	15	16	225	256	240
27	17	18	389	324	306
28	22	19	484	361	418
29	11	10	121	100	110
30	16	13	256	169	208
รวม	462	502	7,416	8,726	7,984

ตารางที่ 27 แสดงผลประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการทดลองแบบรายบุคคล (Individual Tryout)

แบบฝึก	ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึก (E_1/E_2)
ชุดที่ 1	60.71/63.33
ชุดที่ 2	61.90/66.66
ชุดที่ 3	61.90/66.66
ชุดที่ 4	60.71/63.33
ชุดที่ 5	63.09/63.33
ชุดที่ 6	61.90/63.33
ชุดที่ 7	61.90/63.33
รวมเฉลี่ย	61.73/64.28

ตารางที่ 28 แสดงผลประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการทดลองแบบกลุ่มย่อย (Small Group Tryout)

แบบฝึก	ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึก (E_1/E_2)
ชุดที่ 1	72.22/73.41
ชุดที่ 2	71.11/71.42
ชุดที่ 3	71.82/73.33
ชุดที่ 4	70.23/71.11
ชุดที่ 5	72.22/74.44
ชุดที่ 6	72.22/73.81
ชุดที่ 7	71.11/73.01
รวมเฉลี่ย	71.56/72.71

ตารางที่ 29 แสดงประสิทธิภาพของแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เลขที่	คะแนนสอบ ระหว่างเรียน 70 คะแนน	คะแนนสอบ หลังเรียน 30 คะแนน	เลขที่	คะแนนสอบ ระหว่างเรียน 70 คะแนน	คะแนนสอบ หลังเรียน 30 คะแนน
1	43	25	12	63	20
2	63	25	13	59	26
3	49	26	14	60	21
4	57	29	15	59	25
5	55	27	16	55	27
6	49	21	17	54	25
7	56	22	18	60	28
8	53	28	19	65	22
9	59	28	20	59	25
10	58	21	21	65	25
11	59	25	22	60	25
			รวม	1260	546

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100 \qquad E_2 = \frac{\sum Y}{N} \times 100$$

$$E_1/E_2 = 81.81/82.70$$

ตารางที่ 30 แสดงคะแนนผลการเรียนรู้ก่อนและหลังใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความ โดยใช้ข้อมูล
ท้องถิ่น

เลขที่	ก่อนใช้แบบฝึก	หลังใช้แบบฝึก	เลขที่	ก่อนใช้แบบฝึก	หลังใช้แบบฝึก
1	10	25	12	9	20
2	12	25	13	10	26
3	14	26	14	9	21
4	16	29	15	13	25
5	14	27	16	16	27
6	11	21	17	11	25
7	13	22	18	17	28
8	14	28	19	13	22
9	12	28	20	12	25
10	13	21	21	10	25
11	15	25	22	12	25
		รวม			276
		เฉลี่ย			12.54
		เฉลี่ยร้อยละ			41.80
					82.70

ภาคผนวก ง

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

หนังสือขอทดลองเครื่องมือวิจัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / 5785

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

5 มิถุนายน 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางกฤษณา นียมคำ

ด้วย นางณิชาพร ปรีชาวิภาช นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ ข้อมูลท้องถิ่น ชุดสองพี่น้องบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” มีความประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยให้แก่นักศึกษาดังกล่าวด้วย เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ โพธิ์ทอง)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.0-3421-8788 , 0-3424-3435

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / 5786

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

5 มิถุนายน 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางไขศรี วารีอุดม

ด้วย นางณิชาพร บริชาวิภาช นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ ข้อมูลท้องถิ่น ชุดสองพี่น้องบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4" มีความประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยให้แก่นักศึกษาดังกล่าวด้วย เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิยายศ โปทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.0-3421-8788 , 0-3424-3435

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / 5787

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

5 มิถุนายน 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สุรพล คนตรีสวัสดิ์

ด้วย นางณิชาพร ปรีชาวิภาช นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ ข้อมูลท้องถิ่น ชุดสองพี่น้องบ้านเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4" มีความประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยให้แก่ นักศึกษาดังกล่าวด้วย เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.0-3421-8788 , 0-3424-3435

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

18 กรกฎาคม 2555

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พามิซอุทิศ)

ด้วย นางณิชาพร ปรีชาวิภาช นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ
การนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาแบบฝึกการ
อ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4" มีความประสงค์จะขอ
ทดลองเครื่องมือวิจัยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 และปีที่ 4/2 เพื่อประกอบการทำ
วิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรด
ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองเครื่องมือวิจัยกับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ โพธิ์ยศศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร. 034-218-788 , 034-243-435

ที่ ศธ 0520.107(นฐ) ๒910

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

18 กรกฎาคม 2555

โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

วันที่ 9/5/55

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ

วันที่ 14/๗/๕๕

เวลา.....

ด้วย นางณิชภาพร ปรีชาวิภาช นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4" มีความประสงค์จะขอตกลงเครื่องมือวิจัยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ความอนุเคราะห์ในการตกลงเครื่องมือวิจัยกับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ โพธิ์ทศศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร. 034-218-788 , 034-243-435

14 ต.ค. 55

ปณิธานของบัณฑิตวิทยาลัย "มุ่งส่งเสริม สนับสนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตศึกษา"

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/ 7600

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

31 สิงหาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ)

ด้วย นางณิชภาพร ปรีชาวิภาช นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1
และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ในโรงเรียนของท่าน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขออนุญาตจากท่านโปรดแจ้งนักเรียนทราบ เพื่อขอความ
ร่วมมือในตอบแบบสอบถามให้แก่นักศึกษาตามความเหมาะสม สามารถติดต่อโดยตรงที่เบอร์ 082-
6320759

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ โพธิ์ทองธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.0-3421-8788 , 0-3424-3435

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/ 7601

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

31 สิงหาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ

ด้วย นางณิชาพร ปรีชาวิภาช นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการนิเทศ ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ในโรงเรียนของท่าน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
จึงขออนุญาตจากท่านโปรดแจ้งนักเรียนทราบ เพื่อขอความร่วมมือในตอบแบบสอบถามให้แก่
นักศึกษาดังกล่าวตามความเหมาะสม สามารถติดต่อโดยตรงที่เบอร์ 082-6320759

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไทวิทธีรธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.0-3421-8788 , 0-3424-3435

กำลังทดลองเครื่องมือ ที่โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ)

นักเรียนกำลังทำกิจกรรมแบบฝึกการอ่านจับใจความ

นักเรียนโรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ กำลังออกมาเล่าเรื่อง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางณิชภาพร ปรีชาวิภาช
ที่อยู่	52/22 ตำบลสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
ที่ทำงาน	โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) เทศบาลเมืองสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	สำเร็จการศึกษาปริญญาครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา ราชภัฏกาญจนบุรี
พ.ศ. 2553	ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2547 - 2549	ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาล 5 วัดศรีสำราญ เทศบาลเมืองสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ. 2550 - ปัจจุบัน	ครูวิทยฐานะ ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนเทศบาล 1 ตลาดบางลี่ (พานิชอุทิศ) เทศบาลเมืองสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี